

1522

**STATISTIČNI URAD
REPUBLIKE SLOVENIJE**

BLC / PFN / PU / POL / PRG / POD	Rebalans proračuna 2022	Veljavni proračun 2022	Realizacija proračuna 2022	Real / REB	Real / VP
A Bilanca odhodkov	13.775.031	13.784.701	13.444.079	97,60	97,53
1522 Statistični urad Republike Slovenije	13.775.031	13.784.701	13.444.079	97,60	97,53
1522 Statistični urad Republike Slovenije	13.775.031	13.784.701	13.444.079	97,60	97,53
02 EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA	13.768.818	13.778.488	13.437.866	97,60	97,53
0202 Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi	13.768.818	13.778.488	13.437.866	97,60	97,53
020201 Statistična raziskovanja	13.768.818	13.778.488	13.437.866	97,60	97,53
03 ZUNANJA POLITIKA IN MEDNARODNO RAZVOJNO SODELOVANJE	6.213	6.213	6.213	100,00	100,00
0301 Politična diplomacija in konzularne storitve	6.213	6.213	6.213	100,00	100,00
030104 Predsedovanje Svetu Evropske unije	6.213	6.213	6.213	100,00	100,00

1522 - Statistični urad Republike Slovenije

Obrazložitev zaključnega računa proračuna za leto 2022

Poslanstvo predlagatelja finančnega načrta

Poslanstvo Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS) kot strokovne samostojne vladne službe je zagotavljanje kakovostnih podatkov o stanjih in gibanjih na ekonomskem, demografskem in socialnem področju ter na področju okolja in naravnih virov. Pri tem je dolžen upoštevati načela statistične zaupnosti. Z doslednim spoštovanjem statistične zaupnosti gradi zaupanje dajalcev in uporabnikov podatkov ter krepi strokovno neodvisnost.

SURS in pooblaščenici izvajalci državne statistike uporabljajo sodobne statistične metode izvajanja statističnih raziskovanj in izkazovanju statističnih rezultatov. Pri postavljanju letnih in večletnih delovnih načrtov so upoštevane tako domače kot EU in druge mednarodne potrebe in zahteve. Sodobna statistična zakonodaja krepi institucionalno in profesionalno neodvisnost ter s tem povečuje zaupanje v državno statistiko doma in mednarodno.

Poleg tega, SURS zagotavlja izpolnjevanje mednarodnih obveznosti pri posredovanju in izmenjavi statističnih podatkov z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami.

Vizija državne statistike je družba, v kateri državljani, podjetja in država pri sprejemanju odločitev uporabljajo verodostojne informacije.

Državna statistika deluje in odloča v skladu s svojimi temeljnimi vrednotami:

- uporabnikom zagotavlja vrhunsko storitev,
- spoštuje dajalce podatkov,
- ščiti statistično zaupnost,
- ravna strokovno neodvisno in nepristransko,
- razpoložljive vire uporablja gospodarno.

Obrazložitev doseganja ciljev, h katerim prispeva predlagatelj finančnega načrta

Državna statistika je strokovno neodvisna dejavnost izvajanja programa statističnih raziskovanj. Izvaja se po načelih nevtralnosti, objektivnosti, strokovne neodvisnosti, racionalnosti, statistične zaupnosti in preglednosti. Izvajanje dejavnosti državne statistike je tesno prepletena z izvajanjem dejavnosti evropske statistike, zato je statistična zakonodaja Evropske unije neločljiv element delovanja slovenske državne statistike. SURS se skupaj s pooblaščenima izvajalcema državne statistike zaveda svoje odgovornosti pri zagotavljanju kakovostnih, pravočasnih in mednarodno primerljivih statističnih podatkov in tudi obveznosti glede izpolnjevanja zahtev evropske statistične zakonodaje. Vseskozi sledi postavljenim ciljem ter z izpeljavo ključnih statističnih raziskovanj in dodatnimi projekti omogoča, da so v sistemu državne statistike zastavljeni trdni temelji za nadaljnji razvoj kakovostnih statistik. Na osnovi zakona o državni statistiki redno izpolnjuje dogovorjene mednarodne in EU obveznosti. Kot člani Evropskega statističnega sistema (ESS) se dejavno vključuje v delo tega partnerstva na vseh ravneh delovanja in odločanja v sistemu. Na Stalnem predstavništvu v Bruslju ni svetovalca za statistiko, zato SURS pokriva tudi delovno skupino za statistiko na Svetu EU. Na mednarodnem področju SURS sodeluje v okviru Organizacije združenih narodov (OZN) in Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) skladno z načinom delovanja omenjenih mednarodnih organizacij. Mednarodno sodelovanje je zelo pomembno tudi z vidika mednarodne usklajenosti in primerljivosti statističnih raziskovanj in podatkov, razvojne usmerjenosti in prenosa znanj. Usmerjeno je tudi na druga področja, zlasti na standardizacijo procesov, informacijskih in tehnoloških rešitev, aplikacij, z namenom skupnih rešitev, ki bi v prihodnje ustvarjale ekonomije obsega. SURS statistične postopke nenehno optimizira, prilagaja se novim procesom globalizacije, digitalizacije in izzivom sodobne družbe, predvsem pa novim potrebam. Intenzivno se ukvarja z novimi podatkovnimi viri, proučuje možnosti za njihovo uporabo v državni statistiki in v zvezi s tem dela vidne in pomembne premike. Še naprej razvija informacijsko varnost, saj se zaveda svoje odgovornosti do dajalcev podatkov. Tem skuša breme statističnega poročanja čim bolj zmanjšati, tudi tako, da uvaja elektronsko sporočanje podatkov, ne samo poslovnim subjektov, temveč tudi posameznikom in gospodinjstvom. Spreminjanje družbe pomeni tudi prilagajanje državne statistike, ki želi odgovarjati na njene potrebe. Povpraševanje po podatkih in storitvah državne statistike nedvomno ostaja in stalno narašča. Uporabniki statističnih podatkov so raznovrstni in številni, zato se priložnosti na tem področju kažejo še širši in raznovrstnejši promociji podatkov in storitev državne statistike.

Predlagatelj finančnega načrta prispeva k doseganju ciljev v naslednjih politikah, programih in podprogramih

- 02 - EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA
 - ◊ 0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi
 - 020201 - Statistična raziskovanja
- 03 - ZUNANJA POLITIKA IN MEDNARODNO RAZVOJNO SODELOVANJE
 - ◊ 0301 - Politična diplomacija in konzularne storitve
 - 030104 - Predsedovanje Svetu Evropske unije

1522 - Statistični urad Republike Slovenije

Obrazložitev zaključnega računa proračuna za leto 2022

Oris PU-ja

SURS kot strokovna samostojna vladna služba opravlja temeljne naloge pri izvajanju dejavnosti državne statistike - organom in organizacijam javne uprave, gospodarstvu in javnosti zagotavlja podatke o stanju in gibanjih na ekonomskem, demografskem in socialnem področju in na področju okolja in naravnih virov. SURS uresničuje srednjeročni in letni program statističnih raziskovanj in opravlja razvojne naloge državne statistike. Poleg tega pa zagotavlja izpolnjevanje mednarodnih obveznosti pri posredovanju in izmenjavi statističnih podatkov z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami.

Ocena učinkov poslovanja PU-ja na druga področja

Državna statistika je strokovno neodvisna dejavnost izvajanja programa statističnih raziskovanj. V sistemu državne statistike spadajo: Statistični urad Republike Slovenije in pooblaščenca izvajalca državne statistike, Statistični svet Republike Slovenije, Statistični sosveti ter druga strokovna metodološko-posvetovalna telesa. Ustanove in telesa, ki tvorijo sistem državne statistike, so zadolženi za proizvodnjo uradnih statističnih podatkov, načrtovanih v programih statističnih raziskovanj. To pomeni, da skrbijo, da se potrebni podatki po vseh pravilih zberejo in obdelajo in da so po tem dostopni vsem, ki jih potrebujejo. Pri svojem delu se ravnajo po načelih, zapisanih v Kodeksu ravnanja evropske statistike, in po Temeljnih načelih uradne statistike Evropske komisije za Evropo pri Združenih narodih. Med temi so še posebno zavezujoča naslednja: nevtralnost, objektivnost, strokovna neodvisnost, varovanje statistične zaupnosti in preglednost. Osnovne naloge pri izvajanju dejavnosti državne statistike opravlja in usklajuje Statistični urad RS, poleg njega pa izvajajo dejavnost državne statistike še Banka Slovenije (statistika plačilne bilance, finančne in denarne statistike) in Nacionalni inštitut a javno zdravje (statistika zdravja in zdravstvenega varstva). Vlogo in sodelovanje Statističnega urada RS in pooblaščenih izvajalcev državne statistike določa Zakon o državni statistiki, in sicer v zvezi z organizacijo, pripravo, izvedbo statističnih programov in poročanja o njih, v zvezi s spoštovanjem osnovnih načel uradnih statistik, z izkazovanjem (diseminacijo) statističnih podatkov in mednarodnim sodelovanjem.

Cilji so realizirani na podlagi konkretno opredeljenih nalog v Letih programih statističnih raziskovanj. Statistična raziskovanja SURS v letu 2022 so podrobneje predstavljena v Letnem programu statističnih raziskovanj za leto 2022 in Spremembami in dopolnitvami Letnega programa statističnih raziskovanj (Uradni list RS, št. 183/21 in 26/22). Letni cilji v 2022 sledijo temeljnim ciljem državne statistike v Srednjeročnem programu 2018-2022. Pri načrtovanju nalog so upoštevani tudi predlogi Evropskega statističnega delovnega programa za leto 2022. SURS v sodelovanju s pooblaščenimi izvajalci vsako leto pripravi Poročilo o izvajanju letnega programa statističnih raziskovanj in ga predloži Statističnemu svetu do 30. aprila v tekočem letu za preteklo leto. V poročilu bo natančno navedeno, kako so bile posamezne naloge državne statistike uresničene. Večina teh je predstavljena že v samem poslovnem delu poročila zaključnega računa proračuna.

I. Poročilo o realizaciji finančnega načrta neposrednega proračunskega uporabnika

A - Bilanca odhodkov

400 - Plače in drugi izdatki zaposlenim

Obrazložitev izdatkov za podskupino

Na podskupini Plače in drugi izdatki zaposlenim je bilo v letu 2022 evidentiranih 9.204.096 EUR, od tega 1.332 EUR iz lastne dejavnosti (namenska sredstva) in 173.464 EUR iz EU sredstev in slovenske soudeležbe ter prenesenega izvrševanja nalog. V letu 2021 je bilo skupno evidentiranih 8.806.767 EUR, od tega 890 EUR iz lastne dejavnosti (namenska sredstva) in 259.194 EUR iz EU sredstev in slovenske soudeležbe ter prenesenega izvrševanja nalog.

SURS je imel na dan 31. 12. 2022, 304 zaposlenih za nedoločen čas in 10 zaposlenih za določen čas. Od slednjih je bilo 8 zaposlenih za določen čas za delo na projektih, 1 zaposlen za čas nadomeščanja in 1 zaposleni za opravljanje pripravništva.

Regres za letni dopust je bil v letu 2022 izplačan 2x, in sicer junija za izplačilo plače za mesec maj ter novembra, na podlagi 2. in 3. člena Aneksa h KPND v sklad z Dogovorom o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 (UL RS, št. 136/22, 25. 10. 2022), v nadaljevanju Dogovor, ki je določil izplačilo višjega regresa za letni dopust za leto 2022. Skupni izdatek regresa za letni dopust je znašal 414.163 EUR, od tega 9.924 EUR iz EU projektov (v letu 2021 je skupen izdatek za regres znašal 326.835 EUR).

V letu 2022 so refundacije iz naslova boleznin, invalidnin in kratkotrajnih bolniških odsotnosti znašale 131.587 EUR, v letu 2021 je bil znesek 162.376 EUR.

V letu 2022 so se upokojili 4 uslužbenci. Odpravnine so znašale 41.232 EUR (v letu 2021 jih je bilo za 30.240 EUR).

Višina regresa za prehrano med delom se določa vsakih šest mesecev z ugotovitvenim sklepom glede na rast cen prehrabnih izdelkov. Za obdobje januar - junij 2022 je višina regresa za prehrano znašala 4,47 EUR na dan, za obdobje julij - december 2022 4,94 EUR na dan, vendar se je na podlagi Dogovora uskladila višina regresa za prehrano od oktobra dalje (izplačilo novembra za plačo oktober) in je od takrat znašala 6,15 EUR na dan. Skupni strošek regresa za prehrano med delom je znašal 312.113 EUR, od tega 7.485 EUR iz EU sredstev.

Povračilo stroškov prevoza na delo in iz dela je med letom precej variralo, najprej zaradi dela od doma (epidemija do maja), nato pa tudi zaradi porasta kilometrine. Skupni strošek prevoza na delo in iz dela je znašal 251.406 EUR, od tega 11.900 EUR iz EU sredstev.

V letu 2022 se je, na podlagi določb ZSPJS in določb KPJS nadaljevalo izplačevanje redne delovne uspešnosti. SURS je za leto 2022, tako kot leto prej, določil izplačila za obdobje 6 mesecev. Izplačila so tako sledila januarja 2022 za izplačilo plače za mesec december 2021, in julija pri izplačilu plače za mesec junij. Skupna višina sredstev za redno delovno uspešnost je znašala 146.854 EUR, od tega 1.545 EUR iz EU sredstev (v letu 2021 je znesek redne delovne uspešnosti znašal 107.587 EUR). Sredstva za delovno uspešnost iz naslova rednega dela in posebnih projektov so znašala 169.838 EUR, od tega 16.255 EUR iz EU sredstev in 5.377 EUR iz naslova PSEU.

V 2022 je bilo izplačanih za 9.063 EUR nadurnega dela.

Zaradi uvedbe dela na domu v času razglašene epidemije COVID-19 in kasneje možnosti delnega hibridnega dela oziroma dela na daljavo, je bilo v letu 2022 izplačano nadomestilo za uporabo lastnih sredstev, v skupnem znesku 36.139 EUR, od tega 763 EUR iz EU sredstev.

401 - Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Obrazložitev izdatkov za podskupino

Na podskupini **Prispevki delodajalcev za socialno varnost** je bilo porabljeno 1.447.775 EUR, od tega 224 EUR iz lastne dejavnosti in 28.911 EUR iz EU sredstev in slovenske soudeležbe ter prenesenega izvrševanja nalog. V letu 2021 je poraba znašala 1.400.788 EUR, od tega 148 EUR iz lastne dejavnosti in 29.617 EUR iz EU sredstev in slovenske udeležbe. Natančnejša razdelitev med integralnim delom in vključeno slovensko soudeležbo na EU projektih ter posebej na EU sredstvih je naslednja:

- prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje: 708.647 EUR in iz EU sredstev 13.144 EUR
- prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje in poškodbe pri delu: 584.655 EUR in iz EU sredstev 10.541 EUR
- prispevek za zaposlovanje: 4.731 EUR in iz EU sredstev 368 EUR
- prispevek za starševsko varstvo: 8.243 EUR in iz EU sredstev 149 EUR
- premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja: 141.499 EUR in iz EU sredstev 2.814 EUR.

402 - Izdatki za blago in storitve

Obrazložitev izdatkov za podskupino

Na podskupini **Izdatki za blago in storitve** je bilo v letu 2022 porabljeno 1.858.462 EUR, od tega iz EU sredstev in slovenske soudeležbe 597.990

EUR. V letu 2021 je bilo porabljeno 1.652.363 EUR, od tega iz EU sredstev in slovenske udeležbe 548.441 EUR.

SURS na tej podskupini izdatkov vodi še stroške osnovnega delovanja SURS-a (drugo tekoče vzdrževanje, pisarniški in posebni material ipd.), materialne stroške za izvajanje letnega programa statističnih raziskovanj, kamor v največji meri sodijo plačila anketarjev, stroške službenih potovanj v državi in za mednarodno sodelovanje ter druge operativne odhodke. Pojavljajo se tudi vsi stroški za blago in storitve z zvezi z EU projekti, ki so sofinancirani s strani Evropske Komisije oziroma Eurostata. V nadaljevanju sledi razmejitev stroškov te podskupine, in sicer ločeno za integralni del z vključeno slovensko soudeležbo na EU projektih ter posebej za EU sredstva.

Pisarniški in splošni material in storitve: 504.905 EUR in iz EU sredstev 76.200 EUR, in sicer za:

- pisarniški material in storitve: 17.362 EUR in iz EU sredstev 11.454 EUR.
- čistilni material in storitve: 1.121 EUR in iz EU sredstev 10 EUR
- založniške in tiskarske storitve ter stroški fotokopiranja: 18.808 EUR in iz EU sredstev 5.768 EUR
- časopisi, revije, knjige in strokovna literatura: 5.997 EUR in iz EU sredstev 789 EUR.
- stroški prevajalskih storitev, stroški lektoriranja in podobno: 993 EUR
- stroški oglaševalskih storitev in stroški objav: 9.778 EUR in iz EU sredstev 100 EUR
- računalniške storitve: 7.267 EUR
- izdatki za reprezentanco: 2.424 EUR in iz EU sredstev 156 EUR
- storitve informacijske podpore uporabnikom: 1.925 EUR
- drugi splošni material in storitve: 425.472 EUR in iz EU sredstev 57.923 EUR.

Posebni material in storitve: 109.232 EUR in iz EU sredstev 265.119 EUR, in sicer za:

- drobni inventar: 621 EUR in iz EU sredstev 122 EUR
- zdravniški pregledi zaposlenih in drugih upravičencev: 9.152 EUR
- protokolarna darila, promocijski ogledi, organizacije proslav in podobne storitve: 22.160 EUR in iz EU sredstev 50.318 EUR
- drugi posebni material in storitve: 77.300 EUR in iz EU sredstev 214.679 EUR.

Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije: 224.081 EUR in iz EU sredstev 112.304 EUR, in sicer za:

- telefon, faks, elektronska pošta: 48.028 EUR in iz EU sredstev 18.476 EUR
- poštnina in kurirske storitve: 175.433 EUR in iz EU sredstev 93.827 EUR
- druge storitve komunikacij in komunale: 620 EUR.

Prevozni stroški in storitve: 17.296 EUR, in sicer za:

- goriva in maziva za prevozna sredstva: 7.259 EUR
- vzdrževanje in popravila vozil: 5.465 EUR
- nadomestni deli za vozila: 48 EUR
- pristojbine za registracijo vozil: 667 EUR
- zavarovalne premije za motorna vozila: 1.873 EUR
- stroški nakupa vinjet in urbane: 903 EUR
- drugi prevozni in transportni stroški: 1.081 EUR.

Izdatki za službena potovanja: 104.127 EUR in iz EU sredstev 4.394 EUR, in sicer za:

- dnevnice za službena potovanja v državi: 888 EUR in iz EU sredstev 31 EUR
- hotelske in restavracijske storitve v državi: 1.371 EUR in iz EU sredstev 88 EUR
- stroški prevoza v državi: 1.308 EUR
- dnevnice za službena potovanja v tujini: 16.843 EUR in iz EU sredstev 502 EUR
- hotelske in restavracijske storitve v tujini: 38.940 EUR in iz EU sredstev 1.077 EUR
- stroški prevoza v tujini: 44.708 EUR in iz EU sredstev 2.696 EUR
- drugi izdatki za službena potovanja: 18 EUR.

Tekoče vzdrževanje: 77.359 EUR, in sicer za:

- zavarovalne premije za objekte: 27 EUR
- tekoče vzdrževanje komunikacijske opreme: 7.277 EUR
- tekoče vzdrževanje druge opreme: 2.439 EUR
- zavarovalne premije za opremo: 73 EUR
- tekoče vzdrževanje druge (nelicenčne) programske opreme: 49.075 EUR
- tekoče vzdrževanje licenčne programske opreme: 10.091 EUR
- tekoče vzdrževanje strojne računalniške opreme: 8.378 EUR

Poslovne najemnine in zakupnine: 29.561 EUR, in sicer za:

- najem programske računalniške opreme: 29.237 EUR
- najem komunikacijske opreme in podatkovnih vodov: 323 EUR.

Drugi operativni odhodki: 287.350 EUR in iz EU sredstev 46.536 EUR, in sicer za:

- stroški konferenc, seminarjev in simpozijev: 5.063 EUR
- plačila po podjemnih pogodbah: 56.224 EUR in iz EU sredstev 9.840 EUR
- plačila za delo preko študentskega servisa: 174.254 EUR iz EU sredstev 18.853 EUR
- izdatki za strokovno izobraževanje zaposlenih: 16.334 EUR in iz EU sredstev 10.883 EUR
- posebni davek na določene prejemke: 16.075 EUR iz EU sredstev 2.460 EUR
- plačilo drugih članarin: 300 EUR
- plačila bančnih storitev: 14 EUR
- izdatki za izobraževanje z informacijskega področja: 3.636 EUR
- izdatki za strokovno izobraževanje zaposlenih (po pogodbah o izobraževanju): 5.189 EUR
- stroški EU sodelavcev: 985 EUR
- drugi operativni odhodki: 11.013 EUR in iz EU sredstev 4.499 EUR.

420 - Nakup in gradnja osnovnih sredstev

Obrazložitev izdatkov za podskupino

Na podskupini **Nakup in gradnja osnovnih sredstev** je bilo v letu 2022 porabljen 933.747 EUR, od tega 395.503 EUR iz EU sredstev in slovenske soudeležbe. V letu 2021 je poraba znašala 682.242 EUR, od tega 30.704 EUR iz EU sredstev in slovenske udeležbe na projektih. Razmejitev stroškov podskupine ločeno za integralni del z vključeno slovensko soudeležbo na EU projektih ter posebej za EU sredstva je naslednja:

Nakup prevoznih sredstev: 21.136 EUR, in sicer za:

- nakup avtomobilov: 21.136 EUR.

Nakup opreme: 4.085 EUR, in sicer za:

- nakup strojne računalniške opreme: 2.700 EUR

- nakup telekomunikacijske opreme: 1.385 EUR

Nakup nematerialnega premoženja: 552.082 EUR in iz EU sredstev 356.443 EUR, in sicer za:

- nakup licenčne programske opreme: 270.829 EUR in iz EU sredstev 351.243 EUR

- nakup druge (nelicenčne) programske opreme: 281.253 EUR in iz EU sredstev 5.200 EUR.

Obrazložitev večjih odstopanj med sprejetim in realiziranim finančnim načrtom

SURS se je v letu 2022, ko so najprej nekaj časa še veljale epidemiološke razmere, kasneje pa spremenile tako razmere na trgu dela, energentov, druginje in druge razmere, ki vplivajo tudi na izvajanje statističnih raziskovanj, kot uveljavitev nekaterih ukrepov, prilagajal z delovnimi procesi, spreminjanjem prioritet, sledil začrtanim ciljem in iskal učinkovite in gospodarne rešitve, da je lahko finančno sledil in zagotavljal nemoteno delovanje in izvajanje nalog. Integralni del proračuna je pravzaprav skoraj v celoti realiziral glede na sprejeti proračun, vendar so bile potrebne nekatere prerazporeditve, zlasti zaradi višjih plač ter povračil in nadomestil zaposlenim, pa tudi višjih stroškov raziskovanj in anketarjev, ki so nujni za izvedbo terenskega in telefonskega zbiranja podatkov, nekoliko več vlaganj v izobraževanja, zaradi kadrovske strukture in težjega pridobivanja mladih statistikov in drugih kadrov ter zadržanja le-teh. Nekaj investicij je bilo terminsko prestavljenih, določen del sredstev je bil prerazporejen na stroške dela. Neuporabljene pravice porabe se izkazuje zaradi knjiženja kasnejših refundacij stroškov službenih poti s strani EK ter refundacij boleznin s strani ZZSZS. Del neuporabljenih sredstev finančnega načrta se izkazuje na tipih postavk za evropska sredstva in slovensko udeležbo na evropskih projektih, kar je posledica nižje porabe zaradi kasnejših zaposlitev za določen čas na projektih od predvidenih, v največji meri pa nižje realizacije s strani podizvajalca, ki je sodeloval v finančno obširnem evropskem projektu. SURS se lahko kljub temu pohvali z visokim črpanjem evropskih sredstev v letu 2022, saj je pridobil projekte, ki so vključevali tako stroške izvedbe razvojnih raziskovanj, kot tudi investicije v prenovo informacijskega sistema za zbiranje in upravljanje. S skrbnim načrtovanjem, prilaganjem izrednim razmeram, dobrim pregledom nad poslovanjem in učinkovitim upravljanjem s sredstvi, je omogočil temeljno produkcijo in jo tudi nadalje razvijal, da bo lahko tudi v prihodnje sledil zahtevam in potrebam uporabnikov.

Obrazložitev prenosa neuporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF

SURS ni imel prenosa neuporabljenih namenskih sredstev iz leta 2021 v skladu s 44. členom ZJF.

Obrazložitev plačil neuporavnanih obveznosti iz preteklih let v skladu s 46. členom ZJF

SURS nima neuporavnanih obveznosti iz preteklih let v skladu s 46. členom ZJF.

Obrazložitev vključitve novih obveznosti v finančni načrt v skladu z 41. členom ZJF

Na podlagi Dogovora o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 (Ul. RS, št. 136/22, dne 25. 10. 2022) je SURS preko sklepa Vlade RS, ki ga v ta namen pripravi MF, prerazporedil dodatno potrebna sredstva na proračunsko postavko za plače.

Obrazložitev višine izdanih in unovčenih poroštev ter izterjanih regresnih zahtevkov iz naslova poroštev

SURS nima izdanih ali unovčenih poroštev ali izterjanih zahtevkov iz naslova poroštev.

Obrazložitev porabe proračunskega sklada

SURS nima proračunskega sklada.

II. Poslovno poročilo

Proračunski uporabnik prispeva k doseganju ciljev v naslednjih politikah, programih in podprogramih

- 02 - EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA
 - 0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi
 - 020201 - Statistična raziskovanja
- 03 - ZUNANJA POLITIKA IN MEDNARODNO RAZVOJNO SODELOVANJE
 - 0301 - Politična diplomacija in konzularne storitve
 - 030104 - Predsedovanje Svetu Evropske unije

Poročilo o doseženih ciljih

02 - EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA

0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi

020201 - Statistična raziskovanja

Opis podprograma

Vodenje in izvajanje statističnih storitev na ravni države. Statistični urad Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) skupaj s pooblaščenima izvajalcema programa statističnih raziskovanj izvaja naloge državne statistike tako, da so izpolnjene vse nacionalne, evropske in druge mednarodne zahteve.

Zakonske in druge pravne podlage:

- Zakon o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01),
- Srednjeročni program statističnih raziskovanj 2018–2022 (Uradni list RS, št. 63/17),
- Letni program statističnih raziskovanj za 2022 (Uradni list RS, št. 183/21 in 26/22),
- Uredbe s področja standardnih klasifikacij, interni akti SURS, dogovori in sporazumi o medinstitucionalnem sodelovanju.

A Dolgoročni cilji podprograma

Srednjeročni program statističnih raziskovanj 2018–2022 (Uradni list RS, št. 63/17) je bil peti tovrstni dokument državne statistike, ki je določal temeljne cilje in ključna prednostna področja razvoja in delovanja, katerim SURS sledi skupaj s pooblaščenimi izvajalci državne statistike v petletnem obdobju. Srednjeročni program je podprt s podrobnejšimi letnimi programi statističnih raziskovanj.

V obdobju 2018–2022 je slovenska državna statistika osredotočila svoje delovanje v štiri prednostna področja v okviru katerih bo sledila temeljnim ciljem v tem obdobju:

1. Statistični podatki in storitve

Zajemajo podatke o prebivalcih in poslovnih subjektih, o njihovih značilnostih in ravnanjih, o ekonomskih, socialnih, demografskih in okoljskih pojavih v slovenski družbi.

- Ohraniti zdajšnji obseg in vsebino statističnih podatkov
- Razvoj novih statističnih podatkov in nadgraditev obstoječih
- Pravočasnost ter skladnost in primerljivost statističnih podatkov
- Dostopnost in jasnost statističnih podatkov
- Sodelovanje z uporabniki

2. Podatkovni viri

Podatkovni viri so vhod v statistični proces in s tem nujno potrebni za pripravo statističnih podatkov in storitev. Slovenska državna statistika jih pridobiva neposredno in posredno: neposredno od prebivalcev in poslovnih subjektov, posredno pa iz že obstoječih evidenc in zbirk podatkov.

- Do dajalcev podatkov prijazno in učinkovito zbiranje podatkov
- Sooblikovanje administrativnih zbirk
- Izkoriščene priložnosti masovnih podatkov

3. Zmogljivosti

Zmogljivosti zajemajo posamezne infrastrukturne elemente delovanja, tj. kadrovske in finančne vire, procese, organizacijo ter informacijsko infrastrukturo in tehnologijo.

- Optimizirani in moderni statistični procesi
- Zavezanost kakovosti in informacijski varnosti
- Profesionalni zaposleni
- Ekonomsko učinkovito izvajanje dejavnosti

4. Sodelovanje

Sodelovanje je večrazsežnostno, s številnimi deležniki, in je bistveno za razvoj in napredek, ki v izolaciji ne bi bila mogoča.

- Aktivno članstvo v mednarodni statistični skupnosti
- Sodelovanje z znanstveno raziskovalno skupnostjo
- Izoblikovana skupnost državnih statistikov

Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

Pri doseganju ciljev srednjeročnega programa državne statistike za obdobje 2018–2022 so se cilji realizirali na podlagi konkretno opredeljenih nalog v letnih programih statističnih raziskovanj. Izvajalci državne statistike so po statističnem zakonu zavezani k poročanju o izvrševanju statističnih programov. Drugi odstavek 25. člena ZDSta določa, da v tretjem letu izvajanja Srednjeročnega programa statističnih raziskovanj, torej v letu 2020, SURS izdela vmesno poročilo o njegovem izvrševanju in ga predloži Statističnemu svetu RS. Po koncu obdobja veljavnosti navedenega programa pa SURS v sodelovanju s pooblaščenimi izvajalci pripravi končno poročilo o izvajanju srednjeročnega programa in ga predloži Vladi RS v obravnavo in sprejem.

B Letni cilji podprograma

Statistična raziskovanja SURS v letu 2022 so podrobneje predstavljena v Letnem programu statističnih raziskovanj za 2022 (Uradni list RS, št. 183/2021 in 26/2022). Letni cilji v 2022 sledijo temeljnemu cilju državne statistike v srednjeročnem obdobju 2018–2022. Poleg tega so pri načrtovanju nalog upoštevani tudi predlogi Evropskega statističnega delovnega programa za leto 2022. V nadaljevanju povzemamo ključne cilje v 2022.

Glavni cilji v letu 2022:

- Razvoj novih statističnih metodologij in podatkov ter nadgradnja obstoječih.
- Optimizacija in modernizacija statističnih procesov.
- Zavezanost kakovosti.
- Razvoj in nadgraditev podatkovnih baz.
- Upravljanje informacijske varnosti podatkov.
- Usmerjenost k zniževanju bremen poročevalskih enot.
- Vpeljava novih, interaktivnih načinov diseminacije statističnih podatkov.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Prvi odstavek 25. člena ZDSta določa, da SURS v sodelovanju s pooblaščenimi izvajalci vsako leto pripravi Poročilo o izvajanju letnega programa statističnih raziskovanj in ga predloži Statističnemu svetu do 30. aprila v tekočem letu za preteklo leto. V poročilu je navedeno, kako so bile naloge državne statistike uresničene. Poročilo je vedno objavljeno na spletnih straneh SURS-a.

a) Najpomembnejši dosežki v letu 2022 na področju statistične infrastrukture:

- Izvedene so bile obsežne tehnične prenove raziskovanj in izdelane tehnološke rešitve na različnih statističnih področjih. Oblikovana so bila nova podatkovna okolja in tehnične prenove obstoječih podatkovnih baz, pripravljeni so bili procesi za polnjenje in integracijo podatkov.
- Vzpostavljali so se novi in posodobljeni postopki za izvedbo in statistično obdelavo raziskovanj.
- Nadaljevalo se je uvajanje e-poročanja pri poslovnih subjektih.
- Za številna raziskovanja so bili v produkcijo nameščeni Blaise5 vprašalniki.
- Pripravljeno je bilo poročilo o obremenitvah podjetij za leto zbiranja 2021.
- Izvedli smo kognitivna testiranja vprašalnikov pri podjetjih in gospodinjstvih.
- Nadaljevali smo z vpeljevanjem aplikacije STATMIK (Statistični metapodatki in kazalniki kakovosti) v redno delo.
- Izvajali so se interni pregledi kakovosti dokumentacije v sistemu STATDOK, ki bodo še izboljšali kakovost dokumentacije statističnih raziskovanj.
- Na področju arhitekture informacijskih rešitev so se izvajale intenzivne aktivnosti povezane z zagotavljanjem delovanja in nadgradnje podatkovnega centra SURS in LAN omrežja.
- Selitev SQL Server podatkovnih baz iz obstoječih strežnikov na novejše.
- Prehod na avtomatski prevzem podatkov in odpravo okolja TASK na različnih statističnih področjih.
- Na spletni strani stat.si smo objavili nov produkt, dashboard z naslovom Slovenija interaktivno. Gre za prikaz aktualnih ekonomskih, družbenih in okoljskih podatkov v obliki interaktivnih grafikonov. Na voljo je v slovenski in angleški različici.
- Vzpostavljen je bil svet za regionalne statistike.
- Zadovoljstvo in potrebe uporabnikov naših podatkov in storitev redno spremljamo z različnimi metodami in orodji. Odzivi uporabnikov so za SURS izjemno dragoceni, saj lahko z njimi izboljšamo svoje produkte in storitve. Maja 2022 smo objavili Poročilo o spremljanju potreb in zadovoljstva uporabnikov. Stopnja splošnega zadovoljstva s SURS produkti in storitvami se je zvišala z 8,1 v 2020 na 8,3 v 2021. Najbolj obiskana ostajata osrednje spletno mesto stat.si s poudarkom na novicah in podatkovna baza SiStat.
- Uvedli smo obveščanje o strukturnih spremembah v SiStat bazi in tabelah, namenjeno predvsem zahtevnejšim rednim uporabnikom, ki do podatkovne baze dostopajo tudi prek strojnega branja podatkov.
- SURS je prejel Zahvalo Fakultete za družbene vede za pomemben prispevek k prenosu znanja in razvoju novih storitev.
- SURS je v oktobru izvedel vsakoletni dogodek, Statistični dan, z naslovom "V luči podražitev". Dogodka se je udeležilo okoli 300 obiskovalcev iz Slovenije in tujine.
- V okviru statističnega opismenjevanja smo izvedli delavnice za srednješolce.

b) Glavni dosežki za izboljšanje razpoložljivosti in kakovosti statističnih podatkov na posameznih statističnih področjih

Makroekonomske statistike

Na področju makroekonomskih statistik je bila zaključena redna letna revizija večjega dela podatkov nacionalnih računov - Bruto domačega proizvoda (BDP) in drugih temeljnih agregatov, računov države in sektorskih računov. Revidirani in objavljeni so bili podatki za leta 2018 - 2020, objavljena pa je bila tudi ocena BDP in drugih makroekonomskih agregatov za leto 2021 na podlagi letnih podatkovnih virov.

Po zaključku projekta za preučitev možnosti skrajšanja roka objave BDP in prehodnem testnem obdobju vzporednih izračunov, smo na področju makroekonomskih statistik prešli na redno produkcijo podatkov četrtletnega BDP v roku t+45 dni po referenčnem obdobju (prej T+60 dni). V maju so bili za prvo četrtletje 2022 tako prvič objavljeni podatki o četrtletnem BDP v t+45. Na področju četrtletnega BDP se je nadaljevala tudi prenova in avtomatizacija procesa izračuna, ki bo še skrajšala čas izračuna.

Delo na projektu Procesno-tehnična prenova nacionalnih računov se je zaključilo s končano 2. fazo projekta. Izdelki projekta so bili zaključeni, prav tako končno poročilo projekta.

V okviru preverjanja podatkov nacionalnih računov, ki se uporabljajo za administrativne namene, je bil na področju računov države v septembru izveden dialoški obisk (glede presežnega primanjkljaja in dolga). Rezultati so pokazali, da je opravljeno delo na tem področju na zelo visoki kakovostni ravni.

Na področju reševanja rezervacij Bruto nacionalnega dohodka (BND), se je po dveh že odpravljenih transversalnih pridržkih (iz prejšnjega kroga preverjanja BND 2016-2019), nadaljevalo delo na preostalih treh (ekonomska globalizacija, marže pri trgovanju s finančnimi instrumenti, dnevnice za službena potovanja). V novem krogu preverjanj 2020-2024 pa je Eurostat je v prvem delu ocenjevanja tveganosti držav glede izračuna BND Slovenijo ponovno uvrstil med nizko tvegane države.

Na področju nacionalnih računov smo v zadnjem četrtletju končali več razvojnih nalog. Po uspešnem zaključku projekta je bila v oktobru prvič objavljena ocena bruto investicij v osnovna sredstva sektorja država po statističnih regijah.

Dokončana in objavljena je bila tudi ocena vrednosti trajnih potrošnih dobrin v lasti gospodinjstev. S tem je bila dopolnjena bilanca stanj nefinančnih sredstev, ki zdaj omogoča celovitejši vpogled v stanje nefinančnega premoženja gospodinjstev. Napredek je bil dosežen tudi na področju satelitskih računov. Po treh letih smo ponovno pripravili podatke ekonomskih računov za turizem (oceni za leti 2019 in 2020), nadaljevalo pa se je tudi sodelovanje pri razvoju satelitskih računov za izobraževanje in za kulturo.

V decembru so bili prvič objavljeni rezultati projekta razvoja kazalnikov produktivnosti. Objavljeni so bili kazalniki produktivnosti dela, kapitala in večfaktorske produktivnosti za leta 2000 – 2020, nekateri pa tudi za daljše obdobje 1996 - 2021. Pripravljena so bila tudi metodološka pojasnila.

Na področju Indeksa cen življenjskih potrebščin (ICŽP/HICŽP) smo za računalniško opremo na osnovi analize podatkov testnih izračunov izbrali najprimernejšo metodo razvrščanja in računanja indeksov in pripravili avtomatizirane postopke za vključitev podatkov po novi metodologiji. V okviru razvoja novega indeksa cen proizvajalcev v gradbeništvu smo pripravili prvo analizo zbranih podatkov s pilotnim vprašalnikom.

Demografske in socialne statistike

Na področju demografskih in socialnih statistik se nadaljujejo aktivnosti na področju sprejemanja nove krovne uredbe za statistike prebivalstva in stanovanj (ESOPH). V juniju smo objavili še nekatere podatke iz registrskega popisa, in sicer za področje stanovanj.

V prvi polovici leta 2022 smo pri raziskovanju Aktivno in neaktivno prebivalstvo pripravili ustrezni spletni vprašalnik za ANP in izvedli testiranje WEB načina zbiranja podatkov na ravni gospodinjstva. Marca 2022 smo objavili končne podatke Strukturne statistike plač za leto 2020, v kateri smo dodali novo tabelo s podatki o povprečnih mesečnih bruto in neto plačah po področjih dosežene izobrazbe v kombinaciji z ravnjo dosežene izobrazbe. Junija 2022 smo objavili podatke večletnih raziskovanj Struktura stroškov dela, Struktura delovnega časa in Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih v podjetjih.

Na področju prostih delovnih mest je bil uspešno realiziran prehod zbiranja podatkov prek eSTAT na Blaise 5. Dopolnjeni in posodobljeni so bili postopki za prenos podatkov v bazo Oracle. Prav tako so bili optimizirani postopki obdelave podatkov pri mesečnem raziskovanju o plačah ZAP/M.

Za raziskovanje Življenjski pogoji (SILC) smo dopolnili podatke v SiStat – življenjski pogoji otrok in sicer podatke modula 2021 z vsemi podatki z enako vsebino iz preteklih let. V tem obdobju smo intenzivno izvajali tudi tehnično prenovo baze podatkov. Zaradi spremembe metodologije izračuna nekaterih kazalnikov socialne izključenosti za spremljanje doseganja ciljev strategije EU 2030, smo v juliju po novi metodologiji v podatkovni bazi SiStat objavili nove tabele kazalnikov dohodka, revščine in socialne izključenosti za daljšo časovno serijo (2014-2021). Pri raziskovanju Delo in življenjski pogoji (COVID), smo začeli z mesečnimi objavami, ki zajemajo nacionalni del raziskovanja COVID, ter s četrtletnimi objavami podatkov, ki smo jih v raziskovanju COVID zbrali v okviru Eurostatovega projekta za medletno spremljanje življenjskih pogojev.

Zaključeno je bilo terensko zbiranje podatkov v raziskovanju o porabi v gospodinjstvih (APG). V tej izvedbi je bila uvedena novost in sicer optično branje računov in njihovo razvrščanje skladno s klasifikacijo individualne potrošnje po namenu (COICOP) z modeli razvinitimi na SURS. Nadaljevalo se je delo na nadgraditvi procesa zbiranja za del podatkov pridobljenih iz dnevnikov izdatkov, kot tudi optičnem branju računov in njihovem razvrščanju. Druga polovica leta 2022 je bila namenjena poglobljenemu delu na tem delu raziskovanja z namenom uvajanja izboljšav, ki bodo omogočile, da dosežemo čim večjo kakovost podatkov.

Na področju statistike izobraževanja smo prvič dopolnili objavljene podatke o pedagoških delavcih v višješolskem in visokošolskem izobraževanju s podatki o honorarno zaposlenih (za študijski leti 2019/20 in 2020/21).

Na področju statistike udeležencev terciarnega izobraževanja smo razvili model izračunavanja stopnje dokončanja višješolskega in visokošolskega izobraževanja. V modelu študentom sledimo skozi študij in izračunamo, kolikšen delež jih študij uspešno zaključi v določenem obdobju, koliko jih študij nadaljuje, koliko pa jih študij opusti. Pri tem pa smo preučili, koliko na uspešno dokončanje študija vpliva imigrantsko ozadje, izobrazba staršev, predhodna izobrazba ter področje študija. Model smo nadgradili s podatki o vključenosti študentov na trg dela ter jih objavili jeseni 2022.

V tem obdobju smo objavili tudi podatke o udeležencih izobraževanja od predšolske vzgoje do terciarnega izobraževanja za šolsko/študijsko leto 2021/22 ter podatke o pedagoškem osebju v istem obdobju. Zaključili smo z zbiranjem podatkov pri raziskovanju Učenje in izobraževanje odraslih, ki je potekalo od septembra do decembra 2022 preko spleta in z osebnim anketiranjem. Zaključili smo z obdelavo podatkov o karieri doktorjev in doktoric znanosti.

Na področju statistike kulture smo v decembru objavili podatke o odrski dejavnosti (KU-ODER), prvič zbrane s tehnično prenovljenim vprašalnikom (Blaise5). Hkrati pa smo se ukvarjali s tehnično prenovo (tudi Blaise5) vprašalnika o muzejski in galerijski dejavnosti (KU-MZ).

Na področju satelitskih računov za izobraževanje so bili prvi izračuni že pripravljene, na področju satelitskih računov za kulturo pa smo opravili strokovno razpravo in potrdili definicijo kulture, ki bo uporabljena v izračunih.

V okviru statistike socialne zaščite smo pripravljali podatke prvih hitrih ocen ESSPROS kazalnikov (Evropski sistem integrirane statistike socialne zaščite) za preteklo leto. Raziskovanje Zdravstveni računi za leto 2020 je zaradi posebnosti financiranja zdravstvenega varstva tekom epidemije zahtevalo dodatne podatkovne vire in posvetovanja. Na področju socialne zaščite smo pripravili in objavili podatke o prejemnikih dolgotrajne oskrbe, hkrati pa smo posebej objavili tudi podatke o virih financiranja dolgotrajne oskrbe, tako zdravstvenega kot tudi socialnega dela.

V februarju 2022 smo na področju socialnih statistik objavili prve podatke raziskovanja Osebna varnost v zasebnem okolju (GBV), ki smo ga izvedli v letih 2020 in 2021. Z obsežnim raziskovanjem smo zbrali mnogo iskanih podatkov o doživljanju različnih vrst nasilja (grožnje, fizično nasilje, spolno nasilje), o okolju, kjer se nasilje izvaja (družinsko, službeno, širše družbeno okolje), o odnosu med storilcem in žrtvijo, o osnovnih značilnostih nasilja, o prijavi oz. neprijavi nasilja, itd. V aprilu 2022 smo objavili tudi podrobnejše podatke raziskovanja.

Poslovne statistike

Pri poslovnih statistikah smo na področju kratkoročnih statistik v prvem četrletju 2022 prvič objavili nov kazalnik Skupni indeks obsega proizvodnje. Gre za mesečni sintezni indeks, s katerim spremljamo gibanje indeksa industrijske proizvodnje, indeksa vrednosti opravljenih gradbenih del, indeksa obsega v trgovini in v storitvenih dejavnostih. Skupni indeks obsega proizvodnje je približek gibanja BDP na mesečni ravni. Namen tega indeksa je prikazati mesečno gibanje obsega tržnih dejavnosti. Nov kazalnik bo pomemben pokazatelj stanja gospodarstva v času, ko potrebujemo hitro zbrane podatke, na podlagi katerih je mogoče sprejemati odločitve o prihodnosti in načrtovati razvoj.

Sicer smo na področju kratkoročnih statistik nekoliko spremenili metodologijo zbiranja podatkov pri mesečnem raziskovanju o gradbeništvu (GRAD/M), kjer se ponovno zbirajo podatki o podizvajalcih. Potrebno je bilo pripraviti tudi preračun podatkov za preteklo leto.

Na področju letnega raziskovanja za trgovino (TRG/L) smo nadaljevali s pripravo e-vprašalnika za raziskovanje, ter pričeli z elektronskim zbiranjem podatkov na področju letnega gradbeništvu (GRAD/L), kjer je bil tudi ukinjen papirni vprašalnik. Pri raziskovanju o letni industriji (IND/L) smo pričeli z nekoliko prilagojenim zbiranjem podatkov za podizvajalce, kar je prinesla nova uredba na področju poslovnih statistik (EBS-R). V začetku junija smo skrajšali rok pri objavi četrletnega raziskovanja o poslovanju podjetij (POSL-P/ČL) in tako podatke za 1. četrletje 2022 objavili teden prej kot preteklo leto.

Z letom 2022 smo pričeli tudi z mesečnimi objavami agregata za demografijo pravnih enot. Objavljamo podatke o registracijah in stečajih pravnih enot.

Na področju poslovnih tendenc smo prvič objavili podatke o investicijah v storitvenih dejavnostih. Vprašalnik o investicijah je bil sicer pri omenjenem raziskovanju spremenjen tudi pri predelovalnih dejavnostih. V maju smo pri poslovnih tendencah začeli objavljati tudi kazalnik negotovosti, ki se spremlja od maja 2021. Prvič smo tudi pripravili podatke za kazalnik o kopičenju delovne sile.

Na področju statistike mednarodne trgovine z blagom smo začeli z redno mesečno izmenjavo mikropodatkov (MDE) in meta podatkov (MDC) o izvozu blaga med državami članicami EU in tako uspešno zaključili pred-produkcijo. Začela se je tudi redna mesečna izmenjava mikropodatkov s članicami EU za carinske podatke (CDE) ter aktivnosti za izboljšanje kakovosti podatkov o menjavi blaga med članicami. V vseh bazah podatkov s področja mednarodne trgovine je bil sistem dopolnjen s spremembami v klasifikacijah, strukturah in vsebinskih kontrolah podatkov za namene zbiranja in obdelave za referenčno leto 2022.

Pri trgovanju z nečlanicami (Ekstrastat) smo tehnično prenovili zajem podatkov iz novega carinskega sistema (SIAIS2), kjer zajem poteka preko posebnega menija. Začeli smo tudi z aktivnostmi na tehnični prenovi baz mednarodne trgovine.

Nadaljevale so se aktivnosti za ugotavljanje asimetrij na podlagi zrcalnih izvoznih mikro-podatkov (MDE) in njihovem usklajevanju z našimi poročevalskimi enotami za Intrastat, ter razvoj tehnične rešitve za avtomatično zaznavanje asimetrij. Pri profiliranju skupin podjetij smo v tem obdobju zbirali podatke za skupine podjetij za zahtevane enote in spremenljivke ter tvorili kompleksna podjetja.

V aprilu smo objavili podatke raziskovanja o inovacijski dejavnosti v industriji in izbranih storitvenih dejavnosti. Na področju statistike raziskovalno-razvojnih dejavnosti (RRD) smo pripravili objavo podatkov o državnih proračunskih sredstvih v letu 2021 za RRD. Zbrali in objavili smo podatke o izvajalcih RRD v letu 2021, za leto 2022 pa so potekale aktivnosti, povezane s tehnično prenova vprašalnika (Blaise5).

Izvedene so bile aktivnosti povezane z zbiranjem podatkov raziskovanj o informacijsko komunikacijski tehnologiji IKT. Objavljeni so bili podatki o razvoju digitalne družbe in gospodarstva. Vzporedno s posamezno objavo so se prvič v objavi predstavljeni podatki istočasno objavili v podatkovni bazi SiStat. Pripravljene so bile tudi objave raziskovanj z večletno periodiko, in sicer o Tujih potnikih, Tujih turistih in njihovi potrošnji ter tudi izračuni povprečnih dnevniških izdatkov tujih turistov v Sloveniji.

SURS je aktivno deloval s STO na področju prizadevanj za odpiranje podatkov za turistični ekosistem in izvajal aktivnosti za podporo spremljanja preoblikovanja turizma skozi prizmo kazalnikov (trajnosti in digitalizacije) ter pri tem aktivno sodeloval s STO ter s pripravljavci nove Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2022-2028. Hkrati je SURS pričel z metodološkim pregledom kazalnikov, s katerimi se bo spremljal napredek slovenskega turizma. Raziskani so bili razpoložljivi viri in njihove omejitve.

Pričeli smo tudi z aktivnostmi za vzpostavitev števca turizma, ki bi omogočil prikaz dnevniških podatkov o številu prihodov turistov v nastanitvene obrate in stanje njihovih prenočitev na dan v Sloveniji. Izvajali smo aktivnosti za preučitev možnosti uporabe masovnih podatkov mobilnih operaterjev na področju statistike turizma. Opravili smo pregled metodologij in analizirali podatke, ki so bili objavljeni kot eksperimentalna statistika. Na podlagi razvojnega dela pa smo objavili tudi eksperimentalne statistike glede obsega sodelovalnega gospodarstva na področju kratkoročnega oddajanja turističnih nastanitvev.

Pri nalogi spremljanja obsega transporta v cestnem prevozu ter prometu je bil opravljen izbor števecv prometa, s pomočjo katerih se bo spremljal obseg prometa. Poleg števila vozil se bo izračunaval tudi kazalnik o dnevnem povprečnem prometu na izbrani števec, objavljali pa se bodo tudi podatki o obsegu prometa ob praznikih.

Nadaljevale so se aktivnosti za vzpostavitev spremljanja intermodalnega transporta iz podatkov števecv prometa, voznih kilometrov ter na področju rabe električne energije v cestnem prometu, kjer smo izvedli pregled obstoječih statističnih podatkov. Prav tako smo nadaljevali z razvojem, urejali podatke in pripravili izračune po rezidenčnem principu za tovorni promet. Objavljeni so bili prvi podatki raziskovanja Dnevna mobilnost potnikov 2021.

Okoljske statistike

Objavljeni so bili podrobni končni podatki Popisa kmetijstva 2020 za osnovne spremenljivke. Izvedeni sta bili večletni raziskovanji Popis vrtnarstva in Poraba mineralnih gnojil na družinskih kmetijah po kmetijskih kulturah ter letno raziskovanje Število živine in posejane površine v jesenski setvi.

Nadaljevali smo z razvojnim delom za modernizacijo kmetijskih statistik, s ciljem integracije podatkov o ekološkem kmetijstvu v proizvodne letne statistike ter podrobnejše uporabe podatkov Centralnega registra govedi, ki bi dodatno razbremenila poročevalske enote.

SURS je izvajal aktivnosti za izvedbo raziskovanja o integrirani statistiki na ravni kmetij 2023; aktivnosti so se nanašale predvsem na pripravo metapodatkov o uporabljenih administrativnih virih ter nesignifikantnih spremenljivkah, potekale pa so tudi aktivnosti za pripravo vprašalnika za neposredno zbiranje podatkov.

Na področju statistike energetike smo prvič pripravili in objavili letne podatke o porabi električne energije, pridobljene iz pametnih števecv. Podatke smo pripravili za leti 2020 in 2021 ter jih objavili po dejavnostih in po občinah ter po vrsti odjemalca, za gospodinjstva in poslovne subjekte. Podatke pametnih števecv električne energije smo prvič uporabili tudi v okviru raziskovanja rabe energije in energentov v industriji, kjer smo jih kombinirali s podatki, zbranimi z raziskovanjem. Izvedena je bila manjša revizija metodologije izračuna končne rabe energije v gospodinjstvih glede na namen (transport, ogrevanje/hlajenje, ostalo).

Vzpostavili smo metodologijo spremljanja rabe energije in energentov v storitvenih dejavnostih, ki z letom 2023 prehaja med redne naloge. S sodelovanjem Inštituta Jožef Stefan pa smo razvili in pripravili prve podatke o ponovni uporabi odvečne toplote.

Na področju statistik odpadkov smo vzpostavili osnove spremljanja podatkov o odpadkih na četrtnem nivoju ter jih objavili. Pri prenovi raziskovanja rabe voda v industriji (VOD-UVI) in prehodu na e-poročanje pa je bil pripravljen e-vprašalnik.

V okviru projekta za pripravo podatkov, ki bodo služili kot podpora spremljanju zahtev Evropskega zelenega dogovora, smo pričeli s proučevanjem metodologije za vzpostavitev ekosistemskih računov, s pripravo metodologije za večjo disagregacijo podatkov o rabi električne energije v cestnem prometu in z razvojem metodologije za pripravo računov okoljskih subvencij in transferjev.

Na področju okoljskih računov smo vzpostavili metodologijo za izračun rezidenčnega principa, revidirali smo metodologijo izračuna končne rabe energije v gospodinjstvih glede na namen, izvedli pripravo, preračun in tabelacijo sistema vodnih računov za obdobje 2017-2020, nadgradili tabeli ponudbe in porabe vode ter pripravili novo tabelo za sredstva vodnih virov. Vzpostavili smo tudi metodologijo spremljanja podatkov o sekundarnih surovinah in stranskih proizvodih, podatke zbrali in prevzeli od drugih statističnih virov ter pripravili prve, eksperimentalne rezultate glede ponovne uporabe sekundarnih surovin v Sloveniji. Na podlagi razvojnega dela smo objavili tudi eksperimentalne statistike na področju vodnih računov.

Pri gozdnih računih je bila pripravljena revizija monetarnih tabel za gozdne površine in lesne zaloge ter revizija tabele za ekonomiko gozdarstva, oboje za obdobje 2012-2021.

Pri raziskovanju kazalnikov zelene rasti smo pričeli s posodobitvijo obstoječih in pripravo novih kazalnikov, s čimer bomo zagotovili še kakovostnejše spremljanje ohranjanja in upravljanja z naravnimi viri, dobrinami in bogastvi ob sočasni gospodarski rasti in razvoju. SURS je pripravil tudi prvi osnutek nabora kazalnikov podnebnih sprememb, ki bi v prvem koraku pokrili (podobno kot v ostalih državah) le nekatere izmed predlaganih 44 CES kazalnikov. Nadgradili in objavili smo tudi kazalnike ciljev trajnostnega razvoja ter eksperimentalne statistike – kazalniki krožnega gospodarstva.

Zaključek

Državni statistiki smo tudi v letu 2022 uspešno sledili ciljem, zastavljenim v okviru letnega programa za 2022. Z izpeljavo nekaterih ključnih statističnih raziskovanj in projektov so bili v sistemu državne statistike vzpostavljeni trdni temelji za nadaljnji razvoj kakovostnih statistik. SURS je aktiven v evropskih projektih in nacionalnem okolju, širi svoje znanje, usmerjen je v inovativne rešitve, odziven na uporabniške potrebe ob enem pa skrbi za razbremenjevanje poročevalskih enot. Številni novi izzivi se kažejo na področju novih podatkovnih virov, digitalizacije, na področju optimizacije in modernizacije statističnih procesov ter metod izkazovanja.

Z dobrim in učinkovitim načrtovanjem dela, pravočasnimi odzivi in postavljanji prioritet v spremenljivih okoliščinah, pregledom nad prevzemanjem obveznosti in sprotnim spremljanjem učinkovitosti porabe finančnih sredstev, bo SURS še naprej prispeval k ekonomsko učinkovitemu, strokovnemu ter neodvisnemu izvajanju državne statistike.

Pojasnila na področjih, kjer planirani cilji niso bili doseženi: /

1522-11-0003 - Statistična raziskovanja

Opis ukrepa

Izvajanje naslednjih strokovnih nalog: a) izvajanje rednih in razvojnih nalog državne statistike ter analiziranje statističnih podatkov in objavljenih rezultatov statističnih raziskovanj; b) izpolnjevanje mednarodnih obveznosti državne statistike skladno z EU zakonodajo, implementirano v Letni program statističnih raziskovanj (LPSR); c) zagotavljanje strokovnega znanja zaposlenih z udeležbo na mednarodnih sestankih, konferencah, seminarjih.

Viri

VIR	VIR NAZIV	SP 2022	REB 2022	VPT 2022	RE 2022	IND RE/REB
PV	Proračunski viri	11.666.438,00	11.759.653,11	11.688.150,18	11.688.150,18	99,39

Neposredni učinki

C4025 - Izvajanje rednih statističnih raziskovanj

Prispeva k rezultatu: C2188 - 100% izvedba rednih statističnih raziskovanj

Opis neposrednega učinka

Cilji državne statistike: razvoj, priprava in izkazovanje statističnih izdelkov in storitev. Pri določanju temeljnih ciljev in aktivnosti za njihovo doseganje se upoštevajo nacionalne in evropske pravne osnove, potrebe in zahteve domačih, evropskih in drugih mednarodnih uporabnikov, upoštevajo razpoložljive vire – finančne in kadrovske – in ob prepoznavanju sprememb in premikov v družbi. Navedeno posledično zahteva opredelitev prednostnih področij izvajanja, še večjo prilagodljivost statističnega sistema pri pripravi podatkov, še učinkovitejše komuniciranje z uporabniki, da bodo statistični izdelki in storitve za uporabnike ustrezni in uporabni, ter dosledno upoštevanje bremen poročevalskih enot na eni in stroškov državne statistike na drugi strani. SURS in pooblaščen izvajalci bodo za doseganje zastavljenih ciljev aktivno sodelovali s partnerji v slovenskem prostoru, v Evropskem statističnem sistemu in v Evropskem sistemu centralnih bank ter z različnimi mednarodnimi ustanovami. Kljub vse širši uporabi administrativnih zbirk podatkov bo za izvajanje statistične dejavnosti še vedno treba pridobiti podatke tudi neposredno od dajalcev podatkov (tj. od podjetij in drugih ustanov ali oseb in gospodinjstev). Pri zbiranju teh podatkov se vedno upošteva načelo razumne obremenitve dajalcev podatkov. V tem srednjeročnem obdobju bo delovanje ciljno usmerjeno v sodelovanje z večjimi podjetji za njihovo razbremenjevanje. Upravljalci (skrbniki) administrativnih podatkov sicer zbirajo in vodijo podatke za nestatistični namen, državni statistiki pa jih posredujejo skladno z ZDSt za statistični namen. SURS je z upravljalci sklenil dogovore o posredovanju podatkov; to mu daje možnost, da lahko vpliva na morebitne spremembe v viru podatkov oz. na stabilnost administrativnih zbirk podatkov. Uporaba administrativnih zbirk podatkov se bo povečevala v največjem možnem obsegu. SURS in pooblaščen izvajalci bodo z upravljalci podatkovnih virov intenzivno sodelovali in si prizadevali za ohranitev potrebnega obsega in kakovosti administrativnih virov podatkov. Dajalci podatkov so hkrati tudi uporabniki statističnih podatkov, zato bodo vse udeležene institucije iskale sinergije med obema vlogama za izboljšanje kakovosti statističnih rezultatov in zmanjševanje administrativnih ovir in bremen. Okrepljeno in ciljno usmerjeno bo sodelovanje z uporabniki statističnih izdelkov in storitev. To so organi upravljanja (pripravljalci politik), gospodarstvo, izobraževalne ustanove, znanstvenoraziskovalno okolje, civilna družba in splošna javnost. Zadnjima statistične rezultate največkrat posredujejo različni mediji. Sodelovanje z znanstvenoraziskovalnim okoljem je pomembno tudi za razvoj statistične metodologije in postopkov in je dvosmerno. Pomembno vlogo za doseganje opredeljenih ciljev imajo tudi zaposleni v državni statistiki, njihova profesionalnost in strokovnost bosta bistveno prispevali k visokokakovostnim statističnim izdelkom in storitvam.

Obrazložitev doseganja neposrednega učinka

Izvajanje rednih statističnih raziskovanj je glavnina poslovanja SURS. Doseženi rezultati in izpolnjeni cilji, ki so skladni z Letnim programom statističnih raziskovanj in Srednjeročnim programom, kažejo na ciljno usmerjeno, gospodarno, učinkovito in uporabikom naklonjeno delovanje. SURS je v letu 2022 izvedel vsa načrtovana redna statistična raziskovanja.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu cilju (rezultatu)

SURS pri izvajanju rednih statističnih raziskovanj vsekozi išče načine, da bi bilo zbiranje podatkov učinkovito in do dajalcev podatkov prijazno, zato strmi k optimizaciji statističnih procesov in se v največji meri zavzema za kakovost in informacijsko varnost ter si obenem prizadeva za stroškovno učinkovito izvajanje dejavnosti. Redno objavlja standardna in letna poročila o kakovosti statističnih raziskovanj, standardizacijo priprave poročil pa izboljšuje, da bi bila za uporabnike čim bolj pregledna in interaktivna. Za uresničitev izvedbe cilja o 100% izvedbi rednih statističnih raziskovanj iz letnega programa in njegovih sprememb, je SURS pri pripravi statistik usmerjen v uporabo inovativnih statističnih metod, odziven na potrebe uporabnikov in strokovno znanje zaposlenih.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED. ZR
I04409	Število izvedenih rednih statističnih raziskovanj	število	2009	294,00	2012	294,00	285,00
					2013	275,00	261,00
					2014	265,00	268,00
					2015	259,00	260,00
					2016	240,00	224,00
					2017	230,00	212,00
					2018	230,00	219,00
					2019	194,00	194,00
					2020	195,00	195,00
					2021	201,00	200,00
					2022	193,00	193,00

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I04409 Število izvedenih rednih statističnih raziskovanj"

Število izvedenih rednih raziskovanj v letu 2022 ne odstopa od planiranih v Letnem programu statističnih raziskovanj za leto 2022, saj so bila izvedena vsa načrtovana redna statistična raziskovanja.

Opis kazalnikov

ID	OPIS
104409	Gospodarno in učinkovito delovanje SURS-a se kaže v objavi podatkov, ki so bili predvideni z letnim programom in internimi delovnimi načrti. Kazalnik določa z letnim programom predvideno število rednih statističnih raziskovanj, doseganje njegovega cilja, pa omogoča primerjavo doseženih rezultatov.

C7540 - Izvajanje razvojnih statističnih raziskovanj

Prispeva k rezultatu: C2187 - 100 % izvedba razvojnih statističnih raziskovanj

Opis neposrednega učinka

Poleg priprave in izkazovanja statističnih izdelkov in storitev je cilj državne statistike tudi njen razvoj. Slovenska družba se stalno spreminja in skladno s tem se prilagajajo tudi storitve državne statistike, saj želi pri zagotavljanju kakovostnih podatkov in storitev odgovarjati na potrebe družbe. V okviru dejavnosti državne statistike izvajajo statistična raziskovanja Statistični urad Republike Slovenije in pooblaščenici izvajalci. V vsakoletnem Letnem programu statističnih raziskovanj je natančen pregled v posameznem letu načrtovanih statističnih raziskovanj, ki se izvajajo v skladu z Zakonom o državni statistiki. Program se deli na redni in razvojni del. Statistična raziskovanja, ki zaradi svoje večletne periodike izvajanja niso na vrsti v posameznem letu, so običajno v letu ali dveh pred letom rednega izvajanja uvrščena v razvojni del (metodološke in tehnološke priprave in razvoj), v letu izvajanja pa v redni del programa. V razvojni del programa so raziskovanja uvrščena, ker se izvajajo kot študije izvedljivosti (lahko na ravni države ali Unije), ker se za redno izvajanje vzpostavljajo metodološki in tehnični pogoji, ker se izvajajo vsebinske ali tehnične revizije obstoječih rednih raziskovanj ipd. Statistična raziskovanja v razvojnem delu programa so tako razvrščena na enak način kot raziskovanja v rednem delu, le da je pri teh naveden tudi podatek o institucijah, sodelujočih pri njihovi uresnitvi. Skozi cilj izvajanja razvojnih statističnih raziskovanj, spremljamo izvedbo razvojnih nalog določenih v Letnem programu statističnih raziskovanj.

Obrazložitev doseganja neposrednega učinka

SURS je v skladu z Letnim programom statističnih raziskovanj 2022 in njegovimi spremembami, skupaj z obema pooblaščenimi izvajalcema državne statistike, Banko Slovenije in Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, izvedel vsa načrtovana razvojna statistična raziskovanja in dosegel o 100% izvedbi načrtovanih razvojnih statističnih raziskovanj.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu cilju (rezultatu)

Pri razvojnih statističnih raziskovanjih gre za raziskovanja, kjer se večinoma vzpostavljajo metodološki in tehnični pogoji za izvajanje rednih statističnih raziskovanj ter študije izvedljivosti. Razvojne naloge in projekti omogočajo temelje za nadaljni razvoj kakovostnih statistik, zato so nujno dopolnilo rednega delovanja. Z izvajanjem statističnih raziskovanj v razvojnem delu programa, državna statistika tudi zagotavlja mednarodno primerljivost javno dostopnih podatkov.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED.	ZR
110148	Število izvedenih razvojnih statističnih raziskovanj	število	2008	30,00	2017	30,00		
					2018	30,00	28,00	
					2019	16,00	16,00	
					2020	12,00	13,00	
					2021	14,00	30,00	
					2022	31,00	31,00	

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I10148 Število izvedenih razvojnih statističnih raziskovanj"

Število izvedenih razvojnih raziskovanj v letu 2022 ne odstopa od planiranih. Izvedena so bila vsa razvojna statistična raziskovanja, zastavljena v Letnem programu statističnih raziskovanj za leto 2022.

Opis kazalnikov

ID	OPIS
I10148	Kazalnik določa z Letnim programom predvideno število razvojnih statističnih raziskovanj, dosežena vrednost kazalnika pa omogoča primerjavo doseženih rezultatov in izvedbo zastavljenega cilja ter neposrednega učinka.

1522-11-S001 - Mednarodni projekti (namenska sredstva EU).

Opis skupine projektov

Prilaganje mednarodni statistiki.

Viri

VIR	VIR NAZIV	SP 2022	REB 2022	VPT 2022	RE 2022	IND RE/REB
OV	Ostali viri	865.707,18	3.986.614,42	3.528.916,10	3.528.916,10	88,51
PV	Proračunski viri	1.627.033,00	1.568.353,00	1.211.472,27	1.211.472,27	77,24

Neposredni učinki

C0106 - Mednarodno sodelovanje na posameznih področjih statističnih raziskovanj

Prispeva k rezultatu: C4164 - Izvedba mednarodnih projektov

Opis neposrednega učinka

Izvedba mednarodnih projektov: številne mednarodne pogodbe za različna področja statistike, ki jih financira EU. Mednarodno sodelovanje je z vidika mednarodne usklajenosti in primerljivosti statističnih raziskovanj in podatkov ter razvojne usmerjenosti zelo pomembno, zato se SURS trudi, da bi sodeloval pri čim večjem številu mednarodnih projektov. SURS sprotno spremlja aktualne razpise in se prijavlja na mednarodne projekte z različnih statističnih področij, s tem pa poleg zagotavljanja mednarodne primerljivosti, uporabnosti in kakovosti državne statistike, prispeva tudi k pridobivanju evropskih sredstev, saj mednarodne pogodbe omogočajo celotno ali delno financiranje novih projektov. S sodelovanjem pri nekaterih več-institucionalnih mednarodnih projektih pa SURS skupaj z drugimi evropskimi statističnimi uradi prispeva tudi k razvoju novih metodologij za učinkovitejše izvajanje statističnih raziskovanj.

Obrazložitev doseganja neposrednega učinka

Mednarodne primerljive javno dostopne podatke zagotavlja SURS tudi z izvedbo mednarodnih projektov na posameznih področjih statističnih raziskovanj. Uspešen je pri Eurostatovih in drugih mednarodnih razpisih za pridobivanje in izvajanje mednarodnih pogodb na posameznih statističnih področjih. Tudi v letu 2022 je sodeloval pri številnih evropskih projektih, prispeval in širil svoja znanja ter prenašal nove izkušnje v nacionalni statistični sistem. Uspešno so bile zaključene in odobrene vse pogodbene obveznosti mednarodnih projektov, tako vsebinsko glede zastavljenih ciljev, kot s tehničnega in finančnega vidika. Doseženi cilji in uspešna končna poročila projektov pomenijo nadaljevanje uspešnemu prilagajanju slovenske statistike evropski. Obenem SURS z mednarodnim sodelovanjem prispeva k razvoju skupnih metodologij za učinkovitejše izvajanje statističnih raziskovanj na mednarodni ravni, s tem pa tudi cenjen ugled SURSa v evropskem statističnem sistemu. Nenazadnje uspešno zaključeni projekti in upravičeno porabljena sredstva zagotavljajo tudi potrebno pridobivanje evropskih sredstev.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu cilju (rezultatu)

Sodelovanje SURS pri različnih mednarodnih in evropskih projektih pomeni prispevek in širitev svojega znanja ter prenašanje novih izkušenj in praks v nacionalni statistični sistem. V projektih, kjer nastopa samostojno ali v sodelovanju z drugimi evropskimi statističnimi uradi, analizira in prilagaja ustrezno metodologijo, analizira ustrezen prikaz ekonomskih pojavov, preučuje najustreznejši statistični zajem podatkov, izboljšuje oradja in metode za izmenjavo podatkov in posodablja statistične procese. Uspešno zaključeni mednarodni projekti pa poleg zagotavljanja mednarodne primerljivosti, uporabnosti in kakovosti državne statistike, prispevajo k pridobivanju evropskih sredstev, saj pogodbe omogočajo delno ali večinsko sofinanciranje projektov. Največji delež mednarodnih projektov predstavljajo projekti, ki jih za posamezna statistična področja razpisuje Eurostat, SURS pa sodeluje tudi pri projektih bilateralne tehnične pomoči in IPA, kjer prispeva k razvoju statističnih sistemov držav, ki le-tega še usklajujejo evropskemu. Mednarodno sodelovanje je zelo pomembno tudi zaradi izobraževanja, motiviranja in uveljavljanja zaposlenih, ki tako širijo svoja znanja, s svojim znanjem bogatijo druge, hkrati pa prenašajo izkušnje v nacionalni statistični sistem.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED. ZR
1000111	Število podpisanih pogodb		število	2009	14,00	2012	15,00	17,00
						2013	15,00	13,00
						2014	15,00	14,00
						2015	15,00	20,00
						2016	15,00	17,00
						2017	17,00	20,00
						2018	17,00	18,00
						2019	17,00	15,00
						2020	18,00	13,00
						2021	15,00	14,00
						2022	15,00	14,00

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I000111 Število podpisanih pogodb"

Število podpisanih pogodb je bilo malenkost nižje od planirane vrednosti, vendar bo SURS znotraj posameznih pogodb izvedel več različnih akcij (skupaj 30), saj Eurostat za posamezna statistična področja znotraj enega razpisa objavi tudi po več različnih tem oziroma delovnih paketov. Vsebina oziroma cilji in rezultati vsakega projekta so posebej obrazloženi v Načrtu razvojnih programov.

Opis kazalnikov

ID	OPIS
I000111	SURS aktivno spremlja razpise in se prijavlja na številne mednarodne projekte za različna področja statistike, ki jih sofinancira EU. Z vidika mednarodne usklajenosti in primerljivosti statističnih raziskovanj in podatkov ter razvojne usmerjenosti, je mednarodno sodelovanje zelo pomembno, pomeni pa tudi pridobivanje evropskih sredstev.

Obrazložitev projektov

1522-17-0001 - Prilaganje evropski statistiki

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

SURS spremlja in se prijavlja na mednarodne razpise za nepovratna sredstva v zvezi z izvajanjem statističnih projektov iz različnih statističnih področij, ki bi se izvajali na SURS, saj je mednarodno sodelovanje z vidika evropske usklajenosti in primerljivosti statističnih raziskovanj in podatkov ter razvojne usmerjenosti zelo pomembno. Poleg prilaganja evropski statistiki in zagotavljanju mednarodne primerljivosti, uporabnosti in kakovosti državne statistike, prispeva tudi k pridobivanju evropskih sredstev, saj pogodbe omogočajo delno ali večinsko sofinanciranje projektov.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

SURS je v letu 2022 sklenil 14 pogodb za grante v okviru katerih poteka 30 akcij.

1522-19-0016 - Raziskovanje "Osebnost v zasebnem okolju"

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Raziskovanje o osebnosti v zasebnem okolju (angl. Gender-Based Violence) bo SURS izvedel zato, da oceni pojavnost in trende različnih oblik nasilja med populacijo. Republika Slovenija je Konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima, imenovano tudi Istanbulska konvencija, ratificirala leta 2015 in od takrat jo omenjena konvencija zavezuje. Ta v 11. členu med drugim določa, da se pogodbenice zavezujejo, da bodo v rednih časovnih presledkih zbirale podatke o primerih vseh oblik nasilja na področju, za katero je predvidena uporaba te konvencije. Za zdaj ni na voljo dovolj podatkov, da bi bilo mogoče sklepati o obsegu in naravi nasilja nad ženskami. Po pristopu EU k omenjeni konvenciji bi bile države članice dolžne zbirati natančne in primerljive podatke s tega področja in jih pošiljati Eurostatu, statističnemu uradu Evropske unije. Boljše poznavanje tega pojava bo pripomoglo k njegovi odpravi. EU bo v okviru organa za spremljanje, ki ga predvideva konvencija, poročala o pravilnem in učinkovitem izvajanju vidikov konvencije, za katere je pristojna. S tem se bo okrepila tudi njena vloga v boju proti nasilju na podlagi spola na mednarodnem prizorišču.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 24 mesecev, in sicer od 1.12.2020 do 31.12.2021 v okviru GA No. 875725-2019-SI-GBV. V letu 2022 smo Eurostatu posredovali končno tehnično in finančno poročilo.

1522-19-0020 - Popis kmetijskih gospodarstev 2020

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Popis kmetijskih gospodarstev je statistično raziskovanje, ki vsakih deset let omogoči vpogled v podrobne podatke o strukturi kmetijske dejavnosti ter zagotovi osnovne podatke o kmetijskih gospodarstvih v Sloveniji, ki so z vidika statistike pomembni za nadaljnje statistično spremljanje kmetijske dejavnosti (osvežitev celotnega vzorčnega okvirja za izbor enot v specifičnih raziskovanjih na področju kmetijstva). Ker bomo raziskovanje izvedli skladno z določili EU uredbe, bodo rezultati raziskovanja primerljivi z rezultati v drugih državah članicah EU, kar bo omogočilo primerjavo kmetijstva v Sloveniji s kmetijstvom v drugih državah EU. V Sloveniji bo v letu 2020 Popis kmetijskih gospodarstev izveden tretjič skladno z EU metodologijo, vendar bodo primerjave nekaterih rezultatov s predhodnima izvedbama (2000 in 2010) omejene, saj izvedbo v letu 2020 določa nova EU uredba. Določeni vsebinski sklopi raziskovanja bodo zbrani le na vzorcu kmetijskih gospodarstev in ne na celotni populaciji, spremenjen pa bo tudi zajem kmetijskih gospodarstev. Cilji projekta so: pridobiti mikropodatke strukture kmetijskih gospodarstev skladno z določili EU uredbe (t.i. EUROFARM), pridobiti podrobne statistike o strukturi kmetijskih gospodarstev, ki bodo skladne z določili EU uredbe in primerljive s statistikami drugih držav članic EU, za najpomembnejše statistike o strukturi kmetijskih gospodarstev pridobiti primerljive podatke z zadnjima popisoma kmetijstva (2000 in 2010) v Sloveniji, pridobiti statistične podatke o kmetijskih gospodarstvih, ki bodo vir za osvežitev Statističnega registra kmetijskih gospodarstev.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 33 mesecev, in sicer od 1. 9. 2022 do 31. 5. 2022 v okviru GA No. 2019.0214. V tem obdobju so bili zajeti vsi potrebni viri podatkov (telefonsko zbiranje, veliko število različnih administrativnih virov, priprava in izvedba modelnih ocen za nekatere spremenljivke - tudi uporaba geoprostorskih podatkov), pripravljene procedure za združevanje in integracijo podatkov ter statistično urejanje podatkov, pripravljene so bili postopki za pripravo Eurofarm datoteke mikropodatkov za Eurostat ter podrobno metodološko poročilo združeno s poročilom o kakovosti podatkov. Pripravljene so bili postopki za agregacijo in tabelacijo podatkov ter pripravljene dve objavi začasnih podatkov, in dve objavi končnih podatkov na spletni strani SURS (tretja objava končnih podatkov-zadnja je še v pripravi). Določena odstopanja v časovnici izvajanja projekta so se pojavila že v letu 2020 zaradi obdobja epidemije covid-19. Odstopanja so se nadaljevala tudi v letu 2021 in so se nanašala predvsem na prilagoditev časovnice neposrednega zbiranja podatkov (telefonski anketi) ter na dostopnost administrativnih virov podatkov. Zaradi nedostopnosti enega vira administrativnih podatkov (kljub podpisnemu dogovoru o sodelovanju) smo morali v decembru 2021 ad hoc zbrati podatke za eno spremenljivko v okviru telefonskega zbiranja podatkov drugega letnega raziskovanja. To je pomenilo več nepredvidenih aktivnosti in prilagoditev ter vplivalo na postopke urejanja podatkov ter na postopke agregacije in tabelacije. Zaradi nepredvidenih spremenjenih načinov dela v trajanju epidemije covid-19 (marec 2020 - okvirno marec 2022) je bila oslABLJENA komunikacija med različnimi izvajalci kar je dodatno vplivalo na zamude pri zaključevanju projekta. Nepredvidene tehnične težave so prav tako vplivale na spremembe v razdelitvi dela in pomenile dodatne zamude. Zaradi objektivnih razlogov za zamude pri izvajanju aktivnosti smo v dogovoru z Eurostatom sklenili aneks h grant pogodbi, ki je omogočil dvomesečno podaljšanje izvajanja aktivnosti upravičenih v okviru pogodbe. Ker so bili vsi cilji doseženi, je bila realizacija granta 100% (grant je bil financiran z uporabo pavšalnih stopenj oz. "lump sum contribution", ki temeljijo na vnaprejšnjem izpolnjevanju nekaterih pogojev in doseganju rezultatov, ki se merijo na podlagi predhodno določenih mejnikov ali kazalnikov smotnosti).

1522-20-0004 - Razvoj kazalnikov produktivnosti in rasti

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

V Evropskem sistemom računov (ESA 2010), ki predstavlja mednarodno združljiv računovodski okvir za sistematičen in podroben opis nacionalnega gospodarstva, njegovih komponent in odnosov z drugimi gospodarstvi, so računi produktivnosti in rasti opredeljeni kot eden izmed satelitskih računov. Satelitski računi lahko izpolnjujejo posebne potrebe po podatkih, in sicer z zagotavljanjem več podrobnosti, preurejanjem konceptov iz osrednjega okvira ali zagotavljanjem dodatnih informacij, kot so nedenarni tokovi in stanja. Namen projekta je podpora državam pri razvoju različnih kazalnikov produktivnosti zaradi vedno bolj raznolikih potreb uporabnikov teh statističnih podatkov. Cilj projekta je vzpostavitev usklajene metodologije področja, izračun različnih kazalnikov produktivnosti, objava rezultatov in analiza kakovosti izračunov.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 24 mesecev, in sicer od 1. 2. 2020 do 31. 1. 2022 v okviru GA No. 883413 - 2019-SI-GPA. Delo je bilo razdeljeno v pet delovnih paketov. Prvi štiri so vključevali vzpostavitev in razvoj metodologije, izračun in objavo kazalnikov (kazalnikov produktivnosti dela, kazalnikov prilagojene produktivnosti dela, produktivnosti kapitala in večfaktorske produktivnosti), peti delovni paket, pa je vključeval sodelovanje na delavnicah in seminarjih ter sodelovanje v strokovni delovni skupini za razvoj kazalnikov produktivnosti. V okviru projekta je bilo izračunanih enajst kazalnikov produktivnosti dela, štiri kazalniki produktivnosti kapitala in kazalnik večfaktorske produktivnosti. Proučili smo tudi uporabo podatkov raziskovanja Anketa o delovni sili (Aktivno in neaktivno prebivalstvo) za izračun kazalnikov prilagojene produktivnosti dela in pripravili prve izračune. Zaradi razpoložljivosti administrativnih podatkov in metodoloških sprememb pri Anketi o delovni sili, je izračun kazalnikov prilagojene delovne produktivnosti ostala razvojna naloga. Kazalniki produktivnosti so bili skupaj z metodologijo po zaključku projekta posredovani na Eurostat. V okviru strokovne delovne skupine za produktivnost smo sodelovali na virtualnih sestankih, na katerih so bile predstavljene dobre prakse držav, ki kazalnike produktivnosti že izračunavajo. Razpravljalo se je tudi o uporabi virov, o metodologiji izračuna posameznega kazalnika produktivnosti, ter o objavi izbranih kazalnikov. Kazalnike produktivnosti dela, kapitala in večfaktorske produktivnosti smo objavili v podatkovni bazi SiStat. Objavo podatkov v podatkovni bazi smo najavili z objavo "Prve objave". Oboje, "Prva objava" in objava podatkov v podatkovni bazi SiStat sta bili v torek, 29. novembra. V času izvajanja granta je bilo delo na projektu začasno ustavljeno zaradi menjave vodje projekta in je bila potrebna prilagoditev časovnice. Podatki so bili zaradi odsotnosti nosilca projekta na Eurostat poslani z dvomesečno zamudo, vendar še vedno v roku zaključka projekta. V okviru delovnega paketa 2 (razvoj kazalnikov prilagojene produktivnosti dela (QALI) ni bila pripravljena analiza podatkov. Sestanki strokovne delovne skupine in zaključna delavnica o rezultatih projekta so bili izpeljani virtualno in posledično niso bili realizirani stroški službenih poti. V projekt ni bilo potrebno vključiti dela IT sektorja, zato je bilo realiziranih manj ur dela.

1522-20-0005 - Mednarodne konzultacije - IPA

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Države prejemnice pomoči v okviru več državnega programa IPA Multi-beneficiary Statistical Co-operation Programme pridobijo evropska sredstva, namenjena plačilu tehničnih pomoči za področja, za katera potrebujejo znanja za prilagoditev Evropskemu sistemu. Posamezni statistični uradi držav prejemnic pomoči na podlagi svoje pogodbe za grant sklepajo individualne pogodbe z drugimi evropskim statistični uradi, ki jim lahko nudijo konzultacije in tehnično pomoč na različnih statističnih področjih. Strokovnjaki s SURS lahko nudijo pomoč na področju ekonomskih, socialnih, okoljskih, poslovnih statistik ter na področju splošne metodologije. Glede na potrebe statističnih uradov in razpoložljivost ekspertov, bo SURS organiziral študijske obiske na uradu s seminarje in delavnice ali pa bo napolnil svoje eksperta na konzultacije v države prejemnice pomoči.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V letu 2022 je SURS izvedel kar 11 mednarodnih konzultacij v okviru projektov bilateralne tehnične pomoči, kjer prispevajo k razvoju statističnih sistemov držav, ki le tega še usklajujejo evropskemu: Workshop on business statistics during the COVID-19 pandemic, Study visit on Business Registers and Administrative Data, Consultation on Tools for visualization and dissemination on statistical data with focus on Census data, Study Visit on Environmental Accounts Modules Physical Energy Flow Accounts, and Forest Accounts, Study visit for improving the Quality Management System in Statistical Office and applicative solution for GSBPM, Study visit on sampling system with reference to the sample for SILC and ICT surveys, Study Visit on International Trade in Goods Statistics, Study visit "Labor Force Survey" in Short-term statistics_Monthly trade sales volume index (MTS).

1522-20-0006 - Integracija geoprostorskih statistik v okviru ESS

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen projekta GEOSTAT4 je spodbuditi integracijo statističnih in geoprostorskih informacij v okviru ESS. Projekt je nadaljevanje prejšnjih projektov GEOSTAT in bo v praksi dokončno oblikoval globalni statistični geoprostorski okvir (GSFG) za Evropo ter podpiral njegovo implementacijo. V okviru projekta bodo izdelana metodološka navodila in predlogi za dopolnitev kakovostnih okvirjev v ESS. Obravnavali in predstavili bomo tudi primere dobre prakse in gradivo za izobraževanje za področje GSGF. V okviru projekta bomo nadaljevali z vzdrževanjem in posodabljanjem spletne strani EFGS (European Forum for Geography and Statistics). Projekt spodbuja sodelovanje med statističnimi in geodetskimi organizacijami; partnerji pri projektu bodo 9 statističnih uradov in dve geodetski upravi. Projekt se bo izvajal v tesnem sodelovanju s skupinami kot so UN-GGIM: Europe, UNECE, UN-EG ISGI. SURS bo pri projektu sodeloval kot ESS institucija z razvito statistično geoprostorsko infrastrukturo in dolgoletnimi izkušnjami na področju upravljanja geoprostorskih statističnih podatkov. Sodeloval bo pri oblikovanju smernic za implementacijo GSGF (WP2) in pripravah meril za oceno kakovosti (WP3). SURS kot dolgoletni član izvršnega odbora EFGS bo vodil delovni paket 6 (WP6), ki bo izdelal izhodišča za delovanje EFGS po zaključku projektov GEOSTAT.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 24 mesecev, in sicer od 3. 2. 2020 do 2. 5. 2022 v okviru GA No. 945503 - 2019-FI-GEOSTAT4. Projekt je nadaljevanje serije projektov GEOSTAT (2010-2022) in je bil osredotočen na končno oblikovanje Globalnega statističnega geoprostorskega okvira (GSGF - Global Statistical Geospatial Framework). Pri projektu je sodelovalo devet statističnih uradov (Finska - koordinator projekta, Švedska, Avstrija, Poljska, Nemčija, Slovenija, Francija, Norveška in Portugalska) in dve geodetski upravi (Finska, Norveška). SURS je v okviru projekta GEOSTAT4 vodil WP 6 - Exploitation, distribution and dissemination. Izdelan je bil komunikacijski načrt za sodelovanje z drugimi deležniki s področja integracije podatkov in za promocijo rezultatov projekta. V sodelovanju z zunanjim izvajalcem je bila oblikovana celostna grafična podoba za celotno serijo projektov GEOSTAT (logo, Word predloga, PowerPoint predloga, vizualizacije in ikone za spletno stran EFGS). Izdelan je bil predlog nadaljnega

razvoja EFGS. SURS je sodeloval tudi v WP 3 pri razvoju priporočil in kazalnikov za integracijo statističnih in geoprostorskih podatkov v uradni statistiki. Zaradi COVID-19 je bila realizirana samo ena službena pot v letu 2019, ostali načrtovani sestanki in konference so bili virtualni. SURS je projekt realiziral v okviru plana, brez večjih odstopanj; razlog za nižjo realizacija projekta (cca. 15%) so nižji realizirani stroški ostalih partnerjev pri projektu.

1522-20-0011 - Statistika potniške mobilnosti

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen projekta je priprava podatkov o dnevni potniški mobilnosti. Poleg seznanjanja splošne javnosti o stanju mobilnosti in potovalnih navadah prebivalstva, so rezultati uporabljeni tudi za izračun kazalnikov za merjenje trajnostne mobilnosti ter načrtovanje razvoja in ukrepov na področju prevoza prebivalstva. Promet je prav tako pomemben faktor pri spremljanju podnebnih sprememb. Cilj projekta je kakovostna izvedba raziskovanja o Dnevni potniški mobilnosti. Potek raziskovanja lahko razdelimo na več delov: priprava metodologije, zbiranje in obdelava podatkov (sodelovanje zunanjega izvajalca), priprava, analiza in objava rezultatov, najprej kot predhodni podatki (posredovani tudi Eurostatu), nato podrobnejša obdelava ter izračun in objava končnih podatkov. Ti bodo objavljeni kot različne publikacije, podrobni rezultati pa tudi v podatkovni bazi SiStat - uporabljeni bodo različni načini objave in predstavitve podatkov, da bodo le-ti dosegli čim več uporabnikov.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 24 mesecev, in sicer od 1. 6. 2020 do 31. 5. 2022 v okviru GA No. 951152 - 2019-SI-PASSENGER. Osnovni namen granta je bila izvedba raziskovanja o dnevni mobilnosti prebivalcev Slovenije (TR-MOB), cilj pa priprava in objava rezultatov. Ob prijavi na grant v drugi polovici leta 2019 je bilo predvideno, da bo zbiranje podatkov potekalo celo leto 2021, in sicer prek spleta in na terenu. Zaradi epidemije covid-19 (od 13. marca 2020 dalje) je bilo kar nekaj zapletov, kar je povzročilo, da so bili podpisani 3 amandmaji k pogodbi granta. Na drugem razpisu za izvedbo zbiranja podatkov ter pripravo postopkov za urejanje podatkov prek vmesnikov, je bilo izbrano podjetje Ipsos d.o.o. Tudi s podjetjem Ipsos d.o.o. sta bila podpisana dva aneksa k pogodbi. Zbiranje podatkov je potekalo v dveh obdobjih (spomladi in jeseni), in sicer prek spleta (22-odstotna stopnja odgovora) in telefona (34-odstotna stopnja odgovora). V vzorcu (skoraj 38 tisoč oseb) so bili zajeti prebivalci, stari od 15 do 84 let, ki živijo v zasebnem gospodinjstvu. Urejanje podatkov je potekalo prek uporabniških vmesnikov (Ipsos d.o.o.) in SOP-a. Sledil je še izračun uteži ter agregacija in tabelacija (prav tako SOP). Podatki so bili 24. maja 2022 posredovani Eurostatu, 30. maja pa je izšla Prva objava, skupaj z osnovnimi tabelami v podatkovni bazi SiStat. Naslednja objava podatkov je bila 13. septembra 2022.

1522-21-0001 - Razvoj raziskovanja ANP - modul 2021

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt je namenjen razvoju raziskovanja Aktivno in neaktivno prebivalstvo (ANP), ki se v Sloveniji kontinuirano izvaja že več kot 20 let. Projekt je razčlenjen na štiri aktivnosti, ki pokrivajo tako tehnične kot vsebinske vidike raziskovanja. Namen projekta je vpeljati spletni način zbiranja podatkov; razviti in testirati vhodno bazo, ki bo upravljala proces zbiranja podatkov na ravni gospodinjstev; implementacija ad hoc modula 2021 s poudarkom na migrantih na trgu dela in njihovih sorodnikov, ki je v skladu z izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/2240 z dne 16. decembra 2019 in v skladu z delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/257 z dne 16. december 2019. Prav tako bo projekt omogočil kognitivno testiranje za prihajajoči modul o delu preko digitalnih platform. Pričakovani cilj projekta je analizirati možnosti za prehod anketiranja na CAWI (spletni) način na ravni gospodinjstev. Trenutno se v raziskovanju uporabljata izključno (CAPI) terensko in (CATI) telefonsko anketiranje.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Aktivnost 1: Razvoj in testiranje sprememb pri procesu pridobivanja informacij iz gospodinjstev – spletni način zbiranja (ang. Sampling and fieldwork)

Aktivnost je trajala od 4. četrtertletja 2020 do konca 3. četrtertletja 2022. V začetku leta 2022 smo pripravili končno verzijo spletnega vprašalnika. Maja 2022 je potekalo kognitivno testiranje celotnega spletnega ANP vprašalnika in nadaljnje izboljševanje in prilagajanje vprašalnika. Izvedba ANP WEB pilota je potekala junija 2022. Po zaključku zbiranja smo testirali in analizirali pridobljene podatke. Na podlagi narejenih analiz smo pripravili končno poročilo za Eurostat, ki je bilo posredovano v roku, 30. septembra. Vsi cilji projekta so bili doseženi znotraj časovnice. Tekom aktivnosti niso nastali dodatni stroški, so pa bile izvedene določene prerazporeditve sredstev. V sklopu aktivnosti je bila predvidena službena pot, ki pa ni bila realizirana. Del načrtovanih sredstev za službena pot smo porabili za prednostno pošiljanje obvestilnih pisem in opomnikov.

Aktivnost 2: Razvijanje tehničnih sprememb pri zbiranju podatkov (Ang. Technical changes and production of outputs to Eurostat)

Pri aktivnosti 2 - Razvijanje tehničnih sprememb pri zbiranju podatkov (WP2 - Technical changes and production of outputs to Eurostat) je pri pripravi javnega naročila in pri izbiri ponudnika v letu 2021 prišlo do zamud. Zato smo z Eurostatom sklenili aneks za podaljšanje granta za tri mesece (do konca leta 2022), v katerem smo tudi ustrezno spremenili časovnico izvedbe. Cilji in aktivnosti za leto 2022 so bili narejeni v skladu s spremenjeno časovnico, vključno s končnim poročilom, ki je bil v decembru posredovan na Eurostat. V juliju so bili s strani zunanjega izvajalca razviti vsi deli informacijskega sistema za upravljanje z zbiranjem podatkov oseb in gospodinjstev (aktivnost 2.2 Designing and development of the required systems). Vzporedno s tem je potekala že validacija in testiranje sistema, ki sta se zaključili v skladu s časovnico. Aktivnost 2.3 Validation and verification of the required systems v mesecu avgustu in aktivnost 2.4 Testing of developed systems v oktobru. V začetku decembra smo potrdili delovanje sistema (aktivnost 2.5 - Final confirmation) in pripravili končno poročilo ter ga posredovali na Eurostat (aktivnost 2.6 - Final implementation report).

Aktivnost 3: Implementacija priložnostnega modula 2021 »Migranti na trgu dela« (ang. Implementation of the 2021 LFS regular module on the labour market situation of migrant)

Aktivnost je trajala od 4. četrtertletja 2020 do junija 2022. V letu 2022 sta bila izvedena obdelava in analiza zbranih podatkov iz priložnostnega modula o migrantih na trgu dela. Konec marca 2022 so bili podatki objavljeni na spletni strani SURS. Mikropodatki so bili v roku poslani na Eurostat. Junija 2022 je bilo na Eurostat posredovano tudi končno poročilo o kakovosti. Vsi cilji projekta so bili doseženi znotraj časovnice. Tekom aktivnosti niso nastali dodatni stroški.

1522-21-0002 - Razvoj raziskovanja EU-SILC - modul 2021

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt je namenjen razvoju raziskovanja Življenjski pogoji (SILC), ki se v Sloveniji redno izvaja od leta 2005. Projekt je razčlenjen na 3 delovne pakete, ki pokrivajo tako vsebinske kot tehnične vidike raziskovanja. Namen prvega delovnega paketa projekta je izvedba ad hoc modula 2021 o Življenjskih pogojih otrok v ločenih in sestavljenih družinah v skladu z delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/258 z dne 16. december 2019 in v

skladu z izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/2042 z dne 16. december 2019. V okviru projekta bo izvedena priprava vprašalnika skupaj s kognitivnim testiranjem, zbiranje podatkov, statistično urejanje podatkov in diseminacija podatkov. Osnovni cilj je pridobitev in objava podatkov o življenjskih pogojih otrok v ločenih in sestavljenih družinah. Namen drugega delovnega paketa projekta je priprava Poročila o kakovosti za raziskovanje SILC v skladu z izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/2180 z dne 16. december 2019, ki zahteva precej več podatkov za poročilo kot uredba, ki je veljala do tega datuma. Cilj drugega delovnega paketa je priprava aplikacije za izračun vseh potrebnih kazalnikov kakovosti, ki se zahtevajo v poročilu o kakovosti. Poročilo o kakovosti zahteva tudi prevod celotnega vprašalnika v angleški jezik. V tretjem delovnem paketu projekta je osnovni namen izboljšanje organizacije dela povezanega z upravljanjem anketarjev, pridobivanje in urejanje podatkov o delu anketarjev, vodenje anketarjev, ureditev procesov pri prejemu podatkov iz različnih načinov zbiranja, ter posledično zagotovitev statističnih podatkov boljše kakovosti. Tretji delovni paket vključuje uvedbo IT infrastrukture z namenom izboljšanja učinkovitosti zbiranja in obdelave podatkov, ki je osnovni cilj paketa.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V prvem delovnem paketu je bil osnovni cilj pridobitev in objava podatkov o življenjskih pogojih otrok v ločenih in sestavljenih družinah. V letu 2022 smo izvajali le analize podatkov, podatke smo posredovali na Eurostat ter podatke objavili. V okviru drugega delovnega paketa smo izračunali vse zahtevane kazalnike kakovosti in prevedli vprašalnik ter to posredovali na Eurostat. Tretji delovni paket je vključeval uvedbo IT infrastrukture z namenom izboljšanja učinkovitosti zbiranja in obdelave podatkov, kar je bil osnovni cilj paketa. Za izdelavo vhodne baze ter sistema za upravljanje z anketarji je bil najet zunanji izvajalec v začetku leta 2021, ki je svoje delo končal konec leta 2022.

1522-21-0003 - Zbiranje podatkov o pariteti kupne moči 2021

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt PKM je mednarodno statistično raziskovanje, ki ga skupaj izvajajo statistični uradi sodelujočih držav, Eurostat in OECD. V njem sodeluje večina evropskih držav, vodi pa ga Eurostat. Ta skupaj s pogodbenimi izvajalci pripravlja in usklajuje raziskovanje ter izračunava rezultate za evropske države. Trenutno je v Eurostatovo raziskovanje vključenih 37 evropskih držav. Pri izvajanju nalog projekta sodelujoči statistični uradi sledijo Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES), št. 1445/2007, z dne 11. decembra 2007, o določitvi skupnih pravil za zagotavljanje osnovnih informacij o paritetah kupne moči ter za njihovo izračunavanje in diseminacijo, ter metodološkemu priručniku o PKM in navodilih, ki jih posreduje Eurostat. Namen projekta je izračun podatkov o bruto domačem proizvodu (BDP) na prebivalca v standardih kupne moči (SKM) in relativnih ravneh cen. Je prikaz mednarodno primerljivih podatkov o bruto domačih proizvodih na prebivalca in podatkov o dejanski individualni potrošnji na prebivalca ter mednarodna primerjava ravni cen in cenovne konvergence. Podatke za izračun PKM in BDP v SKM zagotavljajo statistični uradi sodelujočih držav.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 16 mesecev, in sicer od 1. 11. 2020 do 28. 2. 2022 v okviru GA No. 101010768 - 2020-SI-PPP. V okviru razpisanega projekta je SURS izvedel 7 aktivnosti. SURS je aktivno sodeloval pri pripravi podatkov za raziskovanja o proizvodih in storitvah za končno potrošnjo gospodinjstev (aktivnost A), in sicer pri raziskovanjih E20-2 Pohištvo in zdravje, E21-1 Hrana, pijača in tobak, E21-2 Osebnostni izgled, E22-1 Hiša in vrt ter E22-2 Transport, restavracije in hoteli. V povezavi z omenjenimi raziskovanji se je SURS udeležil rednih delovnih sestankov skupine držav Evropskega programa primerjave, na katerih je tudi aktivno sodeloval. Sestanki so bili realizirani v obliki videokonferenc, zaradi COVID-19 razmer v Evropi. V letu 2021 je bilo izvedeno tudi letno raziskovanje Najemnine (aktivnost B), pri čemer je SURS raziskovanje izvedel nemoteno in uspel zagotoviti podatke kljub COVID-19 razmeram. Podatki so bili pridobljeni na podlagi obiskov nepremičninskih agencij. SURS je v sodelovanju z zunanjim izvajalcem pripravil podatke za raziskovanje Gradbeništvo (aktivnost C), za leto 2021. Cene za vse postavke za gradbeništvo je zunanji izvajalec zbral v skladu s smernicami Eurostata in SURS-a, ki je z njim sodeloval v vseh fazah raziskovanja. V letu 2021 je SURS sodeloval tudi pri raziskovanju Stroji in oprema, ki se izvaja vsako drugo leto in prav tako sodi med investicijske proizvode (aktivnost C). Pri omenjenem raziskovanju je SURS sodeloval v celotnem postopku zbiranja in validacije podatkov. SURS je prav tako aktivno sodeloval pri pripravi in izvedbi raziskovanja Zdravstvo za leto 2021 (aktivnost D). Podatki o obsegu storitev po bolnišnicah in cenah za izbrane storitve so bili pridobljeni s strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS). V okviru aktivnosti E je SURS posredoval še ostale letne vprašalnike za leto 2021.

1522-21-0005 - Regionalizacija investicij sektorja države

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt odgovarja na potrebe evropske kohezijske politike in nacionalne regionalne politike po podatkih o investicijah sektorja države na regionalni ravni. Gre tudi za prvi korak, da se zbiranje regionalnih statistik o bruto investicijah v osnovna sredstva razširi še na nivo institucionalnih sektorjev. Cilji projekta so razvoj metodologije in podatkovnih virov za regionalizacijo bruto investicij v osnova sredstva (BIOS) sektorja države ter izračun prvih testnih ocen BIOS države (S.13) in njenih podsektorjev (S.1311+S.1314, S.1313) po regijah (NUTS2) za leti 2018, 2019.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 24 mesecev, in sicer od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2022 v okviru GA No. 101016527 - 2020-SI-NA. Ključna cilja prve faze projekta sta bila preučitev in popis obstoječih virov in metod regionalizacije državnih investicij ter pridobitev potencialnih dodatnih virov. V začetni fazi smo preučili obstoječo literaturo, vezano na regionalizacijo BIOS (Manual on Regional Accounts Methods (2013), Regional accounts methods: tables of general government (1999), navodila v ESR 2010) in popisali obstoječe vire in metode. Najpomembnejši vir podatkov ter osnova za regionalno porazdelitev podatkov o BIOS je letno statistično raziskovanje Investicije v osnovna sredstva (INV) (poseben sklop namenjen regionalizaciji). Vzporedno smo aktivno sodelovali v za ta namen ustanovljeni Delovni skupini za regionalne investicije. Za potrebe regionalizacije investicij centralne države smo v sodelovanju z Ministrstvom za finance pridobili dodatni vir. Slednji služi za regionalizacijo državnih investicij, ki v INV raziskavi niso bile ustrezno porazdeljene glede na lokacijo investicije (npr. večje investicije določenih ministrstev, predvsem omenjeni MZI). Novi vir vsebuje podatke o investicijskih projektih, ki so del Načrta razvojnih programov (NRP), ki je del ZR proračuna RS. Konkretno gre za podatke o letni realizaciji na posameznih investicijskih projektih proračunskih uporabnikov glede na teritorij, kjer se projekt izvaja (občina oz. regija). Uvedli smo metodološke izboljšave, kot so regionalizacija BIOS v lastno programsko opremo na podlagi lokacije zaposlenih informatikov, regionalizacija investicij v raziskave in razvoj na podlagi podatkov iz raziskovanja Raziskovalno-razvojna dejavnost pri izvajalcih (R-RD-IZV), regionalizacija investicij v transportna sredstva ter razširitev nekaterih regionalnih ključev iz nivoja NUTS 2 na podrobnejšo raven NUTS 3. Konec avgusta 2021 smo poslali na Eurostat podrobno vmesno poročilo z opisom metodologije. Temeljni cilj druge

faze projekta je bil izračun prvih ocen BIOS za leti 2018 in 2019 po podsektorjih države in po kohezijskih regijah (NUTS 2). Obdelavo smo izvajali na podrobnejši ravni statističnih regij (NUTS 3) in agregirali na nivo NUTS 2. Prve ocene za leto 2018 smo pripravili do konca oktobra 2021. V nadaljevanju projekta smo izračunali še regionalne ocene za leto 2019 in analizirali kvaliteto rezultatov (primerjave regionalnih distribucij v času in z drugimi viri). Rezultati so se izkazali za verodostojne z možnostjo prihodnjega izboljšanja oz. razširitve obstoječe letne objave BIOS po regijah na nivo sektorjev (sektor država, drugi sektorji) ter nivo statističnih regij (NUTS 3). Končni pilotni podatki za leti 2019 in 2018 ter končno poročilo so bili 31. 8. 2022 poslani na Eurostat. Pri projektu naj bi vsebinsko sodelovala dva področna eksperta, vendar je zaradi odhoda enega od njih projekt izvedel en sam. Poleg tega so bile sprva planirane štiri fizične udeležbe v Eurostatovi delovni skupini, ki so bile nato izvedene virtualno.

1522-21-0006 - Nadgradnja in razvoj okoljskih računov

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Skladno z razvojem evropske zakonodaje posodabljam in nadgrajujemo tudi metodologijo obstoječih računov, hkrati pa tudi razvijamo module na novih področjih, predvidenih za vključitev v evropsko zakonodajo. Namen projekta je nadgradnja metodologije, podaljšanje časovne serije in razvoj določenih področij okoljskih računov. Z uspešno izvedenimi nalogami bomo našim uporabnikom zagotovili dodatne podatke, ki sledijo Eurostatovim smernicam razvoja. Po zaključku projekta bodo na voljo sledeče posodobljene oziroma na novo razvite metodologije ter podatki: razširjena bo časovna serija podatkov za EGSS (računi okoljskega blaga in storitev) nazaj do leta 2010; nadgrajena bo metodologija rezidenčnega principa pri okoljskih računih emisij v zrak (NAMEA) in računih fizičnega pretoka energije (PEFA); posodobljene bodo metodologije tabel ponudbe in porabe vode pri vodnih računih ter na novo se bodo razvili računi sredstev vodnih virov; razvita in nadgrajena bo metodologija in izračun podatkov za spremljanje toka sekundarnih surovin, ki bodo služili za spremljanje možnosti prehajanja v krožno gospodarstvo.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Grant je bil razdeljen na tri delovne pakete (WP). V okviru WP1 je bil pri računih emisij v zrak (AEA) in pri računih fizičnega pretoka energije (PEFA) revidiran metodološki pristop glede prilagoditve rezidenčnega principa, ki je bil do konca granta implementiran v redno produkcijo pri omenjenih raziskovanjih. Na osnovi nove metodologije in pridobljenih podatkov so bile uspešno izpolnjene mostiščne tabele (Bridging items tables), podatki pa so bili Eurostatu že poročani v sklopu rednega poročevalskega cikla konec septembra 2022. Za tri leta nazaj sta bili podaljšani časovni seriji pri okoljskih davkih (ETEA: 2005–2007) in pri računih okoljskega blaga in storitev (EGSS: 2010–2012). Podatki za EGSS so bili Eurostatu posredovani že decembra 2021, za raziskovanje ETEA pa bodo podatki posredovani šele aprila 2023 (v sklopu naslednjega rednega poročanja). Skupaj s končnim metodološkim poročilom so bili podatki za EGSS posredovani Eurostatu konec januarja 2022, za ostale omenjene račune pa z drugim končnim poročilom novembra 2022. Na področju vodnih računov je bila posodobljena nacionalna metodologija izračuna že obstoječih tabel ponudbe in porabe vode, vsebina tabel pa je bila dopolnjena z dodatnimi administrativnimi podatki za nekatere manjkajoče spremenljivke (voda v prsti, morska voda). Študijski obisk zaradi slabe odzivnosti in nezainteresiranosti tujih ekspertov ni bil izveden, intenzivno pa je bilo sodelovanje z nacionalnimi strokovnjaki z ARSA, Direkcije za vode in Biotehnične fakultete. Skupni izsledki so omogočili uspešno nadgradnjo metodologije za pripravo in izračun podatkov tretje tabele v sklopu vodnih računov tabele računov sredstev vodnih virov. Tabeli ponudbe in porabe vode sta bili posodobljeni z novo pridobljenimi podatki za leto 2017, ki so bili dodani k izračunani seriji podatkov za obdobje 2018–2020. Tabela računov sredstev vodnih virov je bila pripravljena za obdobje 2017–2022. Vsi podatki so bili posredovani Eurostatu v sklopu končnega metodološkega poročila konec novembra 2022. Na osnovi podrobne analize administrativnih in drugih podatkovnih virov, podatkov državne statistike in preučene metodologije je bil pripravljen okvir nacionalne metodologije za spremljanje sekundarnih surovin in stranskih proizvodov, ki se vračajo v proizvodni proces in nadomeščajo uporabo primarnih surovin. Izvedeno je bilo ad-hoc raziskovanje, za katerega se je oblikoval nov vprašalnik, vzpostavil nov šifrant sekundarnih surovin in stranskih proizvodov ter pripravil seznam poročevalskih enot. Iz rednega statističnega raziskovanja Obdelava odpadkov so bili analizirani podatki o materialih, ki so v procesu obdelave izgubili status odpadka. Nato je bila pripravljena pretvorba materialov v šifrant sekundarnih surovin in stranskih proizvodov. S podatki zbranimi iz različnih podatkovnih virov je bila vzpostavljena baza podatkov ter pripravljene prvi eksperimentalni izračuni o rabi sekundarnih surovin in stranskih proizvodov, ki so nastali v Sloveniji in se vračajo v proizvodni proces. Rezultati so bili skupaj s končnim metodološkim poročilom posredovani Eurostatu konec novembra 2022. Rezultati granta so bili januarja 2023 objavljeni na spletni strani SURS, sklop o vodnih računih pa je bil v obliki eksperimentalne objave objavljen že sredi decembra 2022. V izvedbi granta ni bilo večjih odstopanj, zastavljeni cilji in aktivnosti so bili izvedeni po planu. Do manjših odstopanj je prišlo le pri izvedbi in organizaciji študijskih obiskov. V sklopu WP1 je bil študijski obisk zaradi usklajevanja termina s Statističnim uradom Estonije izveden v drugi polovici granta namesto v prvi. Študijski obisk v sklopu WP2 pa zaradi slabe odzivnosti in zasedenosti urnika tujih strokovnjakov ni bil izveden, kar pa ni vplivalo na samo izvedbo zastavljenih ciljev v sklopu WP2. Končna višja vrednost granta je deloma posledica nekoliko večjega obsega dela od načrtovanega (realiziranih več ur dela). Prav tako je v času trajanja granta prišlo do usklajevanja plač vseh javnih uslužbencev (dvig za en plačni razred) in rednih ter izrednih napredovanj, ki so prav tako vplivale na dvig končne vrednosti granta.

1522-21-0007 - Pridobitev geoprostorskih statističnih podatkov

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen projekta je pridobitev geoprostorskih statističnih podatkov iz podatkov daljinskega zaznavanja, vzpostavitev okolja za njihovo obdelavo in nadaljnja gradnja kapacitet SURS-a za delo na tem področju. Projekt je osredotočen na podatke s področja kmetijskih statistik (trajno travinje in/ali vlažnost prsti/tal), ki jih iz obstoječih podatkovnih virov ni možno pridobiti, ali pa so neprimerni za statistični namen. Vzpostavljeno modularno okolje za obdelavo podatkov daljinskega zaznavanja pa bo v prihodnje omogočilo posodabljanje pridobljenih in dodajanje novih statistik. SURS bo v okviru projekta tudi ugotavljal realne možnosti pridobitve in implementacije statistik pridobljeni iz podatkov daljinskega zaznavanja, saj po ukinitvi raziskovanja Statistični GIS pokrovnosti tal leta 2005 tovrstnih aktivnosti ni več izvajal. Cilj projekta je vzpostaviti dolgoročno tehnično okolje in partnerstvo, v okviru katerih bo SURS po zaključku projekta lahko nadaljeval z delom na področju daljinskega zaznavanja. Podatki pridobljeni tekom projekta, bodo predvidoma neposredno integrirani v statistični proces in uporabljeni v izračunih različnih kmetijskih in okoljskih kazalnikov.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Namen projekta je bila izgradnja sistema za pridobivanje izboljšanih geoprostorskih statističnih informacij iz podatkov opazovanja Zemlje. Vzpostavljene so bile infrastrukture in procesi za trajnostno ter stroškovno ugodno dolgoročno rešitev za zagotavljanje statističnih podatkov iz tega vira. Vsebinsko je bil projekt osredotočen na pridobitev geoprostorskih statističnih informacij za področje kmetijskih zemljišč; za trajno travinje ter vlažnost tal. Opravljene so bile naslednje aktivnosti: pregled in izbira podatkovnih virov nacionalnih, regionalnih in globalnih

ponudnikov podatkov opazovanja Zemlje, pregled in izbira infrastruktur za obdelavo podatkov opazovanja Zemlje, definicija spremenljivk (trajno travinje, vlažnost prsti/tal) in njihovih atributov skladno z razpoložljivimi podatkovnimi viri, izbira metodologije obdelave podatkov za izbrane spremenljivke, pridobitev in priprava podatkov za strojno učenje ter validacijo, vzpostavitev okolja za obdelavo podatkov opazovanja Zemlje in implementacija ustreznih orodij ter algoritmov za njihovo analizo, integracija podatkovnih virov v okolje za obdelavo podatkov, evalvacija rezultatov, kreiranje topološko urejenih geoprostorskih podatkovnih slojev, predlog integracije vzpostavljenega sistema v proizvodni statistični proces SURS-a, predlog rešitve za nadaljnjo produkcijo in izmenjava znanja s področja priprave podatkov, metodologije in strojnega učenja.

1522-21-0008 - Razvoj področja statistike energetike 2021/2022

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Na Oddelku za statistiko okolja in energetike že več let poteka razvoj na področju statistike energetike. Skladno s potrebami po podatkih in razvojem zakonodaje posodabljam in nadgrajujemo obstoječa raziskovanja ter uvajamo nova. S pomočjo dodatnega vira financiranja bomo na novo vzpostavili in razvili nekatera področja statistike energetike. Pridobili bomo trenutno manjkajoče podatke, ki so pomembni za dopolnitev energetske bilance, za spremljanje napredka pri doseganju ciljev glede obnovljivih virov energije ter drugih ukrepov politik na področju energetike in podnebnih sprememb. V okviru dveh delovnih paketov (WP) bomo pripravili naslednje podatke: oceno celotne rabe električne energije v cestnem prometu (WP1), oceno rabe odvečne toplote iz proizvodnih procesov (WP1) in podatke o rabi energije v storitvenem sektorju po energentih in po SKD dejavnostih ter za izbrane SKD dejavnosti tudi po namenih rabe (WP2). S pomočjo podizvajalca bomo pripravili dva modela, in sicer model za kalibracijo rabe energije po sektorjih na skupno rabo končne energije in model za razdelitev rabe energije v eni izmed SKD dejavnosti po namenih rabe.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V okviru prvega delovnega paketa (WP1) se je v letu 2022 izvajalo delo na področju rabe odvečne toplote. Opravljen je bil pregled literature in metodologije iz drugih držav, zbrani so bili podatki o rabi odvečne toplote, ki se oddaja v sisteme daljinskega ogrevanja. V okviru drugega delovnega paketa (WP2) je bilo vzpostavljeno novo raziskovanje Raba energije v storitvenem sektorju. Pripravljen je bil e-vprašalnik; v okviru priprave vprašalnika je bilo izvedeno tudi kognitivno testiranje. Pripravljena sta bila vzorčni okvir in vzorec izbranih enot, pripravljena je bila nova baza podatkov ter programi za kontrolo in urejanje podatkov. Zbiranje podatkov se je izvajalo v decembru 2021. Zbrani podatki so bili statistično obdelani, in na podlagi teh izračunani rezultati. Pripravljena je bila tudi razdelitev rabe energije po namenih za izbrano dejavnost (zdravstvo). Pri obeh paketih je sodeloval podizvajalec (Institut Jože Stefan), ki je svoje delo opravil v skladu s pogodbo. Za oba paketa je bilo konec decembra 2021 na Eurostat poslano vmesno poročilo o napredku, decembra 2022 končni metodološki poročili. V okviru obeh paketov je delo potekalo v skladu s predvideno časovnico, le zaposlitev na WP2 za določen čas je bila realizirana kasneje kot je bilo planirano, predvsem zaradi pozne priprave pogodbe s strani Eurostata in dolgotrajnega postopka razpisa za zaposlitev. Vse aktivnosti so bile realizirane, spremenjen je bil le način izvedbe študijskega obiska, ki je bil izveden virtualno. Dejanska sredstva so presešla načrtovana, ker je bilo v okviru granta razvito popolnoma novo raziskovanje, ki je zahtevalo več kadrovskega angažmaja od načrtovanega. Število realiziranih dni je bilo bistveno večje predvsem zaradi večjega obsega vključenosti Oddelka za sodelovanje s podjetji. Pri načrtovanju granta še ni bila znana velikost vzorca poročevalskih enot, vendar je bil obseg dela Oddelka za sodelovanje s podjetji, močno podcenjen, saj ga je bilo zaradi velikega vzorca veliko.

1522-21-0009 - Ankete o poslovnih tendencah in potrošnikih 21/22

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen raziskovanja je zbiranje informacij o trenutnem stanju glavnih ekonomskih kazalnikov ter ocen njihovega gibanja v naslednjih mesecih na področjih predelovalnih dejavnosti, trgovine na drobno, gradbeništva, storitvenih dejavnosti in med potrošniki. Raziskovanje izvajamo s poenotnim vprašalnikom, na podlagi poenotene metodologije in z enako periodiko, kakor jo izvajajo v državah članicah EU. Prednost zbiranja teh podatkov je, da so objavljeni zelo hitro, to je še pred iztekom referenčnega meseca. Cilj je izračun kazalnikov zaupanja v predelovalnih dejavnostih, trgovini na drobno, gradbeništvu, storitvenih dejavnostih, kazalnika zaupanja potrošnikov ter gospodarske klime.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 12 mesecev, in sicer od 1. 5. 2021 do 30. 4. 2022 v okviru GA No. ECFIN/093/2021/846561. Skladno z načrtom v pogodbi, raziskovanje poteka s poenotnim vprašalnikom in na podlagi poenotene metodologije. V letu 2021 smo na področju Poslovnih tendenc pripravili nov skupni vprašalnik, zaradi novega kazalnika o negotovosti na vseh štirih področjih (industrija, trgovina, storitve in gradbeništvo) in novega vprašalnika o investicijah na področju predelovalnih in storitvenih dejavnosti. V povezavi s tem so bile potrebne večje spremembe v bazi in v posameznih postopkih, zato se je naredila totalna prenova raziskovanja. Na področju Mnenja potrošnikov so bile uvedene spremembe pri izračunu kazalnika zaupanja potrošnikov in preračun določenih serij, zaradi spremenjenega načina zbiranja. Aktivnosti iz prejšnjega obdobja se nadaljujejo. Po navodilih EK so bili preračunani in poslani podatki o poslovnih tendencah v investicijah v predelovalnih dejavnostih. Jeseni 2021 so bili prvič objavljeni podatki o investicijah v storitvenih dejavnostih. Večjih odstopanj ni, razen nekoliko nižja stopnja odgovora zaradi COVID-19. Eden od razlogov za končno višjo realizacijo stroškov je bila večja količina realiziranih ur dela. Zaradi COVID-19 je bilo težje doseči visoko stopnjo odziva. Precej več časa je bilo porabljenega za pridobivanje anketirancev zaradi bolniške odsotnosti ali trenutno zaprtega podjetja zaradi okužbe. Prav tako je primanjkovalo anketarjev, zato smo morali zaposlovati nove, ki so za izvedbo anketiranja porabili več časa kot izkušeni. Glavni razlog za zvišanje administrativnih stroškov so vedno višje cene tiskarskih in poštnih storitev. Julija lani je Pošta Slovenije uvedla ločevanje prednostnih in neprednostnih pošiljk. Naše pošiljke z obvestili in opomini so bile takoj nadgrajene v prednostne (sicer bi prispele z zamudo), kar je povečalo poštno stroške za približno 22 %.

1522-21-0010 - IT sistemi za revidirano migracijsko statistiko

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Cilj projekta je vzpostaviti popolno skladnost z zakonskimi zahtevami od leta 2021 na podlagi Uredbe (EU) 2020/851 o spremembi Uredbe (ES) št. 862/2007 na področju nezakonitih migracij in vračanja (NMA). Projekt obravnava izboljšanje kakovosti posredovanih in predloženih statističnih podatkov ter obravnava tudi izboljšave na področju zbiranja podatkov, primerjanja podatkov in posredovanja podatkov v ustrezni obliki ter upravljanja kakovosti podatkov. SURS za to področje uporablja administrativni vir podatkov, ki ga zagotavlja in upravlja Policijska oziroma Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ). Sofinanciranje omogoča nadgradnjo nacionalne infrastrukture za izboljšanje poročanje o statistiki NMA, zlasti s prilagojeno programsko opremo, ki podpira postopke zbiranja in upravljanja podatkov, vključno s segmentom upravljanja kakovosti podatkov. Slovenska policija bi s tem projektom sofinancirala programsko in strojno opremo, ki bo del nacionalne IT infrastrukture, namenjene za

zajem podatkov, s tem pa bo izboljšana in konsolidirana nacionalna zmogljivost upravljanja podatkov o migracijah. Dolgoročno bo projekt vplival tudi na zbiranje, shranjevanje, primerjanje in iskanje podatkov po najvišjih standardih kakovosti. To bo vplivalo tudi na Eurostat in druge institucije in organe EU, ki prejemajo poročila, ker bodo predloženi podatki najvišje kakovosti in v skladu z zahtevami. Policija oz. MNZ ne more sam prijaviti (niti kot partner) na projekt sofinanciranja s strani Eurostata, saj ni nacionalni, niti pooblaščen izvajalec državne statistike. Je pa glede na Uredbo 862/2007 tisti, ki zbira in upravlja te podatke, zato je Eurostat odobril, da se na projekt prijavi SURS, ki bo koordiniral in zagotavljal ostale aktivnosti statističnega procesa, medtem ko bo Policija v pogodbi nastopila v vlogi podizvajalca.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 18 mesecev, in sicer od 29. 3. 2021 do 30. 9. 2022 v okviru GA No. 101035547 - 2020-SI-MIGRATION. SURS kot nosilec in koordinator projekta in MNZ-Policija kot podizvajalec s strani upravičencev, sta sodelovala pri EU projektu za pridobitev nepovratnih sredstev Eurostata za razvoj ali implementacijo novih zbirk podatkov, vključno z nadgradnjo podatkovnih virov in IT sistemov za revidirano migracijsko statistiko. S sofinanciranjem EU je MNZ-Policija svojo nacionalno infrastrukturo uskladila z novimi zakonskimi zahtevami, optimizirala tekoče postopke in prilagodila metodologijo. V okviru MNZ-Policije je bilo uvedenih več ukrepov z izboljšanimi postopki zbiranja podatkov in razvita je bila ustrezna programska oprema. Vse navedeno je imelo za posledico izboljšano skladnost Slovenije z novimi zakonskimi zahtevami o zbiranju podatkov za statistiko nezakonitih migracij in statistiko vračanj državljanov tretjih držav od leta 2021 (za 5. in 7. člen Uredbe (EU) 2020/851 o spremembi Uredbe (ES) št. 862/2007). Glavnina dela na grantu je potekala na MNZ-Policija. Rezultati projekta so: nadgrajena in izboljšana nacionalna infrastruktura na področju zbiranja podatkov statistike nedovoljenih migracij in statistike vračanja državljanov tretjih držav (MNZ-Policija), vzpostavitev postopkov in tehničnih rešitev (MNZ-Policija), metodologija, ki je združljiva z novimi zakonskimi zahtevami (MNZ-Policija), pravočasno, ustrezno strukturirano in združljivo posredovanje kakovostnih podatkov Eurostatu za statistike nedovoljenih migracij in statistik vračanj državljanov tretjih držav (SURS in MNZ-Policija). V maju 2021 je MNZ-Policija pripravila vse potrebno za izvedbo naročila za nakup strojne in programske opreme. Pripravljeno je bilo tudi naročilo za razvojno namizno aplikacijo in mobilno aplikacijo za delo policistov na terenu ter licence za geografski sistem GIS. Predviden je bil tudi nakup Microsoft SQL in Power BI opreme v okviru splošnega dogovora med vlado in Microsoftom, pri tem pa je prišlo do zamud. Postopek sklepanja pogodb se je zavlekel za 9 mesecev. Glede na zamudo pri nabavah in zastavljene cilje projekta, je bilo trajanje granta podaljšano za 6 mesecev. Podpisan je bil aneks za podaljšanje projekta za šest mesecev. MNZ-Policija, podizvajalec v projektu, je vsebinsko izvedel vse aktivnosti h katerim se je zavezal v okviru grant pogodbe, vendar je prišlo do občutnih odstopanj realiziranih stroškov od planiranih, saj so bile nekatere nabavne vrednosti tudi za več kot 30% nižje od planiranih. Pri večini nadgradenj je šlo za storitve, ki se ne amortizirajo. V prvotnem planu so bile te storitve planirane kot nadgradnje osnovnih sredstev z ustrezno stopnjo amortizacije. Poleg naštetega so bila nekatera usposabljanja in tehnična podpora že vključena v sam nakup opreme ali storitve in jih ni bilo potrebno dodatno plačati.

1522-21-0012 - Zbiranje podatkov o uporabi IKT 2021 in 2022

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Module 1: Data collection on ICT usage and e-commerce in enterprises 2021 Namen projekta: raziskati v kakšnem obsegu podjetja (z vsaj 10 zaposlenim) uporabljajo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT), npr. pošiljajo e-račune, najemajo storitve računalništva v oblaku, uporabljajo tehnologije umetne inteligence in ustvarijo prihodek z e-trgovanjem. Cilj projekta: prikaz stopnje digitalizacije podjetij. Module 2: Data collection on ICT usage and e-commerce in enterprises 2022 Namen projekta: raziskati v kakšnem obsegu podjetja (z vsaj 10 zaposlenim) uporabljajo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT), npr. koliko podjetij omogoča oddaljeni dostop do sistemov IKT, kako podjetja skrbijo za varno uporabo IKT ter katere aktivnosti izvajajo za zmanjšanje vpliva uporabe IKT na okolje. Cilj projekta: prikaz stopnje digitalizacije podjetij. Module 3: Data collection on the use of information and communication technologies in households and by individuals 2021 Namen projekta: raziskati v kakšnem obsegu 16-74-letniki uporabljajo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, npr. uporabljajo internet, storitve e-uprave, nakupujejo prek spleta, kako varujejo osebne podatke na internetu ter s kakšnimi e-veščinami razpolagajo. Cilj projekta: prikaz razvoja digitalne družbe in obseg uporabe spletnega nakupovanja, s katerimi e-veščinami razpolagajo posamezniki. Module 4: Data collection on the use of information and communication technologies in households and by individuals 2022 Namen projekta: raziskati v kakšnem obsegu 16-74-letniki uporabljajo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, npr. uporabljajo internet, storitve e-uprave, nakupujejo prek spleta, uporabljajo pametne naprave in sisteme. Cilj projekta: prikaz razvoja digitalne družbe, obsega spletnega nakupovanja ter uporabe pametnih naprav in sistemov.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Module 2: Data collection on ICT usage and e-commerce in enterprises 2022: Izvedene so bile vse planirane aktivnosti: priprava in kognitivno testiranje vprašalnika; oblikovanje vzorca (februar); zbiranje podatkov s spletnim vprašalnikom (marec-junij); priprava navodil za tabeliranje in agregiranje podatkov ter obdelava podatkov (julij-september); objavljanje podatkov (oktober – december). Delo na projektu je potekalo v skladu s predvideno časovnico. Pri projektu ni bilo nobenih odstopanj od planiranih aktivnosti. Doseženi so bili vsi zastavljeni cilji – pridobitev podatkov o digitalizaciji podjetij z vsaj 10 zaposlenimi in samozaposlenimi, npr. koliko jih uporablja tehnologije umetne inteligence. Posebni poudarek je bil na temi varna uporaba IKT v podjetjih. Podatki so bili pravočasno posredovani Eurostatu in so objavljeni na v podatkovni bazi Sstat na spletni strani SURS-a.

Module 4: Data collection on the use of information and communication technologies in households and by individuals 2022: Izvedene so bile vse planirane aktivnosti: priprava in kognitivno testiranje vprašalnika ter oblikovanje vzorca (januar – marec); zbiranje podatkov s spletnim vprašalnikom in telerenskim anketiranjem (april-junij); priprava navodil za tabeliranje in agregiranje podatkov ter obdelava podatkov (julij-september); objavljanje podatkov (oktober – december). Delo na projektu je potekalo v skladu s predvideno časovnico. V letu 2022 smo ponovno lahko izvedli tudi terensko anketiranje izbranih oseb. Doseženi so bili vsi zastavljeni cilji – pridobitev podatkov o digitalizaciji družbe npr. koliko 16–74-letnikov uporablja internet, nakupuje prek spleta, uporablja storitve e-uprave. Posebni poudarek je bil na uporabi pametnih naprav ali sistemov. Mikropodatki so bili v roku posredovani Eurostatu in so objavljeni v podatkovni bazi Sstat na spletni strani SURS-a.

1522-21-0013 - Mobilna aplikacija za zbiranje podatkov pri PG

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen granta je modernizacija zbiranja podatkov pri raziskovanju Poraba v gospodinjstvih z vzpostavitev infrastrukture za delovanje mobilne aplikacije "Moji izdatki". Cilj je vključiti inteligentne funkcije do te mere, da odzivna gospodinjstva še vedno vidijo prednosti in so jih pripravljena uporabiti.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 16 mesecev, in sicer od 1. 3. 2021 do 30. 6. 2022 v okviru GA No. 101034168 - 2020-NL-INNOV (@HBS2). Osnovni namen je bil izgradnja lastnega zalednega sistema in vzpostavitev sistema za zbiranje podatkov dnevnikov izdatkov tudi s pomočjo mobilne aplikacije s ciljem uporabe v redni izvedbi raziskovanja APG 2022. K nadaljnjemu sodelovanju v skupni prijavi nas je povabil nizozemski statistični urad (koordinator). V grantu so sodelovali še statistični uradi Finske in Madžarske. SURS je uspešno sodeloval že pri prvem grantu "Innovative tools and sources for diary-based surveys, the HBS and/or the TUS" (@HBS), kjer smo skupaj s sodelujočimi državami (NL, FI, A, UK), sodelovali pri razvoju mobilne aplikacije za zbiranje podatkov APG. V tokratnem grantu (@HBS2) so se nadaljevale aktivnosti na razvoju mobilne aplikacije, sledila je še izgradnja lastnega zalednega sistema, ki je bila predpogoj za pilotno terensko testiranje aplikacije. Poleg tega je bil opravljen tudi pogled v prihodnost z razmislekom o možnosti uporabe novih pametnih funkcionalnosti (pridobitev podatkov preko bančnih transakcij, e-računi). Aplikacija APG je šla skozi veliko razširitev in evalvacij. Dodane in testiranje so bile različne funkcionalnosti, države so vzpostavile lastne zaledne sisteme za pilotno terensko testiranje, FI je implementirala rešitev tudi v redno izvedbo raziskovanja v 2022. Testiranje in izvajanje v več državah je dalo koristne in dragocene informacije pomembne za delo v prihodnje in kot izhodišča za implementacijo za druge države. Pokazalo pa se je tudi, da repliciranje storitev iste aplikacije v različnih državah nikakor niso enostavni procesi, za katere je potrebno veliko truda in resursov. Glavna omejitev za še uspešnejšo implementacijo je bilo prekratko trajanje projekta, ki je onemogočilo ustrezne prilagoditve mobilne aplikacije za posamezne države. Posebni izzivi so bile tudi razmere povezane s Covid-19 in majhen interes respondentov za uporabo te rešitve. Projekt je bil podaljšan za dva meseca glede na prvotno predvideno trajanje projekta. Odstopanja so nastala pri stroških terenskega dela anketarjev zaradi nižje stopnje odgovora kot je bilo načrtovano in nižjih stroškov storitev vzpostavitve zalednega sistema.

1522-21-0014 - Modernizacija kmetijskih statistik - CRB OFB

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen projekta je ugotoviti in analizirati možno izboljšanje uporabe dveh administrativnih virov, in sicer Evidenco ekoloških pridelovalcev in predelovalcev (EPPP) - Organic Farm Register (OFR) in Centralni register goveda (CRG) - Central register of the bovine animals (CRB). OFR: cilj je vzpostaviti tehnično okolje za uporabo administrativnega vira OFR o podrobnih ravneh podatkov v statističnih procesih proizvodnje letnih kmetijskih statistik. Novo razvita okolje in procesi bodo nato integrirani z drugimi statističnimi podatki in administrativnimi viri, da bodo uporabni za pripravo ustreznih statističnih podatkov o ekološki pridelavi v kmetijstvu. Gre za aktivnosti povezane s pripravo na nove zahteve statistične EU zakonodaje po letu 2022. CRB: je že več let v uporabi kot glavni administrativni vir za statistiko števila in zakola goved, a ga še vedno uporabljamo v kombinaciji z letnim vzorčnim decembrskim raziskovanjem "Živinoreja in posejane površine v jesenski setvi", da posredno ocenimo namen reje, kategorije goveda, ki niso neposredno na voljo v administrativnih virih. Naš cilj je analizirati možno razširjeno uporabo CRB kot edinega vira za podatke o številu goved, z namenom odprave neposrednega zbiranja podatkov v zvezi s podrobnimi kategorijami goved. To bi občutno zmanjšalo breme za kmetijska gospodarstva s sporočanjem podatkov.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Aktivnosti glede CRG potekajo po planu: pregled relevantnih administrativnih virov je bil opravljen in je sedaj v teku preizkus uporabe modelnega izračuna za nekatere spremenljivke, ki v CRG niso na voljo, SURS pa jih mora zagotavljati (sedaj te podatke pridobivamo v okviru rednega letnega raziskovanja: na podzorcju (N=1.600) pridobimo podatke s pomočjo katerih izračunamo koeficiente s katerimi na podlagi celotne populacije v CRG nato dobimo tudi manjkajoče podatke). Hkrati aktivnosti glede EKO ne potekajo po planu; do zastoja je prišlo, ker prenova EKO baze (skrbnik MKGP, izvajalec prenove UM) še vedno ni izvršena do te mere, da bi lahko SURS dobil dostop do prenovljene in funkcionalno urejene EKO baze; zamuda je trenutno 12 mesecev. 07.10.2022 smo imeli vsi sodelujoči na SURS sestanek glede nove časovnice; predvideno je bilo, da vse aktivnosti v zvezi s pregledom prenovljene EKO baze prilagodimo zamudi 12 mesecev; vsi deležniki so se strinjali s prenovljeno časovnico in zagotovili kooperativnost, ko bo prenovljena EKO baza na voljo. Glede EKO, če bo to potrebno, bomo kontaktirali Eurostat s prošnjo po sprejetju aneksa k obstoječi grant pogodbi.

1522-21-0015 - Evropske statistične igre 2021/2022

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Statistični urad Republike Slovenije (SURS) je glavni proizvajalec in koordinator državne statistike v Sloveniji. Njegovo poslanstvo je med drugim tudi premostiti vrzel med statističnimi podatki in deli družbe, ki nimajo strokovne potrebe po statistiki in jih ti podatki ne zanimajo. Med temi je nekaj uporabniških skupin kot so splošna javnost, srednješolci, osnovnošolci, itn., ki se obstoja uradnih statističnih podatkov in njihovega pomena sploh ne zavedajo. Širjenje statistične pismenosti med dijaki in učitelji v srednjih šolah s poudarkom na pravilnem razumevanju statističnih podatkov in njihovi pravilni rabi, širjenje zanimanja za statistiko, za študij statistike, za opravljanje poklica, povezanega s statistiko. Projekt "Evropske statistične igre 2021/2022" daje SURS-u dragoceno priložnost za izboljšanje prepoznavnosti uradne statistike med temi uporabniki. Poleg tega jim bo udejstvovanje v tekmovanju pomagalo pridobiti nova znanja in veščine za razumevanje in razlago statistik. S tem projektom bo SURS prispeval k skupnemu cilju EU za posodobitev komunikacije in širjenja skupne evropske statistike. Cilj projekta je doseči čim večje število prijav na tekmovanje in zajeti čim večje število srednjih šol ter uspešno izvesti tekmovanje.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 12 mesecev, in sicer od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2022 v okviru GA No. 101051546 - 2021-SI-COMPETITION-PARTIC. SURS je v okviru granta izvedel nacionalni del mednarodnega tekmovanja 5. Evropske statistične igre ter pripravil vse potrebne informacije za sodelujoče na evropskem delu tekmovanja. Tudi tokrat smo poskušali k udeležbi privabiti čim večje število dijakov in njihovih učiteljev (mentorji), saj je glavni cilj tekmovanja širjenje statistične pismenosti ter večanje zanimanja za statistiko in statistične podatke v srednjih šolah. Dijaki, ki sodelujejo na tekmovanju, imajo možnost pridobiti veliko novega znanja, različne veščine z delom s podatki ter izkušnje z delovanjem v skupini, učitelji pa se seznaniti s številnimi statističnimi podatki in produkti, ki jih lahko uporabijo kot učno gradivo. Tekmovanje je v šolskem letu 2021/2022 potekalo v 19 državah, nanj pa se je prijavilo skupaj več kot 17.000 dijakov, za 6.000 več v primerjavi s prejšnjim letom (udeležba je bila podobna kot pred epidemijo). Slovenija je bila po razpoložljivih podatkih o številu prijavljenih dijakov na tekmovanje, preračunano na število mladih v starostni skupini 15-19 let, tokrat druga (10 dijakov na 1.000 prebivalcev, starih 15-19 let). Prehitela jo je Islandija (29 dijakov na 1.000 prebivalcev), ki se je letos prvič udeležila tekmovanja. Sledile so Luksemburg (8) ter Hrvaška in Ciper (vsaka po 5). Koordinacijo tekmovanja je na evropski ravni poleg Eurostat-a tudi tokrat izvajal INE, španski statistični urad. V okviru granta smo opravili številne organizacijske in promocijske aktivnosti. Pri izvedbi posameznih faz smo tudi tokrat uporabili preizkušene dobre prakse iz preteklih tekmovanj. Na 5. Evropske statistične igre se je prijavilo 362 ekip oziroma 921 dijakov iz 52 srednjih šol pod mentorstvom 69 učiteljev. Zanimanje za tekmovanje med dijaki je

ponovno nekoliko naraslo, saj smo zabeležili okoli 20 % več prijav, udeležba mentorjev in šol pa je bila višja za več kot 10 % v primerjavi s preteklim tekmovanjem. Šolski del tekmovanja je uspešno zaključilo 319 ekip, od teh se jih je 75 uvrstilo v nadaljevanje. Rezultate državne ravni smo objavili 23. marca 2022, ko so bili znane tudi zmagovalne ekipe po oceni strokovne žirije ter zmagovalce javnega glasovanja. Štiri najboljše ekipe po oceni strokovne žirije (tj. prvo- in drugouvrščena ekipa iz vsake kategorije) so napredovale v evropski finale. V aprilu smo za najboljše ekipe organizirali virtualno podelitev nagrad in priznanj. Po končanem nacionalnem delu tekmovanja smo med udeleženci izvedli anketo o zadovoljstvu. Evropsko tekmovanje se je zaključilo 3. junija 2022. Med najboljše se je ponovno uvrstila tudi ekipa iz Slovenije, tokrat ekipa RERENELA z Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer, ki je v kategoriji starejših dijakov zasedla tretje mesto. Vsi rezultati in dodatne informacije o 5. Evropskih statistični igrah so dosegljivi na povezavi <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/9901>. Razlog za nekoliko višjo končno realizacijo so višji stroški dela. Zaradi kompleksnosti izvedbe tekmovanja je bilo potrebno vložiti več ur dela, poleg tega so na stroške dela vplivala tudi napredovanja javnih uslužbencev v skladu s slovensko zakonodajo.

1522-21-0016 - Zbiranje podatkov o pariteti kupne moči 2022

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt PKM je mednarodno statistično raziskovanje, ki ga skupaj izvajajo statistični uradi sodelujočih držav, Eurostat in OECD. V njem sodeluje večina evropskih držav, vodi pa ga Eurostat. Ta skupaj s pogodbenimi izvajalci pripravlja in usklajuje raziskovanje ter izračunava rezultate za evropske države. Trenutno je v Eurostatovo raziskovanje vključenih 37 evropskih držav. Pri izvajanju nalog projekta sodelujoči statistični uradi sledijo Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES), št. 1445/2007, z dne 11. decembra 2007, o določitvi skupnih pravil za zagotavljanje osnovnih informacij o paritetah kupne moči ter za njihovo izračunavanje in diseminacijo, ter metodološkemu priručniku o PKM in navodilih, ki jih posreduje Eurostat. Namen projekta je izračun podatkov o bruto domačem proizvodu (BDP) na prebivalca v standardih kupne moči (SKM) in relativnih ravneh cen. Je prikaz mednarodno primerljivih podatkov o bruto domačih proizvodih na prebivalca in podatkov o dejanski individualni potrošnji na prebivalca ter mednarodna primerjava ravni cen in cenovne konvergenca. Podatke za izračun PKM in BDP v SKM zagotavljajo statistični uradi sodelujočih držav.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Vse ključne aktivnosti, določene v grantu, so bile izpeljane v skladu s časovnico in cilji. V prvi polovici leta 2022 je potekal popis cen za raziskovanje »E22-1 Hiša in vrt«, pri katerem ni prišlo do nobenih težav oz. odstopanj. V drugi polovici leta se je zaključil popis cen za raziskovanje »E22-2 Transport, restavracije in hoteli«, ki je prav tako potekalo brez težav in v skladu z načrtovano časovnico. Poleg omenjenih ključnih raziskovanj so bile opravljene vse aktivnosti vezane na sledeča raziskovanja: »E21-2 Osební izgled«, »E23-1 Storitve«, »E23-2 Pohištvo in zdravstvo«, »Najemnine«, »Gradbeništvo 2021«, »Gradbeništvo 2022«, »Stroji in oprema 2021«, »Stroji in oprema 2023«, »Zdravstvo«, »Indeks cen življenjskih potrebščin 2021«, »Plače 2021, 2020, 2019«, »Stanovanjske najemnine 2021, 2020, 2019«, »Izdatkovna struktura BDP, napitnine in neodbitni DDV 2021, 2020, 2019«, »Izobraževanje« in »Energetika«. Pri raziskovanju Gradbeništvo, ki ga je opravil zunanji izvajalec, ni prišlo do odstopanj oz. težav, saj je delo opravil v skladu s pogodbo in Eurostatovim načrtom. Prav tako so bili posodobljeni viri in metode, uporabljeni pri izvajanju statističnih raziskovanj PKM (dokument Inventory). Zaradi COVID-19 razmer, pri samem projektu ni bila izvedena službena pot za sestanek, ki je bil načrtovan v marcu 2022. Namesto omenjenega sestanka je potekala videokonferenca in posledično so ostala finančna sredstva, ki so bila planirana za službeno pot.

1522-22-0001 - Vzpostavitev omrežja za spletno inteligenco

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen in cilj projekta je prispevati k vzpostavitvi mreže Web Intelligence Network - WIN (Omrežje za spletno inteligenco) v ESS in zunaj nje, dobro pripraviti podatke za uporabo storitev na Web Intelligence Hub - WIH (Središče za spletno inteligenco) in njihovo integracijo v nacionalne statistične procese kot nove eksperimentalne statistike. Le-te bi dopolnjevale standardne statistike. Projekt vključuje naslednje sklope dela: izgradnjo WIN v ESS in širše, izgradnjo kompetenc, povezanih z WIH, ciljno izmenjavo znanja, podporo uporabnikom in aktivno sodelovanje uporabnikov pri razvoju WIH, razvoj WIH in uporabo zaposlitvenih oglasov na spletu (OJA) in značilnostih podjetij na spletu v produkcijskem okolju (OBEC), raziskovanje možnosti za razširitev WIH z novimi viri podatkov in primeri uporabe in razvoj trdnih metodoloških in kakovostnih temeljev za generiranje statistike v okviru WIH. Slovenija se v te projekte vključuje na področju statistik o prostih delovnih mestih, konkretno s podatki pobranimi s spletnih oglasov prostih delovnih mest. Cilj tega delovnega paketa je premakniti primere uporabe zaposlitvenih oglasov na spletu (OJA) in značilnosti podjetij na spletu (OBEC) v produkcijsko okolje. Eden od ključnih ciljev tega projekta je dopolniti trenutno statistiko prostih delovnih mest z najnovjšimi (ažurnejšimi) podatki s spletnih zaposlitvenih oglasov. Večinoma bo koncentriran za zagotavljanje relativnih kazalnikov o spretnostih, povpraševanju na trgu dela in številu spletnih prostih delovnih mest. Glavni cilj je prikaz končnega niza kazalnikov, ki bi jih želeli premakniti v produkcijo, tj. kot dopolnitev uradnih statistik o prostih delovnih mestih.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Tudi v drugi polovici leta 2022 smo sodelovali na rednih mesečnih skupnih sestankih skupine WP2 OJA (Online Job Vacancies) in občasno tudi na OBEC sestankih (Online-Based Enterprise Characteristics). Sodelovali smo tudi na večdnevnem projektne sestanku krovne skupine WIN-WIH, ki je potekal preko interneta in v živo v Varšavi. V okviru dela WP2 OJA je Eurostat intenzivno delal na postavitvi nove baze podatkov in uredil dostopne naslove do podatkov v Data Lab. Dejanski dostop do podatkov je bil državam članicam omogočen proti koncu leta 2022, tako da se analiza le-teh šele začne. Na splošno države članice ugotavljamo, da je izredno težko analizirati kakovost postrganih podatkov. V prvi vrsti zaradi nestrukturirane oblike samih podatkov in morebitnih napak pri pretvorbi posameznih sklopov besedila v strukturirano obliko in nenazadnje tudi zaradi pomanjkanja drugih (primerljivih) virov. Ena prvih nalog pri analizi podatkov je, da vsaka država na svojih podatkih preveri, v kolikšni meri delodajalci oglašujejo »delo od doma« oz. če ga pri objavi oglasa sploh omenjajo, kot eno izmed oblik dela, ki se pojavlja v sodobnem času. Na področju ugotavljanja kakovosti podatka o poklicu je bil zaključen drugi krog preverjanja kakovosti, obkraj na osnovi vzorca po cca. 300 oglasov. V prvem krogu je bil delež pravilno kodiranih poklicev približno 55 %, v drugem krogu pa je ta delež znašal okoli 45 %. Pri tej analizi je sodelovalo 6 držav, rezultati glede pravilno določene kode poklica po ISCO za posamezno državo pa so bili sledeči: Avstrija 42 %, Italija 47 %, Bolgarija 45 %, Slovenija 45 %, Poljska 58 % in Romunija 59 %. Prav tako smo ugotovili, da je najpogostejši razlog pravzaprav neustrezna (nezadostna) označitev sklopa teksta, ki opredeljuje delovno mesto/poklic, na osnovi katerega bi se lahko določilo pravilno ISCO kodo. Delo na tem področju se bo še nadaljevalo, saj je poklic eden izmed pomembnejših spremenljivk. Eurostat pripravlja t. i. zlate standarde, na podlagi katerih bi se dejansko lahko izmerile izboljšave po opravljenih metodoloških posegih na področju ontologije. Priprava zlatih standardov se izvaja v sodelovanju med državami in Eurostatom, naša glavna naloga je bila povezovanje podjetij, ki se pojavljajo v vzorcu zlatega

standarda, z uradnimi podatki v PRS. Preliminarne analize določanja dejavnosti poslovnega subjekta pa nakazujejo slabše rezultate kot pri določanju poklica. Na podlagi pripravljene vzorca 500 poslovnih subjektov smo preverjali ali je pravilna vsaj ena izmed treh določenih področij dejavnosti. Dejavnost se določa na osnovi naziva podjetja in opisa s pomočjo besedilnega rudarjenja. Na podlagi začasnih rezultatov smo ugotovili, da je pravilno določenih področij dejavnosti cca 14 % (med tremi navedenimi dejavnostmi je ena pravilna, glede na glavno dejavnost registrirano v Poslovnem registru). Tu je potrebnega še veliko dela, saj je dejavnost prav tako ključna spremenljivka za nadaljnje analize. V skupini OBEC sodelujemo le kot opazovalci, vendar smo včasih kljub temu tudi mi vpleteni v določene naloge. Trenutno je glavna naloga na tem področju izobraziti uporabnike za uporabo internetnih strgalnikov na skupni internetni platformi za pridobivanje podatkov Web Intelligence Hub Platform (WIHP). Proti koncu 2022 smo dobili nalogo naložiti internetne naslove relevantnih virov na platformo in jih postrgati. Iz postrganih strani podjetij smo morali oceniti njihovo prisotnost na socialnih medijih. Naloga se trenutno še izvaja, rok je do februarja.

1522-22-0002 - "Učenje in izobraževanje odraslih" v 2022

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen projekta je zagotavljanje kakovosti raziskave s kakovostnim metodološkim delom pri pripravi terenskega dela raziskovanja "Učenje in izobraževanje odraslih" (UIO) v letu 2022. Cilj projekta je priprava vprašalnika v skladu z zahtevami metodologije. V pripravo vprašalnika bomo vključili testiranje novih spremenljivk UIO, implementacijo ključnih socialnih spremenljivk in izboljšanje obstoječih spremenljivk. Izvedli bomo kognitivno in tehnično testiranje vprašalnika in naključnega izbora NFE dejavnosti. Izvedli bomo tudi usposabljanje anketarjev za zagotavljanje kakovosti terenskega dela.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je potekal 8 mesecev, in sicer od 1. 10. 2021 do 31. 8. 2022 v okviru GA No. 101051321 - 2021-SI-AES. Vključevanje odraslih v vseživljenjsko učenje je strateško vprašanje agende evropske politike in vprašanje na nacionalni ravni v Sloveniji (Resolucija o načrtu izobraževanja odraslih v republiki Slovenije za 2013-2020 in 2021-2030). Krepitev spretnosti odrasle populacije je osnova nacionalne in evropske agende. Za podporo takšne usmeritve so potrebni kvaliteten podatki o udeležbi odraslih v formalnem, neformalnem in priložnostnem izobraževanju, njihove lastnosti in pridobljene veščine. Anketa o izobraževanju odraslih (evropsko: AES), oziroma Učenje in raziskovanje odraslih (UIO), je zasnovana tako, da pridobi želene podatke. AES je kompleksna raziskava z veliko spremenljivkami, ki se v letu 2022 izvaja četrtič. Za ohranjanje skladnosti skozi leta vsebine ni bistveno spremenila, vendar pa je vključitev AES v Uredbo o integrirani evropski socialni statistiki (IESS) - Uredba (EU) 2019/1700 povzročila nekaj metodoloških sprememb (spremembe v populaciji, opredelitvi in vključitev standardnih socialnih spremenljivk in izboljšava obstoječih spremenljivk). Te spremembe so zahtevale precejšnjo mero metodološkega dela, ki ga je bilo treba opraviti z namenom zagotoviti visoko kakovost in reprezentativnost podatkov, kar je bil tudi glavni namen razpisanega granta. Izvajanje granta se je začelo v začetku oktobra 2021 z metodološkim pregledom in izboljšavo obstoječih spremenljivk v vprašalniku AES ter z dodajanjem novih spremenljivk. Sledila je prilagoditev starega vprašalnika oziroma priprava novega vprašalnika, skladnega z zahtevami za 2022 izvedbo AES ter priprava navodil za programiranje WEB vprašalnika. Vprašalnik WEB je bil programiran v programu Blaise 5, s pomočjo katerega smo izvedli kognitivno testiranje. Na podlagi izsledkov kognitivnega testiranja so bili pripravljene popravki WEB vprašalnika, ki je bil pred in po kognitivnemu testiranju tudi tehnično testiran. Pripravljena so bila navodila za programiranje vprašalnika CAPI, ki je bil programiran v programu Blaise 4. Z dodatnim tehničnim testiranjem in prilagajanjem vprašalnika CAPI sta bili obe verziji vprašalnika pripravljena za izvedbo raziskovanja. Na osnovi vprašalnika CAPI je bila pripravljena tudi testna verzija vprašalnika za usposabljanje anketarjev. Pripravljena so bila spremena in metodološka gradiva za anketarje. S tem je bil projekt zaključen konec avgusta 2022.

1522-22-0003 - Evropsko profiliranje skupin podjetij za leto 2021

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen projekta je povečati kakovost nacionalnega statističnega poslovnega registra in prispevati h kakovostnejšemu evropskemu registru skupin podjetij. Z evropskim profiliranjem skupin podjetij z državo nadzora v Sloveniji se bo povečala kakovost podatkov o velikih in najpomembnejših večnacionalnih skupinah podjetij. V okviru projekta bomo evropsko profilirali tri večnacionalne skupine podjetij z nadzorom v Sloveniji v skladu s programom za evropsko profiliranje in partnersko profilirali nacionalne enote v dvajsetih skupinah podjetij za leto 2021. Rezultate evropskega profiliranja bomo vnesli v Eurostatovo aplikacijo IPT. Za leto 2022 bomo pripravili poročilo z informacijami o spremembah v obravnavanih skupinah za leto 2022.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V letu 2022 smo v okviru granta izvajali evropsko profiliranje skupin podjetij. Profiliranje je potekalo v skladu s programom evropskega profiliranja za obdobje od 2021 do 2023, ki je bil potrjen s strani BSDG (direktorjev poslovnih statistik). Za triletno obdobje smo prejeli seznam sedmih večnacionalnih skupin podjetij (MNE); v letu 2022 smo izvedli evropsko profiliranje za tri MNEje. Poleg tega smo izvajali nacionalno profiliranje, kar pa ni potekalo v okviru granta. Nacionalno in evropsko profiliranje je bilo izvedeno konsistentno v skladu z obstoječo metodologijo. V skladu z rokovnikom smo za leto opazovanja 2021 izvedli začetno profiliranje za dve MNE (eno intenzivno in eno namizno) in ponovno profiliranje ene MNE z nadzorom v Sloveniji. V septembru 2022 smo se sestali s predstavniki MNE, ki smo jo intenzivno profilirali. Tri MNE smo izbrali v sodelovanju statističnih domen strukturalna statistika podjetij (SSP), statistika o tujih podjetjih (IFATS) in nacionalni računi. Partnersko smo sodelovali pri profiliranju 23ih MNEjev ter preverili, ali so bile spremembe v izbranih skupinah podjetij v letu 2022. Zahtevane podatke na ravni skupine podjetij, globalnih podjetij, podjetij in pravnih enot smo v skladu z roki vnesli v orodje IPT (Interactive Profiling Tool). V letu 2022 je bilo nekaj sprememb v orodju IPT in smo lahko vnašali relacije med pravnimi enotami tako kot v aplikaciji EGR IM. Pri evropskem in nacionalnem profiliranju smo v letu 2021 tvorili 21 kompleksnih podjetij, ki so obsegala 75 pravnih enot. Podatki za kompleksna podjetja so se vnesli v bazo SPRS v Oraclu in sicer v tabeli K_SPRS_ENT in K_SPRS_LEU_PO_IMPUT (spremenljivka, katere pravne enote so del kompleksnega podjetja). Statistična enota podjetje se uporablja v statističnih domenah, ki imajo podjetje v uredbi določeno kot enoto opazovanja. V poročilu granta (deliverable 1.3) smo zapisali način izbora MNEjev, predloge za izboljšanje funkcionalnosti in večjo avtomatizacijo orodja IPT in navedli ugotovitve. Predloge za izboljšavo IPT smo posredovali Eurostatu pred zaključno delavnico granta, kjer so predloge vseh držav pregledali in nas na delavnici seznanili s spremembami v orodju IPT v 2023. Pri partnerskem profiliranju imamo na voljo še manj informacij (kot pri MNE z nadzorom v Sloveniji), saj gre običajno za manjše pravne enote. S profiliranjem se izboljša kakovost statistične SKD za dejavnosti holdingov in uprav podjetij. V dogovoru z nacionalnimi računi se pri izvajanju profiliranja MNE te dejavnosti dodatno pregleda glede na kriterije in nato po potrebi da predlog na skupino za SKD po spremembi dejavnosti. V letu 2022 je skupina za SKD potrdila spremembo statistične SKD za dve pravni enoti. Nerealizirani so bili stroški za službeno pot v Luksemburg za dve osebi, ker je bila zaključna delavnica izvedena on-line.

1522-22-0004 - Uskladitev asimetrij pri podatkih o uvozu blaga

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Z uvedbo zakonodaje EBS (European Business Statistics) dne 1. 1. 2022 bo obvezna izmenjava mikro-podatkov (MDE - micro data exchange) med nacionalnimi statističnimi uradi. V okviru granta bomo izvedli aktivnosti v povezavi z preučevanjem in uskladitvijo asimetrij znotraj EU na podlagi podatkov MDE ter razvili metodologijo za sistematično spremljanje asimetrij. Aktivnosti bodo potekale v okviru dveh delovnih paketov. Namen prvega delovnega paketa (WP1) je sprejem ustreznih sistematičnih mer za zmanjšanje in uskladitev pomembnih asimetrij pri podatkih o uvozu blaga znotraj EU podatkov z uporabo podatkov sistema MDE na mesečni osnovi. Cilj delovnega paketa je zmanjšanje neskladij v zbranih podatkih. Namen drugega delovnega paketa (WP 2) je vzpostavitev sistema za sistematično odkrivanje in klasificiranje asimetrij. Namen tega dela je razvoj metodologije za spremljanje asimetrije na podlagi podatkov MDE in prevod v algoritem in tehnično rešitev. Cilj je implementacija IT orodja za sistematično spremljanje asimetrije na podlagi MDE podatkov.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V okviru prvega delovnega paketa WP1 smo najprej analizirali in preučili kakovost novih virov podatkov (MDE – micro data exchange, MDC – meta data coverage) in na ta način tudi opredelili njihovo dejansko uporabno vrednost za preučevanje asimetrij v podatkih o blagovni menjavi znotraj EU. Analiza je pokazala slabšo kakovost prejetih podatkov, predvsem za prva referenčna obdobja, kot tudi njihovo slabšo uporabno vrednost za preučevanju asimetrij, kar se je izkazalo tudi pri nadaljnjem delu v obeh delovnih paketih. V nadaljevanju smo z uporabo novega vira podatkov MDE, za obdobje od januarja do aprila 2022, preučili in uskladili nekaj največjih izbranih asimetrij. Kakovost podatkov smo analizirali predvsem z vidika uporabe za prvo objavo T+35. Tudi v drugem delu Granta se bo delo na preučevanju in usklajevanju asimetrij nadaljevalo še za preostala referenčna obdobja leta 2022. Začeli smo aktivno sodelovati tudi z drugimi državami članicami, da uspešnejše, lažje in hitreje uskladimo čim več večjih in obstojnejših asimetrij v podatkih in s tem še izboljšamo kakovost podatkov o uvozu blaga znotraj EU kot tudi MDE podatkov o izvozu blaga v druge države članice EU. Na to temo je bila 20. septembra 2022 organizirana virtualna delavnica o asimetrijah. Članice smo prejele tudi posvetovalni vprašalnik o nacionalnih prioritetah v povezavi z delom na preučevanju in usklajevanju asimetrij, ki bo po zaključku Granta postala redna mesečna naloga. V okviru drugega delovnega paketa WP3 smo razvijali ustrezen metodološki koncept za spremljanje in razvrščanje asimetrij v podatkih o blagovni menjavi znotraj EU po posameznih državah članicah. V tem delu je ostalo odprtih še nekaj metodoloških vprašanj v povezavi z zahtevnejšimi asimetrijami v podatkih, ki so povezane s poenostavitvami, zamiki v poročanju, tristranski trgovini, podatkih iz drugih virov, ki niso zbrani preko Intrastat vprašalnika. Razvoj algoritma in njegova implementacija v IT orodje R je trenutno še v začetni razvojni fazi, predvsem zaradi slabše kakovosti prvih paketov MDE podatkov. Nadaljevali smo z delom na metodološkem konceptu, saj so določena pomembna metodološka vprašanja ostala še odprta. Hkrati pa smo implementirali razviti algoritem v IT orodje ga testirali na pravih podatkih in odpravili pomanjkljivosti, ki se bodo mogoče pokazale v času testiranja. Rezultat projekta bo tudi predstavitev orodja drugim državam članicam na eni od delovnih skupin mednarodne trgovine z blagom.

1522-22-0005 - Izboljšave nacionalnih računov in ocenjevanja BND

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

V okviru granta bosta potekala dva projekta, in sicer projekt 3 (WP1) in projekt 6 (WP2). Projekt 2 (WP1): Nacionalni računi morajo biti integrirani v treh dimenzijah: horizontalno, vertikalno in v povezavi z stanji in tokovi. S tem projektom se osredotočamo na izboljševanje vertikalne usklajenosti, to je na ohranjanje identitete med nefinančnimi in finančnimi transakcijami v sistemu računov, vendar s poudarkom, da ohranjamo tudi ostale dimenzije. Eurostat in ECB sta oblikovala posebna priporočila za izboljšavo vertikalne usklajenosti. Namreč enoten pristop reševanja neskladij s pomočjo teh priporočil bo hkrati omogočil tudi večjo primerljivost vertikalne usklajenosti med državami, zato bomo pri izvajanju projekta sledili tem priporočilom. Cilji projekta: (1) Ugotoviti obstoječa vertikalna neskladja na bilančni postavki Neto posojanje/neto izposojanje tako na letni kot četrtni ravni, ki se jih izrazi v % od BDP; (2) Ugotoviti kako se omenjena neskladja pojavljajo; (3) Ugotoviti iz katerih transakcij v sosledju računov izvirajo neskladja, ki se odražajo na bilančni postavki Neto posojanje/neto izposojanje; (4) Ugotoviti neskladnosti za določene postavke kot je zavarovanje ali pokojnine; (5) Zmanjšanje nekaterih največjih in najbolj relevantnih neskladij ter neskladij, ki so posledica pristranskosti na strani nefinančnih in/ali finančnih računov; (6) Ugotoviti neskladja med računom tujina v nefinančnih sektorskih računih in plačilno bilanco, razloge za neskladja in poskušati le-to čim bolj manjšati. Projekt 6 (WP2): V skladu s priročnikom ESA 2010 je potrebno proizvodnjo stanovanjskih storitev ovrednotiti po vrednosti najemnine, ki jo plača najemnik za nastanitev, ob upoštevanju dejavnikov, kot so lokacija, ugodnosti v soseščini itd., kot tudi velikost in kakovost samega stanovanja. Zaradi zakonodaje (uredba Evropske komisije), moramo merilo uspešnosti posodobiti vsaki sedem let. Glede nato, da je bila zadnja anketa izvedena za leto 2017 nameravamo pridobiti podatek

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V okviru projekta sta predvidena dva delovna paketa. Prvi delovni paket (WP1) se je pričel izvajati šele 1. 1. 2023. V okviru drugega delovnega paketa (WP2: izračun povprečne najemnine) je SURS pridobil podatke Evidence trga nepremičnin od GURS (Geodetske uprave Republike Slovenije). Podatke smo naložili v lastno bazo za obdobje 2013-2020. Podatki so uporabni z omejitvami. Zavedamo se, da podatki, ki se zbirajo za potrebe obdavčitve niso popolni (siva ekonomija – vsi najemodajalci ne poročajo) in drugič, glede na to, da se plačuje davek od poročanega zneska davek je cilj poročevalski enot poročati nižje najemnine kot jih najemodajalci dobijo (napačno poročanje). Analizirali smo povprečne najemnine za celotno Slovenijo in za Ljubljano. Zavedamo se namreč, da se najemni trg obnaša tržno samo v glavnem mestu z bližnjo okolico. V ostalih področjih pa so najemnine v primerjavi z Ljubljano zelo nizke. Pri analizi podatkov (najemnih poslov) smo zasledili, da je zelo veliko najemnih poslov, ki so nižji od socialnih (netržnih najemnin) in veliko poslov, ki so vezani na oddajo majhnih površin iz katerih je razvidno, da gre za oddajanje sob. Pri izračunu povprečne najemnine omenjenih poslov nismo upoštevali pri izračunu. Povprečna najemnina izračunana za Slovenijo v preučevanem obdobju je bila zelo stabilna in se lahko sprašujemo ali podatki sploh odražajo dejansko stanje na trgu. HICP za tržne najemnine je zaznal v preučevanem obdobju cenovno nihanje, katero ni razvidno na podlagi registra (glej tabelo spodaj). Zaznana pa je rast najemnin v Ljubljani, kar je seveda posledica kratkoročnega najema preko digitalnih platform (Airbnb, Booking,...).

1522-22-0006 - Aktivno in neaktivno prebivalstvo 2022

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen projekta je pridobitev novih statističnih podatkov povezanih s trgov delo, ki so ključnega pomena za razumevanje in interpretiranje vrzeli podatkov med delovnimi mesti in spretnostmi, potrebnimi za zasedbo delovnega mesta, ter zadovoljitev visokega povpraševanja po podatkih o delu preko digitalnih platform, ki se je v zadnjih letih močno razširilo in razvilo. Projekt je sestavljen iz dveh delovnih sklopov: (i) implementacija

priložnostnega modula 2022 o spretnostih pri delu, ki se izvaja v skladu z delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/256 in izvedbeno uredbo 2020/1642 (WP1); ter (ii) pilotno zbiranje podatkov o platformnem delu (DPE), ki se izvaja na podlagi 14. člena Uredbe (EU) 2019/1700 Evropskega parlamenta in Sveta (WP2). Glavni cilj projekta je zbiranje metodološko veljavnih in mednarodno primerljivih podatkov na temo spretnosti in znanja pri delu ter platformnega dela. Za doseg tega cilja so planirane naslednje naloge tekom izvajanja projekta: preučevanje metodologije, oblikovanje in kognitivno testiranje vprašalnika, vzorčenje, priprava na terensko delo (usposabljanje anketarjev) in samo izvajanje terenskega dela, priprava podatkov, priprava pravil urejanja in imputacije, statistično urejanje podatkov, analiza podatkov, objava podatkov in priprava končnega poročila. Pričakovani rezultati implementacije priložnostnega modula in pilotnega zbiranja podatkov nas bodo usmerjali in vodili tudi v bodoče pri analizah podatkov o spretnostih pri delu in platformnem delu.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V okviru projekta potekata dve aktivnosti. Aktivnost 1: Implementacija priložnostnega modula 2022 o spretnostih pri delu (Ang. Implementation of the 2022 LFS ad hoc subject »job skills«): Aktivnost se je začela izvajati v 3. četrtletju 2021 (avgust) in bo predvidoma trajala do maja 2023. V začetku leta 2022 so potekala usposabljanja terenskih in telefonskih anketarjev glede priložnostnega modula 'Spretnosti pri delu'. Čez celotno leto 2022 se je izvajalo terensko delo - priložnostni modul se je spraševal v prvem valu, v vseh četrtletjih, skozi vse leto. Podatke smo četrtletno prevzemali in vnašali v bazo. V začetku leta 2023 bomo podatke uredili in analizirali. Konec marca 2023 je predvidena objava podatkov in posredovanje končnih urejenih podatkov na Eurostat. Do konca maja 2023 bomo za Eurostat pripravili končno poročilo. Do sedaj so bili vsi cilji projekta doseženi znotraj časovnice. Aktivnost 2: Pilotno zbiranje podatkov o platformnem delu (DPE) (Ang. Field-test on Digital Platform Employment (DPE)): Aktivnost se je začela izvajati v 3. četrtletju 2021 in bo predvidoma trajala do konca junija 2023. V začetku leta 2022 so potekala usposabljanja terenskih in telefonskih anketarjev glede pilotnega zbiranja podatkov o platformnem delu (DPE). Čez celotno leto 2022 je potekalo zbiranje podatkov – pilotno zbiranje podatkov o platformnem delu je potekalo v drugem valu, v vseh četrtletjih, skozi celo leto. Podatke smo četrtletno prevzemali in vnašali v bazo. V začetku leta 2023 bomo podatke uredili in analizirali. Konec marca 2023 je predvideno posredovanje končnih urejenih podatkov na Eurostat. Do konca junija 2023 bomo za Eurostat pripravili končno poročilo. Do sedaj so bili vsi cilji projekta doseženi znotraj časovnice. V sklopu obeh aktivnosti (aktivnost 1 in aktivnost 2) je bila načrtovana in izpeljana tudi zaposlitev za določen čas v trajanju 18 mesecev.

1522-22-0007 - Delo in življenjski pogoji 2022

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt je namenjen razvoju Raziskovanja Življenjski pogoji (SILC), ki se v Sloveniji redno izvaja od leta 2005, izvedbi novega raziskovanja Delo in življenjski pogoji (IALC) ter izboljšavi infrastrukture pri zbiranju podatkov. Projekt pokriva tako vsebinske (SILC in IALC) kot tehnične vidike raziskovanj. Namen prvega delovnega paketa (WP1) projekta je izvedba ad hoc modula 2022 Zdravje in kakovost življenja v skladu z delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/1721 z dne 17. november 2020 in v skladu z izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/2042 z dne 16. december 2019. V okviru projekta bo izvedena priprava vprašalnika za ad hoc modul skupaj s kognitivnim testiranjem, zbiranje podatkov, statistično urejanje podatkov in diseminacija podatkov. Vsi ti procesi se izvajajo skupaj z redno raziskavo SILC. V prvem delovnem paketu je osnovni cilj pridobitev in objava podatkov o zdravju in kakovosti življenja. Del o zdravju je sestavljen iz več vsebin - zdravstveno varstvo, determinante zdravja ter podrobnosti o zdravstvenem stanju in invalidnosti. Del ad hoc modula o kakovosti življenja je sestavljen iz dveh ločenih vsebin, in sicer blaginja in socialna vključenost v družbo. Celoten ad hoc modul je sestavljen iz 40 spremenljivk. Za doseg tega cilja je potrebno najprej pripraviti vprašalnik. Vprašalnik smo pred izvedbo kognitivno testirali, da smo ugotovili, če so vprašanja postavljena pravilno in hkrati tudi razumljiva anketiranim osebam. 31.1. smo začeli zbiranje podatkov od gospodinjestev (CATI), terensko zbiranje podatkov se bo predvidoma začelo marca. Po končanem procesu zbiranja podatkov, bo sledila obdelava zbranih podatkov. Končni cilj je posredovanje podatkov na Eurostat ter diseminacija podatkov na spletni strani SURS. Drugi delovni paket (WP2) je namenjen izvedbi raziskovanja Delo in življenjski pogoji IALC. V času covid-19 krize se je pokazala mednarodna potreba po podatkih o dohodkih in življenjskih pogojih, s katerimi bi lahko spremljali posledice covid-19 krize in okre

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V okviru projekta so potekali trije delovni paketi, za katere je bilo januarja 2022 poslano prvo vmesno poročilo, avgusta 2022 pa drugo. Za delovni paket 1 (SILC ad-hoc modul) je bila v preteklem letu izvedena priprava na anketiranje (priprava vprašalnika, kognitivno testiranje, priprava programa za vnos podatkov pri anketiranju) in anketiranje, ki je bilo podaljšano zaradi težav pri pridobivanju anketarjev. Tako so morali obstoječi anketarji pokrivati večja področja in imeli posledično večjo obremenitev dela. Predvidena je bila tudi obdelava podatkov in priprava podatkov za prenos na Eurostat konec decembra 2022. Ta rok smo zamudili zaradi več dejavnikov. Najprej je bilo podaljšano anketiranje, pri obdelavi podatkov pa smo prenašali vse podatke iz baze ORACLE v bazo SQL, zamenjalo se je celotna IT ekipa. Decembra smo tako Eurostatu posredovali le začasne nepopolne podatke, končni podatki bodo Eurostatu posredovani v prvem trimesečju leta 2023. V okviru delovnega paketa 2 (Delo in življenjski pogoji - IALC) smo mesečno od januarja do decembra 2022 zbirali podatke in zbrane podatke pošiljali Eurostatu: za Q4 2021 v februarju 2022 (M8), za Q1 2022 v maju 2022 (M11), za Q2 2022 v avgustu 2022 (M14) in za Q3 2022 v novembru 2022 (M17). Eurostatu smo poslali tudi tri poročila o kakovosti: za Q4 2021 v avgustu, 2022 (M14), za Q1 2022 v septembru 2022 (M15) in za Q2 2022 v decembru 2022 (M18). Za delovni paket 3 (Infrastruktura) smo junija 2022 posredovali dokument z zahtevami za podizvajalca.

1522-22-0008 - Evropski zeleni dogovor

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Leta 2019 je bil predstavljen Evropski zeleni dogovor (European Green Deal). Cilj nove politike je priprava in izvedba potrebnih ukrepov za to, da bi Evropa do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina, za kar bi bila potrebna temeljita preobrazba evropskega energetskega sistema. Zeleni dogovor je pomemben tudi z vidika gospodarskega okrevanja po covid-19. Načrtovanje in spremljanje ciljev politike zahtevata razvoj in razpoložljivost zanesljivih, visoko kakovostnih podatkov na vse bolj razčlenjeni ravni. Grant projekt je priložnost za Statistični urad RS (SURS) za nadgradnjo statistike za izpolnjevanje sedanjih in prihodnjih podatkovnih zahtev na nacionalni in evropski ravni. Cilji projekta: a) razvoj metodologije in pridobivanja novih, bolj razčlenjenih podatkov o porabi električne energije v cestnem prometu kot nadaljevanje dela, ki se je začelo v letu 2021 s projektom ocenjevanja skupne porabe energije v cestnem prometu. b) razvoj metodologije za račune okoljskih subvencij in podobnih transferjev, razčlenitev podatkov po institucionalnih sektorjih, ki subvencije in podobne transferje prejemajo po vseh dejavnostih SKD prejemnika, ter izdelava podatkov po Klasifikaciji aktivnosti in izdatkov za varovanje okolja (CEPA) (če mogoče tudi po Klasifikaciji dejavnosti upravljanja virov (CREMA), v skladu s predlogom Eurostata za spremembo Uredbe (EU) 691/2011 o evropskih okoljskih računih. c) razvoj metodologije za ekosistemske račune za pripravo izbranih ocen podatkov v računih glede na razpoložljive vire podatkov v skladu s

predlogom Eurostata za spremembo Uredbe.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V okviru WP1 smo se ukvarjali s pripravo ocene o porabi električne energije v cestnem prometu za vozila BEV in PHEV. Opravljen je bil pregled literature in metodologije iz drugih držav. Hkrati so bili pridobljeni potrebni podatki, pripravljena metodologija za izračun rezultatov in izvedeni izračuni. Ob tem smo izračune izvedli za različne kategorije vozil pri posameznih segmentih, na primer znotraj individualnih vozil. Hkrati z navedenim smo, v okviru modeliranja, testirali demo različico programa Homer Grid. V okviru WP2 je bil na področju spremljanja okoljskih transferjev izveden študij metodologije, identificirana so bila metodološka vprašanja na evropski in nacionalni ravni, opravljena je bila tudi poizvedba razpoložljivih statističnih in administrativnih virov podatkov. V sodelovanju z nacionalnimi računi je bila opravljena analiza uporabnih statističnih podatkov in administrativnih virov. Oblikovan je bil nacionalni pristop za pripravo podatkov ter pripravljen preračun podatkov. Sledilo je vrednotenje pridobljenih podatkovnih virov ter ugotavljanje kakovosti podatkovnih virov. Pri WP3 je bila opravljena analiza potencialnih nacionalnih virov podatkov za račune obsega ekosistemov in ekosistemskih storitev ter podrobni pregled razpoložljivosti statističnih in administrativnih podatkov za različne obstoječe kazalnike in vrste ekosistemskih storitev. Pripravljen je bilo gradivo za izvedbo delovnega sestanka z administrativnim virom podatkov (ARSO) za namen prevzema podatkov o obsegu ekosistemov za eno ali več časovnih točk, ki bo osnova za nadaljnji razvoj. Opravljena je bila tudi strokovna priprava za študijski obisk v Estoniji za področji računov obsega ekosistemov in računov ekosistemskih storitev.

1522-22-0009 - Ankete o poslovnih tendencah in potrošnikih 22/23

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Namen raziskovanja je zbiranje informacij o trenutnem stanju glavnih ekonomskih kazalnikov ter ocen njihovega gibanja v naslednjih mesecih na področjih predelovalnih dejavnosti, trgovine na drobno, gradbeništva, storitvenih dejavnosti in med potrošniki. Raziskovanje izvajamo s poenotenim vprašalnikom, na podlagi poenotene metodologije in z enako periodiko, kakor jo izvajajo v državah članicah EU. Prednost zbiranja teh podatkov je, da so objavljeni zelo hitro, to je še pred iztekom referenčnega meseca. Cilj je izračun kazalnikov zaupanja v predelovalnih dejavnostih, trgovini na drobno, gradbeništvu, storitvenih dejavnostih, kazalnika zaupanja potrošnikov ter gospodarske klime.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Skladno z načrtom v pogodbi, raziskovanje poteka s poenotenim vprašalnikom in na podlagi poenotene metodologije. V letu 2022 smo na področju Poslovnih tendenc začeli spremljati kazalnik Labour hoarding indicator. Prvič smo začeli z objavljanim kazalnika negotovost (maj 2022), ki smo ga začeli zbirati v maju 2021. Aktivnosti iz prejšnjega obdobja se nadaljujejo. Z marcem 2022 smo tudi pripravili in poslali zgodovinske serije za Labour hoarding indicator in začeli z mesečnim pošiljanjem tega kazalnika na EK.

1522-22-0010 - Harmonizacija statističnih metod in orodij

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt STACE je mednarodni projekt, katerega cilj je vzpostavitev centra odličnosti za statistična orodja in metode, ki pokrivajo področji analize časovnih vrst in statistične zaščite podatkov. Pogoj je, da so metode in orodja prenosljiva med organizacijami držav članic ESS. Projekt je nadaljevanje dela prejšnjih projektov, ki so se ukvarjali z isto tematiko. Sodeluje 12 držav članic, koordinator celotnega projekta je statistični urad Bolgarije. Projekt je razdeljen v dva dokaj neodvisna dela, od katerih eden pokriva metodologijo in orodja za analizo časovnih vrst, vodi ga francoski statistični urad; del projekta, ki pokriva statistično zaščito podatkov, deluje pod okriljem nizozemskega statističnega urada. Sama harmonizacija metodologije in programske opreme poteka na nivoju EU že od 90. let prejšnjega stoletja. Dosedanji uspehi na tem področju so: dokument s smernicami za analizo časovnih vrst, prosto dostopna odprtokodna programska oprema (JDemetra+, TauArgus, MuArgus, sdcMicro, sdcTable), priročnika za statistično zaščito podatkov in analizo časovnih vrst ter vzpostavitev delovnih skupin (uporabniških in ekspertnih), preko katerih poteka razvoj in uvedba harmonizirane metodologije in orodij. Rezultat projekta bo izpeljana nadgradnja (izračun hitrih ocen, časovna razčlenitev statistik itd.) in vzpostavitev večletnega vzdrževanja harmonizirane programske opreme za uradno statistiko, kamor sodijo tudi morebitne potrebne nadgradnje. SURS bo sodeloval pri testiranju programske opreme, dopolnitvi obstoječih navodil za uporabo, priročnikov in ostale dokumentacije.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Grant STACE (Statistical Methods and Tools for Time Series, Seasonal Adjustment and Statistical Disclosure Control) je sestavljen iz dveh delov: analize časovnih vrst (TSA - Time Series Analysis) in statistične zaščite (SDC - Statistical Disclosure Control). SURS sodeluje pri obeh delih, predvideno število delovnih dni v okviru TSA je 144, v okviru SDC pa 110. Večjih odstopanj pri izvajanju granta ni. Do zdaj je bilo opravljenih 11,5 dni v okviru TSA in 10,8 dni v okviru SDC. Na začetku granta smo se udeleževali predvsem srečanj, v nadaljevanju pa smo tudi testirali novo programsko opremo in komentirali dokumente v zvezi z analizo časovnih vrst in statistično zaščito. V letu 2022 smo se v okviru TSA udeležili petih srečanj (aprila in junija smo se udeležili na daljavo 5. in v živo 6. srečanja TSACE (Time Series Analysis Center of Excellence), septembra na daljavo delavnice o metodah časovnih vrst za uradno statistiko (Workshop on Time Series Methods for Official Statistics), oktobra v živo 4. srečanja uporabniške skupine za analizo časovnih vrst (TSAUG), decembra pa spletnega seminarja Using JDemetra+ in R: from version 2 to version 3), podali opis desezoniranja na SURS v času covid-19, komentirali predlog nove različice smernic evropskega statističnega sistema za desezoniranje, testirali in komentirali novo različico JDemetra+ 3.0.0. V okviru SDC smo se udeležili štirih srečanj (februarja smo se udeležili na daljavo 2. srečanja uporabniške skupine za statistično zaščito (UGSDC), marca na daljavo dveh srečanj STACE-SDC, septembra pa na daljavo in v živo delavnice uporabniške skupine za statistično zaščito (UGSDC Workshop)), testirali in komentirali novi različici Mu-Argus 5.1.7 ter Tau-Argus 4.2.3 in R paket rtaugus. Do konca trajanja granta je predvideno sodelovanje na enak način kot do zdaj (udeležbe na srečanjih, testiranje nove programske opreme, komentiranje dokumentov), vendar predvidenega števila delovnih dni zelo verjetno ne bo možno realizirati (tudi zaradi kadrovskih razlogov).

1522-22-0011 - Evropske statistične igre 2022/2023

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Statistični urad Republike Slovenije (SURS) je glavni proizvajalec in koordinator državne statistike v Sloveniji. Njegovo poslanstvo je med drugim tudi premostiti vrzel med statističnimi podatki in deli družbe, ki nimajo strokovne potrebe po statistiki in jih ti podatki ne zanimajo. Med

temi je nekaj uporabniških skupin kot so splošna javnost, srednješolci, osnovnošolci, itn., ki se obstoja uradnih statističnih podatkov in njihovega pomena sploh ne zavedajo. Širjenje statistične pismenosti med dijaki in učitelji v srednjih šolah s poudarkom na pravilnem razumevanju statističnih podatkov in njihovi pravilni rabi, širjenje zanimanja za statistiko, za študij statistike, za opravljanje poklica, povezanega s statistiko. Projekt daje SURS-u dragoceno priložnost za izboljšanje prepoznavnosti uradne statistike med temi uporabniki. Poleg tega jim bo udeleževanje v tekmovanju pomagalo pridobiti nova znanja in veščine za razumevanje in razlago statistik. S tem projektom bo SURS prispeval k skupnemu cilju EU za posodobitev komunikacije in širjenja skupne evropske statistike. Glavni cilj projekta je doseči čim večje število prijav na tekmovanje (vsaj 1.000 dijakov) in zjeti čim večje število mentorjev (okoli 80) in srednjih šol (okoli 60) ter uspešno izvesti tekmovanje. Želena udeležba si bomo prizadevali doseči z izvedbo različnih promocijskih aktivnosti: promocija tekmovanja med učitelji (e-obveščanje vseh srednjih šol in učiteljev, sodelovanje z Zavodom RS za šolstvo, Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport in interesnimi društvi učiteljev), izvedba 8 različnih spletnih seminarjev za učitelje (potencialne mentorje) in dijake (udeležence tekmovanja), priprava raznovrstnega promocijskega materiala in izobraževalnega gradiva, ki bo namenjen širjenju informacij o tekmovanju, npr. kampanja mestnih plakatov (500 plakatov v 22 različnih slovenskih mestih), dva promocijska videa, preglednice za matematiko (prejme cela generacija dijakov iz 1. letnika srednjih šol), izobraže

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Izvedli smo različne promocijske aktivnosti ter večji del organizacijskih nalog. V okviru projekta so bile zaenkrat izpeljane vse planirane aktivnosti. Njihovo izvedbo je koordiniral SURS, del nalog so v vlogi podizvajalca opravili tudi člani Statističnega društva Slovenije. Med 1. in 15. decembrom 2022 smo izvedli šolski del tekmovanja, na katerega se je prijavilo največ udeležencev do sedaj, in sicer 490 ekip ali 1.247 dijakov iz 57 srednjih šol, ki so tekmovali pod mentorstvom 83 učiteljev. Dne 11. 1. 2023 se je začel državni del tekmovanja, na katerega se je uvrstilo največje število ekip na dosedanjih tekmovanjih (93). Izvedba projekta poteka po predvidenem časovnem načrtu in v planiranem obsegu kljub temu, da je bil grant podpisan z večtedensko zamudo. Posledica zamude so bili zelo kratki roki za izvedbo nekaterih aktivnosti (priprava matematičnih nalog za tekmovanje, priprava razlagalnih videov). Za promocijsko kampanjo tekmovanja po e-pošti smo načrtovali uporabiti eno od marketinških e-mail orodij, za katero pa z MJU nismo uspeli pravočasno uskladiti vseh tehničnih zahtev. Zaradi podražitve storitev tiska je bila kampanja z mestnimi plakati realizirana v manjšem obsegu kot smo jo planirali; namesto načrtovanih 500 plakatov, smo jih realizirali 325. Pričakujemo, da bo v nadaljevanju projekta prišlo do odstopanj v finančnem načrtu, ker bodo zaradi podražitev stroški za nagrade (promocijske majice) in priznanja višji od planiranih.

1522-22-0012 - Regionalni ekonomski računi za kmetijstvo (RERK)

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Ker je leta 2022 stopila v veljavo sprememba Uredbe EU 138/2004 o obveznem zagotavljanju regionalnih ekonomskih računov za kmetijstvo (RERK) za vse države članice, želi SURS vzpostaviti sistem (metodološki in tehnični) za zagotavljanje podatkov RERK in zagotoviti prve podatke pravočasno. S podporo tega projekta bomo lahko sistemsko in celovito izvajali razvoj metodologije in izračunov. V okviru projekta bomo lahko okrepiли tudi metodološko pomoč in izkoristili morebitne študijske obiske (pregledi dobrih praks) za izboljšanje projektne rešitve. Predvidoma bi se sodelavci udeležili dveh študijskih obiskov v obdobju od aprila do decembra 2023 v fazi pregleda metodologije. Predviden je obisk statističnih uradov Finske in Nizozemske, za tri oziroma štiri osebe v obsegu dveh do treh dni. Glavni rezultati uspešno izvedenega projekta bodo vzpostavljena metodologija za izračune RERK, implementirano tehnično okolje za uspešno izvedbo in trajnostno pripravo RERK, pripravljene in objavljeni podatki o RERK konec septembra leta 2025 za referenčno leto 2023.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt se je začel izvajati 1. 10. 2022. V letu 2022 se je začela pregledovati obstoječa metodologija ekonomskih računov za kmetijstvo (ERK) saj je vsebinsko povezana z regionalnimi računi za kmetijstvo. Dne 16. 12. 2022 smo na projektu zaposlili osebo za določen čas. Do konca leta so se mu uredili dostopi do baz podatkov in aplikacij, predstavila se mu je metodologija ERK, aplikacija moder-ERK, viri podatkov. Pri izvedbi projekta ni prišlo do odstopanj, po časovnici grant projekta so vsi zastavljeni cilji v letu 2022 doseženi.

1522-22-0013 - Struktura kmetijskih gospodarstev 2023

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Raziskovanje se izvaja na podlagi zahteve EU uredbe št. 1091/2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij. Uredba določa izvedbo raziskovanja v letih 2020 (kot popis), 2023 in 2026 (kot vzorčna raziskovanja). Izvajanje raziskovanja je obvezno v vseh državah članicah EU, izvedba pa je naloga inštitucij, ki zagotavljajo podatke v okviru evropskega statističnega sistema. V Sloveniji ima pristojnost izvedbe raziskovanja Statistični urad Republike Slovenije (SURS). SURS bo raziskovanje izvedel kot vzorčno raziskovanje v katerem bodo opazovane enote kmetijska gospodarstva, ki bodo zadostila pogojem, kot jih določa EU uredba št. 1091/2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij. Tako bomo zagotovili, da bodo podatki primerljivi s tistimi, ki jih bodo zbrali v drugih državah članicah EU. Podatke bomo zbrali s pomočjo več virov podatkov: uporabili bomo razpoložljive administrativne vire podatkov s katerimi razpolaga Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstva in prehrano ter njegove inštitucije v sestavi, nekatere podatke pa bomo morali zbrati tudi neposredno od kmetijskih gospodarstev, saj administrativni ali drugi viri niso na razpolago. Načrtovan način zbiranja podatkov neposredno od kmetijskih gospodarstev je računalniško podprto telefonsko anketiranje (CATI), ki se je do sedaj izkazalo kot najbolj optimalno. Predviden čas CATI zbiranja podatkov je obdobje junij-julij 2023 v predvideni vrednosti 75.000 EUR. Cilji oziroma rezultati projekta bodo naslednji: objava statistik o strukturi kmetijskih gospodarstev v letu 2023 v podatkovni bazi SiStat ter objava spremljajočih metodoloških pojasnil; priprava datoteke z mikropodatki na ravni kmetijskih gospodarstev glede na zahteve EU uredbe št. 1091/2018 o integrirani statistiki na ravni kmetij ter posredovanje teh mikropodatkov Eurostatu in priprava in posredovanje metodološkega poročila Eurostatu.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V drugi polovici leta 2022 je bila podpisana pogodba med SURS in Eurostatom za izvedbo in sofinanciranje izvedbe IFS 2023. V jeseni 2022 smo izvedli tudi razpis za pridobitev ene zaposlitve za določen čas. Razpis je bil uspešno zaključen in zaposlitev realizirana v decembru 2022. Do konca leta 2022 so potekale tudi pripravljalne aktivnosti na izvedbo IFS 2023 raziskovanja. Pripravljena in Eurostatu posredovana je bila informacija o statusu posameznih spremenljivk (nesignifikantne in neobstoječe spremenljivke) ter o virih podatkov za posamezne spremenljivke. Potekala je tudi priprava na neposredno zbiranje podatkov v letu 2023 (priprava metodoloških pojasnil, priprava navodil za telefonsko aplikacijo za telefonsko zbiranje podatkov, postopki osveževanja vzorčnega okvirja) ter priprave na prevzemanje administrativnih virov podatkov (koordinacija in sodelovanje s skrbniki administrativnih virov podatkov). Do konca leta 2022 so aktivnosti potekale po načrtu. Določene

prilagoditve pa so bile potrebne zaradi pozne priprave in postopka podpisovanja grant pogodbe na strani Eurostata.

1522-22-0014 - Raziskovanje EU-SILC - Modul 2023

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt je namenjen dodatnim vsebinam v Raziskovanju "Življenjski pogoji" (SILC), ki se v Sloveniji redno izvaja od leta 2005. Dodatne vsebine osvetlijo življenjske pogoje oseb v Sloveniji z dodatnimi vsebinami. Namen projekta je izvedba ad hoc modula 2023 v več vsebinami - "Trg dela in stanovanjske razmere", "Medgeneracijski prenos prikrajšanosti in stanovanjske težave" in "Energijska učinkovitost gospodinjstev" v skladu z delegirano uredbo Komisije (EU) 2021/2052 z dne 24. november 2021 in v skladu z izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/2042 z dne 16. december 2019. V okviru projekta bo izvedena priprava vprašalnika za ad hoc modul skupaj s kognitivnim testiranjem, zbiranje podatkov, statistično urejanje podatkov in diseminacija podatkov. Vsi ti procesi se izvajajo skupaj z rednim raziskovanjem SILC. V projekt je vključeno tudi že kognitivno testiranje za ad hoc modul 2024. V projektu je osnovni cilj pridobitev in objava podatkov o statistiki dela in stanovanjskih razmerah, medgeneracijskem prenosu prikrajšanosti, težavah z bivališčem in energijski učinkovitosti gospodinjstev. Del o statistiki dela je sestavljen iz več vsebin - podrobni podatki o trgu dela, bolj podrobni podatki o izobrazbi ter delovna doba in pretekle delovne izkušnje. Stanovanjski del pokriva področje stanovanja in bivanjskih pogojev ter stanovanjsko prikrajšanost. Na podlagi teh podatkov se izračuna tudi imputirana najemina. Z delom o medgeneracijskem prenosu prikrajšanosti zberemo podatke o času mladosti osebe (starost okoli 14 let) oz. njihov materialni položaj v tem času. Del o stanovanjski prikrajšanosti vsebuje vprašanja glede težav s prebivališčem. Podatki o energijski učinkovitosti so pomembni zaradi ugotavljanja energetske revščine oseb oz. gospodinjstev. Z delom o stanovanjskih težavah, se bo ugotovil delež oseb, ki so imele v življenju težave z namestitvijo. Celoten ad hoc modul je sestavljen iz 51 spremenljivk. Za doseg tega cilja je potrebno najprej pripraviti vprašalnik. Vprašalnik

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

V letu 2022 smo se pripravljali na izvedbo anketiranja v letu 2023 (priprava vprašalnika, kognitivno testiranje, priprava programa za vnos podatkov pri anketiranju). Decembra smo Eurostatu posredovali poročilo o kognitivnem testiranju.

1522-22-0015 - Zbiranje podatkov o pariteti kupne moči 2023

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt se je dne 1.11.2022 šele začel izvajati.

1522-22-0016 - Aktivno prebivalstvo modul 2023 in trg dela

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Projekt je razdeljen na dve aktivnosti, ki pokrivata tako tehnične kot vsebinske vidike raziskovanja. Namen prve aktivnosti (WP1) znotraj projekta je pridobitev novih statističnih podatkov o pokojninah in udeležbi na trgu dela. Ta tematika je predmet več zakonodajnih aktov Evropske Unije, kar odraža pomembnost zbiranja tovrstnih podatkov. Odločitev za izvedbo druge aktivnosti (WP2) pa je prilagoditev na spremembe obstoječih in uvedbo novih uredb s področja trga dela, kjer se podatki zbirajo pri podjetjih ter prenos zbiranja podatkov o strukturi stroškov dela (ZAP-RSD) in plač (ZAP-RSP) iz AJPES na SURS. Glavni cilj prve aktivnosti projekta je zbiranje metodološko veljavnih in mednarodno primerljivih podatkov na temo pokojnin in udeležbe na trgu dela. Za doseg tega cilja so planirane naslednje naloge tekom izvajanja projekta: preučevanje metodologije, oblikovanje in kognitivno testiranje vprašalnika, vzorčenje, priprava na terensko delo (usposabljanje anketarjev) in samo izvajanje terenskega dela, priprava podatkov, priprava pravil urejanja in imputacije, statistično urejanje podatkov, analiza podatkov, objava podatkov in priprava končnega pravila. Priložnostni modul o pokojninah in udeležbi na trgu dela se bo zbiral v prvem valu, v vseh četrtletjih, torej skozi celo leto. in bo pridružen bo rednemu delu ANP. Predvidenih je 35 anketarjev in 2500 odgovorov na četrtletje. Druga aktivnost v projektu ima zastavljene naslednje cilje: (i) uporaba podatkov individualnega obrazca iREK in novega obrazca REK-O Finančne uprave RS (FURS) za izvajanje statističnih raziskovanj ZAP-RSD in ZAP-RS; (ii) vzpostavitev zbiranja podatkov za omenjeni raziskovanji prek WEB vprašalnika z dodatno možnostjo paketnega uvoza podatkov (xml. datoteke) ter (iii) analiza kakovosti novega procesa in ažurnosti podatkov. Za doseg teh ciljev so planirane naslednje naloge tekom izvajanja projekta: pregled zakonskih aktov in metodologije obrazcev iREK in REK-O, analiziranje spremenljivk, oblikovanje vp

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Aktivnost 1: Implementacija priložnostnega modula 2023 o pokojninah in udeležbi na trgu dela (Ang. Implementation of the 2023 LFS eight-yearly variables on "pension and labour market participation"): Aktivnost se je začela izvajati v 3. četrtletju 2022 in bo predvidoma trajala do konca maja 2024. V 2022 smo preučili metodološka pojasnila, spremenljivke in vprašanja. Posvetovali smo se tudi s sodelavci Oddelka za statistiko socialnih storitev, z Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter Eurostatom. Pripravili smo vprašalnik in izvedli kognitivno testiranje. Pripravili smo vmesno poročilo in ga v roku posredovali na Eurostat. Aktivnost 2: Prilagoditev na spremembe obstoječih in uvedbo novih uredb s področja trga dela, kjer se podatki zbirajo pri podjetjih (Ang. Improvement of the coverage, timeliness, precision and reporting of the LMB statistics): Aktivnost se je začela izvajati v septembru 2022 in bo predvidoma trajala do konca decembra 2024. v okviru projekta je glavna naloga prenos zbiranja podatkov iz AJPES na SURS. V zadnjem četrtletju 2022 so bili preučeni možni obstoječi viri za izvajanje raziskovanja Struktura stroškov dela, predvsem REK obrazci od FURS.

1522-11-S003 - Infrastruktura SURS

Opis skupine projektov

Infrastruktura SURS - zagotavljanje delovanja informacijskega sistema.

Viri

VIR	VIR NAZIV	SP 2022	REB 2022	VPT 2022	RE 2022	IND RE/REB
PV	Proračunski viri	534.027,00	440.811,89	538.243,78	538.243,78	122,10

Neposredni učinki

C0108 - Vzdrževanje osnovnih sredstev in informacijsko-tehnološke podpore za statistične procese

Prispeva k rezultatu: C2188 - 100% izvedba rednih statističnih raziskovanj

Opis neposrednega učinka

Cilj je zagotavljanje infrastrukture in tehnologije ter informacijskih rešitev in storitev za izvajanje poslovnega statističnega procesa. SURS bo s ciljem tekočega zagotavljanje visoke razpoložljivosti in hitre odzivnosti potrebne informacijske infrastrukture ter tehnologije v podporo učinkoviti informatizaciji in kakovostnemu izvajanju celotnega statističnega procesa sledil naslednjim projektnim ciljem: - učinkovitemu razvoju in uvajanju mednarodno primerljivih, modularnih in procesno orientiranih informacijskih rešitev; - zagotavljanju optimalne informacijske infrastrukture ter tehnologije v skladu s potrebami in tehnološkimi trendi po principu koristi/stroški; - pospešenemu uvajanju elektronskega poročanja, vključno s ponudbo spletnega poročanja (CAWI); - standardizaciji procesov, postopkov in vhodnih baz podatkov; - razvoju podatkovnih skladišč; - uporabi odprtokodnih orodij in rešitev; - podpori novim diseminacijskim kanalom komuniciranja z uporabniki. Pri tem bo stalno zagotavljal kompetenten in profesionalen razvoj in podporo pri delovanju informacijskih rešitev skozi njihov celoten življenjski cikel s ciljem maksimalnega zadovoljstva notranjih in zunanjih uporabnikov celotnega informacijskega sistema in storitev SURS.

Obrazložitev doseganja neposrednega učinka

SURS je v sklopu državnega projekta Reorganizacije informatike v državni upravi, na Ministrstvo za javno upravo, ki je postal nov upravljalec skupne informacijsko komunikacijske infrastrukture, prenesel v upravljanje določeno informacijsko infrastrukturo, zato je za SURS izredno pomembno, da MJU kot upravljalec poskrbi za redno vzdrževanje in zamenjavo stare ali neuporabne strojne in programske IT opreme za zagotavljanje nemotenega delovanja informacijskega sistema SURS in s tem njegovega celotnega izvajanja statističnih procesov. Kljub temu, je določena specifična informacijske arhitekture ostala na SURS, tako v sodelovanju z MJU in s ciljem optimizacije in učinkovitejšega poslovanja in s tem izvajanja statistične produkcije, nagraduje in posodablja informacijsko-tehnološko podporo statističnim procesom. V letu 2022 je SURS na področju arhitekture informacijskih rešitev izvajal intenzivne aktivnosti povezane z zagotavljanjem delovanja in nadgradnje podatkovnega centra SURS in LAN omrežja, selil SQL Server podatkovnih baz iz obstoječih strežnikov na novejšo, izvedel prehod na avtomatski prevzem podatkov in odpravo okolja TASK na različnih statističnih področjih in izvedel obsežne tehnične preнове raziskovanj in izdelal nekatere tehnološke rešitve. Oblikovana so bila nova podatkovna okolja in tehnične preнове obstoječih podatkovnih baz, pripravljene so bili procesi za polnjenje in integracijo podatkov. Na spletni strani stat.si je objavljen nov produkt oziroma t.i. dashboard "Slovenija interaktivno", pri čemer gre za prikaz aktualnih ekonomskih, družbenih in okoljskih podatkov v obliki interaktivnih grafikonov.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu cilju (rezultatu)

Delujoča strojna in programska IT oprema so nujen pogoj za delujoč informacijski sistem SURS in posledično tudi predpogoj za izvajanje celotnega statističnega procesa in doseganja cilja pravočasno in kakovostno izpolnjenih nalog, predvidenih v Letnem programu statističnih raziskovanj.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED. ZR
106099	Zanesljivost delovanja informacijskega sistema v okviru poslovnega časa	%	2009	99,23	2012	99,04	99,19
					2013	99,20	99,28
					2014	99,30	99,32
					2015	99,35	99,32
					2016	99,36	99,36
					2017	99,40	99,40
					2018	99,45	99,45
					2019	99,45	99,99
					2020	99,45	99,64
					2021	99,45	99,62
					2022	99,45	99,75

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "106099 Zanesljivost delovanja informacijskega sistema v okviru poslovnega časa"

V letu 2022 sta bili zaznani dve prekinitvi delovanja informacijskega sistema v okviru poslovnega časa, in sicer spletne strani www.stat.si in e2.stat.si, v skupnem obsegu 4 ure. Prekinitvi sta bili posledici tehničnih težav pri nadgradnji omrežja HKOM.

Opis kazalnikov

ID	OPIS
106099	Z rednim vzdrževanjem in po potrebi zamenjavo stare in neuporabne strojne in programske IT opreme je zagotovljeno nemoteno delovanje SURS-a. Le z delujočo strojno in programsko opremo je možno, da informacijski sistem na SURS-u deluje, kar pa je tudi predpogoj za doseganje cilja pravočasnega in kakovostnega izpolnjevanja vseh nalog SURS-a, ki so predvidene v Letnem programu statističnih raziskovanj.

Obrazložitev projektov

1522-18-0016 - Dodelitev služnostne pravice na zemljiščih

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

REPUBLIKA SLOVENIJA, Gregorčičeva ulica 20, 1000 Ljubljana, Matična št. 5854814000 izrecno in nepogojno dovoljuje, da se v zemljiški knjigi pri nepremičnini: katastrska občina 2677 PRULE parcela 43/2 (ID 4643482) in nepremičnini: katastrska občina 2677 PRULE parcela 43/4 (ID 2796443) vknjiži trajna stvarna služnost hoje in vožnje z vsemi vozili, v korist vsakokratnega lastnika nepremičnine katastrska občina 2677 PRULE parcela 43/7 (ID 3153108).

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Prejeta sredstva za nadomestilo za služnostno pravico (namenska sredstva) so se iz leta 2021 prenesla v leto 2022. Porabljeni bodo lahko v primerih, ko bo prišlo do storitev vzdrževanja ali drugih postopkov v zvezi s to posejto oziroma nepremičnino. V letu 2022 tak strošek ni nastal, gapa lahko pričakujemo v naslednjem obdobju.

1522-20-0009 - Informatizacija in druga OS 2022 - 2024 - SURS

Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

V okviru državnega projekta Reorganizacija informatike v državni upravi, je Ministrstvo za javno upravo postalo upravljavec skupne informacijsko komunikacijske infrastrukture. Z dnem 1. 1. 2017, je vstopilo v vsa pravna razmerja, povezana z informacijsko komunikacijsko infrastrukturo, ter v zvezi s tem premoženjem prevzelo obveznosti, usklajene s Statističnim uradom Republike Slovenije. Določene investicije pa so zaradi specifičnosti delovanja ostale v upravljanju Statističnega urada RS. To vključuje nakup in razvoj specifične programske in neprogramske opreme ter nakupe strojne opreme in drugih osnovnih sredstev, ki so potrebni za nemoteno delovanje Statističnega urada RS, kot je razvidno iz načrta informatizacije.

Dosežen razvoj / napredek na projektu v letu 2022 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Projekt je namenjen nakupu in razvoju nekatere specifične programske in strojne opreme ter nekaterih osnovnih sredstev, ki so nujni za nemoteno izvajanje delovnih nalog urada. Opravljene so bile določene nadgradnje aplikacije Intrastat, aplikacije STAT, izveden razvoj prototipne rešitve SIRUP Plus, kupljena licenčna in neličenčna programska oprema idr.

03 - ZUNANJA POLITIKA IN MEDNARODNO RAZVOJNO SODELOVANJE

0301 - Politična diplomacija in konzularne storitve

030104 - Predsedovanje Svetu Evropske unije

Opis podprograma

Predsedovanje Svetu Evropske unije (PSEU) je bilo zastavljeno kot poseben vladni projekt, definiran v projektni nalogi, s ciljem opredelitve nalog in aktivnosti, ki jih je bilo potrebno izvesti v času priprav in nato same izvedbe PSEU. SURS je izvajal naloge in dejavnosti državne statistike za predsedovanje Delovni skupini Sveta EU za statistiko.

1522-20-0001 - Predsedovanje Svetu EU

Opis ukrepa

Predsedovanje Svetu Evropske unije je zastavljeno kot poseben vladni projekt, ki je definiran v projektni nalogi s ciljem opredelitve nalog in aktivnosti, ki jih je potrebno izvesti tako v času priprav kot v sami izvedbi predsedovanja Svetu EU. SURS v okviru projekta Predsedovanja Slovenije Svetu EU izvajala naloge in dejavnosti državne statistike za predsedovanje Delovni skupini Sveta EU za statistiko.

Viri

VIR	VIR NAZIV	SP 2022	REB 2022	VPT 2022	RE 2022	IND RE/REB
PV	Proračunski viri	2.793,00	6.212,96	6.212,96	6.212,96	100,00

Neposredni učinki

C7663 - Izvedba predsedovanja RS Svetu EU (SURS)

Prispeva k rezultatu: C7519 - Predsedovanje Svetu EU

Opis neposrednega učinka

SURS v času priprav in izvedbe predsedovanja Slovenije Svetu EU izvajala naloge in dejavnosti državne statistike za predsedovanje Delovni skupini Sveta EU za statistiko.

Obrazložitev doseganja neposrednega učinka

SURS je v sklopu PSEU pokrival naloge in izvajal dejavnost državne statistike za predsedovanje Delovni skupini Sveta EU za statistiko. Načrti slovenskega predsedstva pri vodenju delovne skupine za statistiko so temeljili na zavezi k napredku, ki ga je doseglo portugalsko predsedstvo, z nadaljevanjem dela na ravni Sveta EU, tesnim in preglednim sodelovanjem z državami članicami ter z Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo, za doseg napredka in dokončanja razprav o treh zakonodajnih dosjejih (Predlog uredbe SAIO, Predlog sprememb uredbe EAA, Predlog sprememb uredbe IFS). Predsedstvo se je zavezalo tudi k spremljanju zakonodajnih postopkov nestatističnih dosjejev, ki bi lahko imeli posledice za evropsko statistiko in obveščanju Delovne skupine za statistiko o njihovem napredku.

V letu 2022 so na tem projektu nastali zgolj manjši stroški za izplačilo povečanega obsega dela pri plači za december 2021, izplačani v januarju 2022.

Obrazložitev prispevka k nadrejenemu cilju (rezultatu)

Program tria predsedstva na področju statistike je izhajal iz dela, ki so ga opravila prejšnja predsedstva, s ciljem zagotoviti visokokakovostne in ustrezne evropske statistike, v skladu z Uredbo (ESS) 223/2009 o evropski statistiki in Kodeksom ravnanja evropske statistike. Program se je zavezal k prizadevanjem spodbujati vrednote uradne statistike in pospeševati posodabljanje evropskega statističnega sistema (ESS), da se bo ta ustrezno odzival na nove potrebe uporabnikov, ki jih oblikujejo izzivi globalizacije in digitalizacije. Usmerjenost je bila tudi h krepitevi zmožnosti ESS, da lahko izkorišča nove podatkovne vire in tehnologije in razvija inovativne metode in orodja, hkrati pa zagotavlja varne, pregledne in zanesljive podatke ter statistično zaupnost, kot osnovni pogoj za zaupanje dajalcev podatkov.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	PLANIRANA VRED.	DOSEŽENA VRED. ZR
I10469	Število izvedenih mednarodnih sestankov in srečanj	št		2020	14,00	2020	7,00	3,00
						2021	20,00	29,00
						2022	0,00	0,00

Obrazložitev doseženih vrednosti na kazalniku "I10469 Število izvedenih mednarodnih sestankov in srečanj"

V letu 2022 ni bilo planiranih mednarodnih sestankov in srečanj v okviru PSEU s strani SURS.

III. Obrazložitev podatkov iz bilance stanja.

Podatki o stanju sredstev na računih neposrednega proračunskega uporabnika

/

Podatki o terjatvah iz naslova dolgoročnih naložb in posojil

/

Podatki o povečanju ali zmanjšanju lastnih opredmetenih osnovnih sredstev

Konto 04 - Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva, stanje na dan 31.12.2022 1.704.266 EUR, na dan 31.12.2021 je bilo 1.707.392 EUR. Sprememba se nanaša na nakup opreme v skupni višini 21.786 EUR, od tega za nakup sredstev za transport v višini 21.136 EUR in za nakup mobilnih aparatov v višini 650 EUR. Zmanjšanje na kontu se nanaša na izočitev sredstev za transport po nabavni vrednosti 24.912 EUR.

Konto 05 - Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev, stanje na dan 31.12.2022 je 1.574.564 EUR, stanje na dan 31.12.2021 je bilo 1.560.714 EUR. Stanje na kontu povečuje obračunana amortizacija v višini 38.112 EUR in popravek oz. takojšnji odpis 650 EUR drobnega inventarja (mobilnih aparatov). Zmanjšanje na kontu se nanaša na izločitev sredstev za transport po popravku vrednosti 24.912 EUR.

Podatki o povečanju ali zmanjšanju terjatev za sredstva dana v upravljanje

/

Podatki o neplačanih terjatvah iz preteklega leta

SURS je imel na dan 31.12.2022 naslednje nepravilne terjatve, **ki so zapadle do vključno 31.12.2022:**

- kratkoročne terjatve do kupcev v višini 829 EUR iz naslova vračila sredstev po dobropisu; sredstva so bila nakazana 10.1.2023.

SURS je imel na dan 31.12.2022 naslednje nepravilne terjatve, **ki so zapadle po 31.12.2022:**

- druge kratkoročne terjatve v višini 50.539 EUR, ki predstavljajo terjatve iz naslova boleznin, obračunanih pri plači za mesec november 2022 v višini 18.580,92 EUR in za mesec december 2022 v višini 30.099,97 EUR in za ostale mesece v višini 1.858,33 EUR (nakazilo s strani ZZZS dne 25.1.2023 v višini 20.405,35 EUR); terjatev iz naslova sklenjenega Dogovora o povračilu stroškov izobraževanja št. 1000-2330/2007/84 z dne 31.5.2022 v višini 1.758 EUR (mesečno odplačevanje) in terjatev do letalskega prevoznika Adrie Airways d.o.o. - v stečaju, za plačane, vendar nerealizirane letalske prevoze v letu 2019 v znesku 2.372,15 EUR.

Podatki o neplačanih obveznostih iz preteklega leta

SURS na dan 31.12.2022 ni imel nepravilnih obveznosti, **ki bi zapadle do vključno 31.12.2022.**

SURS je imel na dan 31.12.2022 naslednje nepravilne obveznosti, **ki so zapadle po 31.12.2022:**

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 875.712 EUR, iz naslova obračunanih plač za mesec december 2022 in drugih stroškov dela, ki zapadejo v plačilo v letu 2023;

- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v višini 141.670 EUR za opravljene storitve in dobavljeno blago v letu 2022, ki zapadejo v plačilo v letu 2023;

- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v višini 157.004 EUR, ki predstavljajo: obveznosti za davke in prispevke ter premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja iz naslova plač in pogodbenega dela za mesec december 2022 v skupnem znesku 148.884 EUR, obveznost za plačilo DDV za mesec december v znesku 319,55 EUR, obveznost za prejemke po podjemnih pogodbah, RTV prispevek za mesec december 2022 in nagrada pri testiranju, skupaj v znesku 7.800,23 EUR;

- kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN v višini 2.385 EUR iz naslova kratkoročnih obveznosti do NPU države, PPU države in PPU občine, ki so nastale v letu 2022 in zapadejo v plačilo v letu 2023.

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

v/na

Statistični urad Republike Slovenije

Spodaj podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da se tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, obvladujejo na še sprejemljivi ravni ter daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o uspešnosti poslovanja in o doseganju ciljev. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v/na:

Statistični urad Republike Slovenije

Oceno podajam na podlagi:

- ocene notranje revizijske službe za področja: Skupna notranje revizijska služba je konec leta 2021 pregledala poslovanje Statističnega urada RS in delovanje sistema notranjih kontrol v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2021, v končnem poročilu, z dne 10.2.2022, je podano mnenje, da je poslovanje urada v skladu z zakonodajo in predpisi, ter da vzpostavljene notranje kontrole zagotavljajo pravilnost poslovanja. Konec leta 2022 smo SNRS poslali izpolnjen vprašalnik o notranjih kontrolah in druge zahtevane podatke za namen ocene tveganja proračunskega uporabnika.
- samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja: Samoocenitev so izvedli vodje naslednjih organizacijskih enot in področij: Služba za pravne in kadrovske zadeve, Sektor za razvoj informacijskih rešitev in infrastrukture, Sektor za zbiranje podatkov, Sektor za metodologijo in standarde, Sektor za objavljanje in komuniciranje in Služba za finančno in upravno poslovanje.
- ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja: Revizija Zaključnega računa proračuna Republike Slovenije 2021 s strani Računskega sodišča, pri čemer Statistični urad RS ni bil del vzorca pregleda. Je pa del vzorca za revizijo Zaključnega računa proračuna RS 2022, ki se v tem trenutku še ni pričela.

V/Na

Statistični urad Republike Slovenije

je vzpostavljen(o):

1.Primerno kontrolno okolje:

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2.Upravljanje s tveganji

2.1.Cilji so realni in merljivi, to pomeni, da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi;

2.2.Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

3.Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo

tveganja na sprejemljivo raven

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

4.Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

5.Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

6.Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
- b) s skupno notranjerevizijsko službo,
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,
- d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

ad b) Podatki za **skupno notranjerevizijsko službo**:

naziv: Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, Skupna notranje revizijska služba

sedež: Gregorčičeva ulica 20, 1001 Ljubljana

matična št: 1590146000

ad c) Podatki za **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja**:

naziv:

sedež:

matična št:

Sprejeti finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, NE PRESEGA 2,086 mio EUR.

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je: .

ad d) **Notranjega revidiranja nisem zagotovil ker::**

V letu 2022 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave:

- Vzpostavitev sistema sprotnega zaznavanja potreb delovnega procesa in ustreznih prilagoditev (dvig) sistemizacije delovnih mest glede na statistične razvojne potrebe.
- V sodelovanju z MJU se izvaja konsolidacija in selitev IKT infrastrukture v državni računalniški oblak. Eurostat je izvedel pregled informacijske varnosti. Pregledana in revidirana je bila vsa dokumentacija in postopki v povezavi s področjem informacijske varnosti na SURS in pripravljene vsi dokazi za ponovno certificiranje po ESS IT Security Framework. Implementacija rešitev predlaganih v poslovni analizi za učinkovito načrtovanja dela: pripravljen je bil načrt potrebnih aktivnosti za nadgradnjo obstoječe rešitve. V prvi fazi smo se sistematično lotili prenove šifrantne aktivnosti. Nadgradnja MetaSOP aplikacije: Izvajale so se aktivnosti tehnične prenove s ciljem zagotoviti hitrejše (normalno) delovanje MetaSOP aplikacije na uporabniški strani.

- Prenova zbiranja IS-OSA: Nujnost avtomatizacije, digitalizacije, sprememb na trgu dela, vključuje tudi prenovljen in enovit sistem za vodenje, izvajanje, nadziranje in analiziranje anketiranja oseb in gospodinjstev. V sodelovanju z zunanjim izvajalcem se vzpostavlja nov, celovit sistem za izvajanje anketiranja oseb in gospodinjstev.

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri:

- Pridobivanje ustreznih kadrov s specifičnimi znanji (IT, matematika) na razpisih. Zagotavljanje lastnih strokovnjakov na področju razvoja in zagotavljanja delovanja informacijskih rešitev. Predvideni ukrepi: pokrivanje manjka ustreznega kadra z zunanjimi izvajalci, dodatni ukrepi za motiviranje zaposlenih z namenom preprečevanja odhodov zaposlenih, ustrezna izobraževanja idr.
- Trenutno v evropskem statističnem sistemu poteka tretji strokovni pregled skladnosti s Kodeksom ravnanja evropske statistike. V skladu z dogovorjeno metodologijo smo v 2022 pričeli s pripravno potrebnih gradiv in za izpolnjevanje samoocenitvenega vprašalnika na SURS organizirali interne razprave. V letu 2023 bomo dokončali potrebna gradiva. SURS bo pregledan junija. Predvideni ukrepi: Na podlagi priporočil bomo pripravili predloge za izboljšave. Implementacija rešitev predlaganih v poslovni analizi za učinkovito načrtovanja dela. Predvideni ukrepi: na podlagi pripravljenega načrta se bo delo nadaljevalo na uskladitvi šifranta, tehnični implementaciji prenovljenega šifranta v obstoječi rešitvi, načrtovanje dela v skladu z novim šifrantom. Nadgradnja MetaSOP aplikacije: Izvajale so se aktivnosti tehnične prenove s ciljem zagotoviti hitrejše (normalno) delovanje MetaSOP aplikacije na uporabniški strani. Predvideni ukrepi: gre za eno ključnih aplikacij na SURS za statistično obdelavo podatkov, ki je potrebna obnove oziroma nadgradnje. Pripravljen bo predlog razvoja aplikacije s ciljem zasledovanja razvoja statističnega procesa in opravljeni postopki za izvedbo nadgradnje glede na terminske, finančne in kadrovske zmožnosti.
- Prenova zbiranja IS-OSA: Nadaljuje se večletni projekt vzpostavitve celovitega sistema za izvajanje anketiranja oseb in gospodinjstev. Predvideni ukrepi: Zaključene so prve faze projekta, nadaljuje se vzpostavitev in nadgradnja posameznih modulov sistema, ki bodo ključni za izgradnjo celovitega sistema.

Ime in priimek predstojnika proračunskega uporabnika:

Mojca Suvorov namestnica gener

Datum podpisa predstojnika:

27.2.2023

Podpisano izjavo hranijo proračunski uporabniki.